

Spoštovani občani!

Ljudstvu ne moreš čestitati za njihovo modro odločitev, tudi ga ne smeš grajati za napačno, zakaj o tem sodi zgodovina.

Pa vendar je vsak posameznik ponosen, če je sodeloval pri velikem dejanju naroda; pri dejanju, ki je utrdilo zaupanje vase, ki je potrdilo vero v sposobnost, da vzame usodo v svoje roke.

Če sem kdaj omahoval in dvomil v zrelost tega ljudstva, ki živi na slovenskem, me je sram, zakaj rezultati izrekovanja na PLEBISCITU so nedvoumni. To ljudstvo, ta narod in tudi občani domžalske občine so dokazali, da ločijo med pomembnim in manj pomembnim, da ločijo med danes in jutri, ko odgovorno in v pokončni drži sporočajo vsemu svetu:

MI SMO SE IZREKLI ZA SVOBODNO, SAMOSTOJNO IN NEODVISNO DRŽAVO SLOVENIJO, sedaj pa zahtevamo od drugih, da nam to voljo priznate. Še več pričakujemo medsebojno spoštovanje interesov in enakopravno vlogo pri odločanju o usodnih vprašanjih sveta.

Vemo, da bomo marsikaj še morali doreči, spremeniti mišljenje, ravnati bolj skrbno in pošteno, prepričan pa sem, da to zmoremo in hočemo. Vemo tudi, da zdaj ni čas za radosti, ampak čas trdnih preizkušenj. Veselje pride na koncu.

S tem dejanjem nismo postali del Evrope, ker smo to vedno bili, smo se pa odločili, da sprejmemo vrednote civiliziranega sveta in da bomo ravnali kot skrbni gospodarji, ki si naslova gospa in gospod zaslužimo, in ga nam nihče ne vrača z dekretom. Zato!

Zato verjamem, da se pridni, kreativni in poštenu, ki so večina tega naroda, poti v Evropo veselimo in bomo po njej stopali ponosno in samozavestno,

ker vemo, kam gremo in kaj hočemo. Tem in takšnim kličem srečno 1991 v naši državi Sloveniji.

Bodimo srečni, podajmo si roke!

Vaš župan in republiški poslanec
Ervin A. SCHWARZBARTL

*Zapoznalo voščilo
Za božične praznike
ter vse dobro v novem
letu vam voščijo
Občinski poročevalec
stranke in občina*

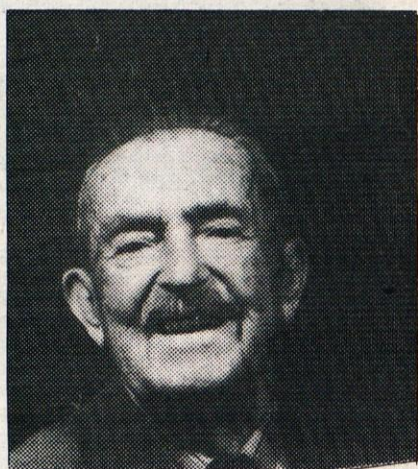
Recept za dolgo življenje:

Posreduje ga Janez Jenko, domnevno najstarejši moški občan – Domžalčan. Domačini ga poznajo kot Antonovega.

Kot sem rekel: mir in nič razburjanja. Brez vsakega pretiravanja pri pijači, hrani, pa tudi v ljubezni ne.

In reklo, ki sem ga vedno najbolj spoštoval: Spoštuj očeta in mater, da boš dolgo živel in da ti bo dobro na zemlji...

Pogovor z Janezom Jenkom lahko preberete na 16. strani današnje številke

DOMŽALE, 27. XII. 1990, letnik XXVIII., št. 17

občinski poročevalec

Glasi občan Domžale

Biti slovenske kervi – bodi Slovencu v ponos!

Jovan Vesel Koseski
slovenski pesnik iz Kosez pri Moravčah

aktualno

*Kljub usodi, mož sam svoj bodi!
Karkoli naj se ti zgodi,
usode gospodar si – Ti.
Si ti! Če res, če cel si mož,
in svoj in nje gospod ti boš.
Usode ni,
usoda svoja – to si ti!*

(Simon Gregorčič)

Le ko gre iz srca, v srce tudi pride; to res prepričuje znani slovenski pregovor. Iskrenost je tista odlika, za katero najbolj težimo, da bi nam bila naklonjena, pa smo jo v najmanjši meri deležni. Drug drugemu stojimo nasproti, obremenjeni z vsem, kar v nas prinaša obsedeni čas naglice, hrupa, površnosti, razčlovečenosti. Da bi se v vsakega od nas naselilo čimveč dobrote, nezlagane humanosti, iskrene, v humanizmu porojene dobrinarnosti, to vam želim! Gotovo nam bo vse to naklonilo kot narodu ob naši prirojeni pridnosti manjkajoči sijaj, s katerim se bomo v resnici in popolnoma postavili ob bok in tudi med evropske narode. Ljubezni, miru in veselju v skupnem doživljanju bolj srečnih časov v samostojni in neodvisni Sloveniji vam želim!

Bog Vas živi!

BOGDAN OSOLIN,
Predsednik Slovenskih
krščanskih demokratov

Leto, ki se izteka, mi je prineslo dvoje. V stranki sem prišel »na oblast«, vsi skupaj pa v opozicijo. Moram reči, da se tu prav dobro počutim, saj sem opozicija že ves čas svojega političnega udejstvovanja, tako kot tudi večina vodstva SDP Domžale.

V prihodnjem letu si želim miru in čimprejšnjega priznanja samostojne slovenske države. Vsem članom svoje stranke, občanom Domžal in bralcem Poročevalca želim sreče in zdravja.

Stranka demokratične
prenove Domžale
Predsednik STANE ORAŽEM,
dipl. ing.

Dragi občani,
občanke!

Vsem občanom občine Domžale želim v naslednjem 1991. letu obilo osebnega zadovoljstva in sreče, kakor tudi uspehov pri opravljanju delovnih zadolžitvev.

Pričakujemo, da bomo tesneje strnili svoje vrste in v poplebiscitnem obdobju dosegli cilje, ki si jih za samostojno, neodvisno in suvereno Slovenijo postavljamo!

Predsednik Iniciativnega
odbora Socialistične stranke
za občino Domžale
STANE GRILJ

Slovenska
demokratična
zveza
zbor za Domžale

Seveda sem izjemno zadovoljen s preteklim letom 1990. Uresničili sta se obe glavni predložitni napovedi mene in moje stranke »Slovenske demokratične zveze«: odprava komunizma in odcepitev Slovenije od Jugoslavije.

S tem pa smo odpravili tudi dve bistveni oviri za hitrejši in kvalitetnejši razvoj Slovenije. Seveda bomo že takoj ob začetku naše nove poti nalezli na težave, predvsem na gospodarskem in socialnem področju. Toda enkrat je do tega pač moralo priti. Tako kot drugod v Vzhodni Evropi bomo žal še dolgo čutili posledice 45-letne diktature. Prepričan pa sem, da bo nova, mlada slovenska demokracija pospešila ustvarjalnost na vseh področjih. Odprtost za nove ideje in zdrava konkurenčnost bosta gotovo kmalu rodila sadove. Primer za to, kako uvedba pluralizma pozitivno vpliva na vsestransko kvaliteto, je tudi naš Občinski poročevalec, saj je zadnjih nekaj števil veliko boljši in zanimivejši.

V imenu Občinskega zbora SDZ Domžale in v svojem imenu izražam našo iskreno voljo in namen, da po svojih najboljših močeh prispevamo k dobroti slovenskega naroda kot tudi blagostanja prebivalcev občine Domžale.

ANTON TOMAŽIČ

Slovenska
kmečka zveza –
Ljudska stranka
Občankam in občanom občine
Domžale

V imenu slovenske kmečke zveze – Ljudske stranke, podružnice Domžale želim vesel božič in srečno ter uspešno novo leto 1991. Posebno pa želim, da bi dokončno naša domovina slovenskega naroda postala samostojna in neodvisna država Slovenija, v kateri bi vsi državljani in gosti veseli in srečno živeli življenja srečnega naroda.

Vsem še enkrat uspešno in srečno 1991. leto.

JANEZ HRIBAR,
predsednik
Slovenske kmečke zveze –
Ljudske stranke
podružnice Domžale

Socialdemokratska
stranka Slovenije
Občinski odbor
Domžale

Drage občanke,
dragi občani.

Zares srečni so ti dnevi po plebiscitu, ko se izteka za nas tako pomembno leto, katerega dogodki bodo ostali v spominu nas in zgodovine. Naše veselje ni razgrajsko pa tudi ne lahkomišno. Vemo, da ne bo lahko, a če se ne bi tako odločili, kot smo se, bi bilo pogubno.

Svoje polno življenje lahko začnemo samo v suvereni slovenski državi, ki se bo vključila v politične, ekonomske in kulturne integracijske tokove Evrope, ki bo spoštovala človekove pravice, ki ob razvijanju učinkovitega gospodarstva ne bo pozabila na težave svojih šibkejših članov, na tiste ljudi, ki bi radi, a ne morejo delati in zaslužiti, ki bo očistila in varovala našo še vedno tako lepo naravo in poskrbela za to, da bodo naša delovna mesta za delavca tudi zdrava in prijazna in v kateri, kot pravi naš pesnik »ne vrag, le sosed bo mejak«.

Ne bo nam lahko v novem letu 1991. A prilika pravi, da je človek pod udarci življenja kot zvon narejen iz stekla, lesa ali broma, stekleni se zdrobi, leseni se le topo odzove, bronasti pa zazveni in zadoni. Dokazali smo, da nismo niti iz stekla niti iz lesa. Zato vam, dragi domžalski občani, v imenu odbora Socialdemokratske stranke Slovenije, Občinskega odbora Domžale voščim srečno in uspešno polno novo leto 1991 v naši državi Republiki Sloveniji.

Predsednik SDSS Domžale:
BOGOSLAV KALAŠ

SPOŠTOVANI
OBČANI!

Zdravje je najpomembnejše, nato samozavest – zaupanje v sebe. Šele nato zaupanje v narod, Boga in vse ostalo.

Zaupaj vase, poskrbi zase in tako boš najbolje poskrbel tudi za druge, ali če hočete, sam si pomagaj in Bog ti bo pomagal.

Sreča za vsakega posameznika pomeni nekaj drugega, vsem želim, da bi v letu 1991 doživeli stvari, ki nas delajo srečne.

Podjetnikom, managerjem in obrtnikom želim čim nižje in racionalno porabljene davke, kljub temu, da so prav davki sok civilizacije. Kmetom kar najboljšo letino, brez poplav, toče in hidromelioracij. Brezposelnim visoko podporo in čim manj potreb po javnih delih (nihče več ne mara new deal-a). Čim manj mitingov, shodov in nočnih sej, morda več tenisa, smučanja in potovanja.

Ustvarjalnost, prilagodljivost, samozavest, odprtost in pošteno delo naj nas vodi skozi leto 1991!

Sreče človeku ne more dati ne država, ne sistem, ne partija, srečo si človek lahko ustvari le sam.

Ne »tabeli« ne »tardeči« nas ne vodijo k sreči!

JOŽE LENIČ
predsednik Liberalno-demokratske
stranke Domžale

KOMU JE PREAMBULA SPORNA:

Nam je svetost življenja sporna?

Mnogo črnila je bilo že pretočenega po časopisnih stolpcih, mnogo televizijskega in radijskega programskega časa porabljenega, sploh pa besed na temo iz preambule osnutka nove ustave; tistega njenega dela, ki govori o svetosti življenja. Tudi na javni tribuni v Domžalah, pripravila jo je domžalska podružnica SDZ, z naslovom »Z novo ustavo v samostojno državo«, so o svetosti življenja diskutirali mnogi. Zakaj gre pravzaprav, za kaj gre v resnici, kaj nam sintagma svetosti življenja pomeni.

Za začetek: gre za etično, ne za strogo versko kategorijo, ki je marsikomu, – kot je videti – sporna. Pa se človek sprašuje, zakaj bi bila svetost življenja, kot trajna, s humanizmom prežeta vrednota, objektivno lahko za nekoga sporna...

Po svetu, kjer se ne ubadajo z vprašanjem ali jim svetost življenja prinaša arhaičnost ali ne – ker temu vprašanju – ali je življenje vredno epiteta da je sveto – ne posvečajo niti najmanjše pozornosti. Tam je že od vekomaj tako, da je, ker je vkano v civilizacijo, duhovnost, način razmišljanja, ravnanja – v življenje samo. Pri nas pa – potrebna je posebne vrste pravda če je objektivna vrednota res vrednota, je nekaj manj ali pa morda sploh ni vrednota.

Pa denimo, da bi se ob vsej naši južnoležeči podalpski poenotili, da je življenje vendarle nekaj najvrednejšega. V toliki meri denimo, da se mu vendarle lahko reče, da je sveto. Pa vendarle po svoje ostane spornost v tem, da ta beseda pomeni lahko nekaj verskega.

Ce torej implicira versko naravnost akta, kakršna je ustava, (ta pa gotovo ni verski, temveč posebej pravni akti), potem bi bilo še moč razumeti spornost znane sintagme. Pa se človek ob tem mora vprašati: Ali je svetost življenja morda sporna zato, ker smo z njim kot z vrednoto delali docela nesveto; pa je nesveto ravnanje mnogo premila beseda za vse, kar iz utišane zgodovinske spomina ljudstva prihaja v srhljivih podrobnostih na dan. In ker je temu tako, vsako omenjanje sintagme doživljamo ali doživljajo kot poudarjanje strašnih in obremenjujočih hipotek, ki jih vlačijo na dan vendarle ne docela izumrla človekova vest...

Besede svetosti življenja se nam ni treba bati, saj navsezadnje to svetost potrebujemo, če hočemo eno samo življenje, ki ga živimo, zaščititi tudi v ekološkem smislu, v smislu ohranitve drugih vrednot, ki so na obstoj človeka neodtujljivo vezane. Življenja si pač ne moremo niti skrajševati, niti podaljševati, lahko si ga pa poglobljamo na resničnih, obče veljavnih vrednotah, za katere sploh ni nujno, da so verske narave in iz verskega besednjaka vzete. Življenje je nekaj lepega (vsaj moralo bi biti), zato je podpisanemu prav, če se življenju za njegovo dojetje in vrednotenje dodaja beseda svetost. Vsičuje pa se misel ali je še najbolj bistveno to, ne glede ali bo zapisano v ustavi ali ne: je svetost življenja del nas, naše narave, morale, duhovnosti, del naših ravnanj? V mislih mi odzvanjajo besede enega od udeležencev naše javne tribune o osnutku nove ustave: »MENI JE TOČNO JASNO«, je dejal, »KAJ SVETOST ŽIVLJENJA POMENI, NEKAJ LEPEGA, PLEMENITEGA V ČLOVEKU IN ZA ČLOVEKA. IN KER JE TEMU TAKO, SEM Z VSEM SRCEM ZA SVETOST ŽIVLJENJA. KDOR PA NI, PA TUDI SAM VE ZAKAJ...«

Brojan

POLITIČNI SHOD PRED PLEBISCITOM V DOMŽALAH:

Upanje – 13 stoletij dolgo, se uresničuje...

Na medstrankarskem političnem shodu so spregovorili Mile Šetinc, Vojko Volk, Milan Balazic, Jože Pučnik, Igor Bavčar, Anton Tomažič, Jože Olup, France Tomšič. Uradno besedo na političnem predplebiscitnem shodu, ki je privabil v halo Komunalnega centra 800 ljudi, sta pripravila domžalski župan Ervin A. SCHWARZBARTL in ANTON TOMAŽIČ.

V uvodni zelo čustveno obarvani besedi je Anton Tomažič uporabil prisposodo Slovenije – kot vlačilca, ki ne le da vleče konvoj za sabo, temveč je namenjen tudi v napačno smer. Porezati vlečne vrvi pomeni zajadrti v svobodo. Ta cilj je vreden vsake žrtve. Tej trditvi smo vsi v dvorani hrupno pritrdili, kot je poudaril vodja Demosa Jože Pučnik, pri plebiscitu ne gre za to, da zmagamo. Svetu in sebi bomo pokazali, kaj nam dobrine kot so samostojnost, neodvisnost in suverenost pomenijo. Na političnem shodu smo zabeležili:

– strankarski interesi so potrebni, ne zato, ker bi rabili stranke, pač pa zato, ker rabimo bogastvo idej, ki iz medstrankarskih konfrontacij izhajajo.

– Brez vsakega smisla je vztrajati še naprej v združevanju nerazdružljivih.

– Če se želimo povezati v Evropo, moramo najprej postati svoj subjekt s pravo narodovo identiteto. To pa bomo dosegli le, če bomo izstopili iz kompozicije...

– Čas je že, da zavržemo tisto, kar ni moralno in vredno...

– Nove navezave in povezave

bomo postavljali kot svobodni državljani.

– Plebiscit ni samo zmaga nad tistimi, ki bodo rekli NE! Je dokaz Evropski svet Slovenci hočemo!

– Morda bo po našem plebiscitu

po modelu bega iz ječe narodov kmalu kje še kakšen plebiscit...

– Ustrezneje kot to, da imamo 4 milijone pridnih rok bi bilo slišati, da imamo 2 milijona glav, ki znajo misliti...

– Težimo tudi za to, da bomo prišli do socialne države, ki bo skrbela za družbeno pravičnost.

– Država je sredstvo in ne mit, saj na mitu o bratstvu in enotnosti, ki ju ni, ni mogoče graditi sodobne države in družbe.

– Jugoslavija kot celota ni zrela za evropsko skupnost in je celo ovira Sloveniji.

– Sistem jugoslovanske federacije je še daleč od odmiranja, saj so o tem dovolj zgovorni volilni rezultati v Srbiji in Crni gori.

PRIZADEVNI UČENCI IN DELAVCI NA TRZINSKI OSNOVNI ŠOLI

Trzinski športni park

Pravkar se je izteklo peto šolsko leto uspešnega delovanja nove osnovne šole v Trzinu. Ves omenjeni čas si je kolektiv šole prizadeval, da bi ustvaril pogoje, potrebne za dobro in prijazno šolo, šolo, v kateri bi se učenci in delavci dobro počutili in bi dajala kvaliteto znanje, potrebno za nadaljnje izobraževanje. V teh prizadevanjih smo se srečevali z mnogimi problemi, ki smo jih bolj ali manj uspešno reševali. Med slednjimi je prav gotovo izgradnja športnega parka ob šoli, za katerega za dokončno izgradnjo nismo dobili nikakršnih namenskih sredstev, razen dela sredstev od prodaje stare šole.

Ker se delavci šole zavedamo pomembnosti, ki ga bo imel ta objekt za šolsko in izvenšolsko mladino oziroma za celoten kraj, in ker ne želimo več čakati, smo se skupaj s skupnostjo učencev šole odločili, da organiziramo široko akcijo, ki naj bi pripomogla k hitrejši izgradnji parka. Poleg delovnih akcij učencev, delavcev šole, staršev in drugih krajanov, vsebuje program akcije »ŠPORTNI PARK 90/91« se zbiranje finančnih in materialnih sredstev ter več dobrodelnih prireditvev, kot so: Pokaži, kaj znaš, plesi za starše in druge krajanje. Silvestrovanje in pustovanje ter odprti dan šole ob zaključku akcije za to šolsko leto. Med pomembnejše dobrodelne prireditve sodi prav gotovo tudi prodajna razstava likovnih del priznanih slovenskih umetnikov, ki so se, razen redkih izjem, radi odzvali naši akciji. Prodajna razstava bo predvidoma v začetku marca v Likovnem razstavišču v Domžalah in v dvorani KS Trzin.

Naša želja je, da bi se akciji odzvali vsi krajanje Trzina, organi in društva v krajevni skupnosti, zasebniki in delovne organizacije. Ob tako široko zastavljeni akciji, ki temelji povsem na prostovoljni osnovi, ne dvomimo v pomoč tudi širše družbene skupnosti: Izvršnega sveta občine Domžale, Odbora za telesno kulturo ter Odbora za vzgojo in izobraževanje pri Skupščini občine Domžale.

Od omenjenega programa je bilo že marsikaj realizirano, saj so ves oktober in deloma v novembru uspešno potekale delovne akcije učencev, delavcev šole in krajanov. Na teh akcijah je bilo opravljenega veliko ur prostovoljnega dela. Žal nam je pri delih večkrat ponagajalo slabo vreme, kar pa ni zmotilo »udarnikov«, saj so se le-ti preselili v notranjosti šole in opravili precej vzdrževalnih del. S sredstvi, ki smo jih na ta način prihranili, smo kupili del potrebnega materiala za park. K uspešnemu poteku delovnih akcij krajanov so precej pripomogli tudi nekateri zasebniki, kot npr. pekarna Kralj, mesarija Kmetič, gostilna Matiček, Mengros iz Mengša, Minimarket iz Loke in drugi, ki so prispevali za okrepčilo na delovnih akcijah.

Z delovnimi akcijami nameravamo nadaljevati tudi spomladi.

Na športnem parku bo potrebno izvesti še veliko del. Trenutno je v teku gradnja atletske steze, urejanje odvodnjavanja in urejanje zemljišča v okolici igrišča. Potrebno pa bo storiti še marsikaj.

Po končani gradnji atletske steze, ki jo je potrebno samo še urediti in prekriti s tenisom, se bo potrebno lotiti grobih zemeljskih del pri gradnji teniških igrišč, tribune in hribčka, ki bo razgibal celoten park. Slednjega bodo veseli predvsem najmlajši, saj se bo na njem mogoče tudi sanka in smučati. Poleg omenjenih del bo potrebno zbrati še sredstva za nakup zunanje opreme za najmlajše ter urediti prostor za učilnico v naravi, ki si jo žele tako učenci, kot učitelji in ki bi znatno pripomogla k bolj zanimivemu in učinkovitemu vzgojno-izobraževalnemu delu.

Hkrati pa delovnimi akcijami so potekale priprave za dobrodelno prireditev Pokaži, kaj znaš, saj je bil denar od prodanih vstopnic namenjen izgradnji parka. Na dveh prireditvah so se staršem predstavili učenci v bogatem kulturnem programu. Prireditvi sta potekali v dvorani KS Trzin, ki nam jo je kot svoj prispevek k akciji odstopil Svet krajevnih skupnosti.

Zal pa organizatorji akcije nismo bili zadovoljni z odzivom na vabilo za prvi ples za starše, kljub temu da smo se nanj dobro pripravili. Predvsem smo poskrbeli za čim lepši izgled dvorane, za okrepčilo, kot gost večera pa se je našemu vabilu s svojim bogatim programom brezplačno odzval priznani »čarovnik«, iluzionist Miran Čanak. Upamo, da bo odziv na silvestrovanje in pustovanje večji, saj namen teh prireditev ni samo v zbiranju prepotrebnih finančnih sredstev za izgradnjo parka, ampak tudi v večji odprtosti šole kraju ter v vzpostavitvi pristnejših odnosov med delavci šole, učenci in krajanje.

Vsi delavci in učenci si želimo, da bi šola skupaj z okolico čimprej dobila končno podobo in tako postala pravo središče športnih, kulturnih in drugih dejavnosti, ki bodo privlačile in povezovala krajanje starega in novega dela Trzina in druge občane. Šam športni park ne bo imel za posledico le večje kvalitete pouka, marveč bo lahko vplival tudi na kvalitetnejše življenje vseh uporabnikov parka.

Vsem, ki so nam že na kakršenkoli način pomagali (s krampom ali z lopato, z materialnimi in denarnimi prispevki, pa tudi s koristnimi nasveti), se ob tej priložnosti iskreno zahvaljujemo. Vsak dinar, ki pride v blagajno Šolskega športnega društva, je korak bliže k zastavljeni cilju.

UČENCI IN DELAVCI ŠOLE

SKRB ZA PROMETNO VARNOST OTROK

Trepetamo za življenja naših otrok...

V Dobu je potekala pod vodstvom g. Kovačiča že vrsto let aktivnost pionirjev – mlilčnikov, ki so skrbeli za varen prehod otrok preko ceste Ljubljana–Celje. Glede na povečan promet v zadnjih letih so se starši z veliko skrbjo in odgovornostjo začeli spraševati, ali je njihov štirinajstletnik kos tako odgovornemu delu.

Vzled tega smo se na Svetu staršev odločili, da naših otrok ne bomo več pošiljali na omenjeni prehod. S tem pa se skrb za prehod najmlajših ni končala. Zavedali smo se, da otroci ne morejo presoditi, kdaj steči preko ceste, kajti dejstvo je, da cesta ni nikdar prosta levo in desno, kot smo se učili v prvem razredu osnovne šole. Torej je nujno potrebna odrasla oseba, ki bo skrbela za varno prečkanje.

S komandirjem Postaje milice Domžale smo se dogovorili, da nam po najboljših močeh pomagajo, dokler ne najdemo trajne rešitve. Pri pogovoru s predstavniki Osnovne šole Dob in predstavniki KS Vir, Dob in Krčina, smo prišli do zaključka, da se obrnemo na republiške strokovne službe, ki naj nam svetujejo, kaj bi bilo na omenjenem prehodu v Dobu ustreznejše: semafor, ki ga pešec sam vklopi, ali podhod.

V krogu staršev smo sklenili, da najamemo nekoga, ki bi bil pripravljen prevzeti odgovornost za varen jutranji in popoldanski prehod šolarjev, dokler ne dobimo ustreznih strokovnih mnenj. Pokazano je bila tudi skrb za otroška življenja pri prečkanju ceste na Viru in v Krčini. Tudi te črne točke je potrebno ustrezno rešiti, saj je prehod ob tako gostem prometu skoraj nemogoče tudi odraslim.

Starši so povedali, da se kolektiv Tosame že celo desetletje bori, da bi dobili semafor za pešce. Omenjeni semafor bi lahko uporabljal virski otroci na svojih nevarnih poti v šolo. Starši bi se tako rešili velikih skrbi.

Z omenjeno problematiko so bili seznanjeni tudi predstavniki naše občine, ko so obiskali KS DOB. Ista problematika je bila tudi tema pogovora v prostorih KS Lukovica. Pa ne le v teh dveh krajevnih skupnostih. Tudi drugje starši opozarjajo na nevarnost, ki preti našim otrokom pri neurejenih prehodih čez ceste.

Upam, da smo starši pokazali dovolj skrb za naš naraščaj in da se bodo v kar najkrajšem času ustrezno uredili prehod za pešce. Ne smemo niti pomisliti, da se lahko ponovi leto 1978, ko smo v naši občini na omenjeni cesti izgubili številna otroška življenja.

DARINKA GRUM

SDP – stranka demokratične prenove
DOMŽALE

MI VAM ŠE VEDNO LAHKO
POGLEDEMO V OČI,
TRUDILI SE BOMO,
DA BO TAKO TUDI V LETU 1991!

PRAZNUJTE V MIRU IN SREČI!

Sreča leži okrog nas; treba jo je samo pobrati.
Jutrišnji svet pripada tistim, ki oznanjajo veselje.

REMARQUE

F. HEER

POGOVOR S PRESEDNIKOM IZPITNEGA CENTRA MARJANOM PELJHANOM:

Neprimerna hitrost – smrti v objem

O delu Izpitnega centra v Domžalah doslej nismo pisali, četudi opravlja pomembno – predvsem pa odgovorno delo pri izpitih kandidatov za voznike motornih vozil. Vodja centra Marjan Peljhan (redno sta zaposlena še dva delavca, štirje pa opravljajo delo po pogodbi) ima dolgoletne delovne izkušnje, saj je bil v republiškem organu vrsto let inšpektor za voziške komisije. Živi v Ljubljani, kar mu prinaša, morda nekoliko prav zaradi tega, nevtralniji pogled na problematiko dela inštruktorjev, izpitne komisije in vsega, kar je povezano z izpiti kandidatov. Tu so odgovori na vprašanja, ki smo jih zastavili v pogovoru gospodu Marjanu Peljhanu.

Kakšno je delo izpitnih centrov, koliko jih imamo v Sloveniji? Kakšne so njihove pristojnosti, kam sodijo?

Na območju Republike Slovenije deluje 17 izpitnih centrov, v katerih lahko kandidati glede na krajevno pristojnost opravljajo voziški izpit. Naš izpitni center deluje v sestavi Sekretariata za notranje zadeve občine Domžale in je pristojen za opravljanje voziških izpitov za kandidate, ki prebivajo na območju občin Domžale in Kamnik.

Kakšna je vloga izpitne komisije v procesu usposabljanja kandidatov za voznike motornih vozil?

Naloga izpitne komisije je, da nepristransko in strokovno ugotovi, ali je kandidat dovolj dobro usposobljen za samostojno in varno vožnjo v prometu. Kriteriji ocenjevanja so predpisani in enotni za vse izpitne centre v Sloveniji. Moram reči, da smo v letošnjem letu med obiski izpitnih komisij in avto šol v Avstriji in Nemčiji ugotovili, da so naši kriteriji ocenjevanja na voziškem izpitu povsem enaki kriterijem, ki jih imajo v Avstriji in Nemčiji. Kriteriji ocenjevanja, ki temeljijo na učnem programu, so jamstvo, da bo kandidat v avto šoli zares dobil tista znanja, ki so predpisana v učnem programu.

Koliko kandidatov opravi izpit na leto?

Povprečje zadnjih petih let je 1841 kandidatov na leto. V letošnjem letu pa je že do konca novembra k izpitu pristopilo 2260 kandidatov, kar je v primerjavi s petletnim povprečjem povečanje za 23 odstotkov.

Kakšna pa je uspešnost na izpitu?

Voziški izpit se sestoji iz dveh delov. Teoretičnega in praktičnega. Zato tudi prikaz v dveh tabelah za 11 mesecev leta 1990.

TEORIJA	Pristopilo					Uspešno opravilo				
	A	B	C	E	T	A	B	C	E	T
števílo	197	3614	182	174	4	539	83	1901	64	57
odstotki	42	53	35	33	50	38				

SKUPAJ A-CPP 4710 izpitov; kar je 1131 izpitov več kot lani v celem letu!

VOŽNJA	Pristopilo					Uspešno opravilo				
	A	B	C	E	T	A	B	C	E	T
števílo	83	3423	79	38	1	63	1608	56	31	1
odstotki	77	47	71	82	100					

Skupaj od A do T 3624 izpitov; kar je 820 izpitov več kot lani v celem letu!

Kolikokrat pa kandidati v glavnem opravljajo izpit?

Podatki veljajo do srede novembra 1990:

Število opravljenih izpitov

	Uspešno
prvič	1733
drugič	842
tretjič	369
četrti	204
peti	92
šesti	36
sedmi	16
osmi	10
deveti	3
deseti	3
enajsti	2
	1

Ob tem velja povedati, da večina kandidatov opravi izpit v prvem ali drugem poskusu, vsi ostali pa potem v majhnem številu še skušajo izpit opraviti kasneje v naslednjih poskusih.

Ste zadovoljni z uspešnostjo na teoretičnem delu izpita?

Ne. Mislim, da bi glede na to, da so vsi kandidati morali obiskovati tečaj cestno prometnih predpisov v avto šolah, morali na izpitu dosegati veliko večjo uspešnost. Rezultati izpitov kažejo na to, da v nekaterih avto šolah na tečajih ne obravnavajo in utrdijo vse predpisane učne snovi ali pa pri pouku ne uporabljajo sodobnih učnih pripomočkov, tako, da tečajši še vedno potekajo na osnovi reševanja testov. Marsikateri kandidat meni, da je dovolj, če že samo obiskuje tečaj, vendar bi se na tečaju moral predpisano snov tudi naučiti. Slaba teoretična priprava povečuje število ur vožnje v vozilu, ko se mora inštruktor ponovno ukvarjati s prometnimi predpisi. V vozilu se mora namreč voznik hitro in pravilno odločiti, kaj mora oziroma sme storiti. Kandidat, ki obvlada predpise le po »testih«, tega ni sposoben narediti.

Kaj pa uspešnost na izpitu iz vožnje?

Tudi tu bi uspešnost morala biti večja! Če bi se kandidat v avto šoli zares usposabljal tako, kot določa učni program – to je 16 vaj in po končanem programu vožnje pred komisijo avto šole opravil uspešno preizkus vožnje, bi morala biti uspešnost na izpitu okoli 70 odstotka. Glede na to, da so učne ure vožnje »drage«, pa večina kandidatov prekmalu sili na izpit. Inštruktor največkrat pritiska kandidata kloni, ker se boji zamere, da kandidata že predolgo uči – rezultat pa je na koncu večkratno opravljanje izpita, seveda vsakič naslednjič z večjo tremo.

Če samo pomislimo, koliko kandidat napreduje v zadnjih urah učenja vožnje in koliko stane najmanjša nezgoda na cesti (če se jo sploh da plačati), je jasno, da ne bi smel kandidat prekmalu na cesto samostojno.

Kaj menite o številu novih avto šol?

Po uveljavitvi zakona o podjetjih je bila tudi zasebnikom dana možnost odpiranja avto šol v podjetju. Tako je nastalo 6 novih avto šol, ki so prijetno popestrile ponudbo po usposabljanju novih voznikov. Kandidati lahko sedaj pričnejo z učenjem brez čakalnih rokov, imajo možnost večje izbire vožnje na sodobnejših vozilih pa tudi urnik vožnje je že marsikje prilagojen kandidatu z možnostjo glede na službo ali šolo.

Žal pa se kvaliteta pouka ni bistveno izboljšala, saj so nove avto šole odprli predvsem inštruktorji, ki so že prej delali v obstoječih avto šolah. Mislim, da so trenutno zmogljivost v avto šolah prevelike in da bo že kmalu prišlo do zmanjšanja povpraševanja po uslugah avto šol. Šele tedaj se bo pričela prava konkurenčnost, ki bo pripeljala do dviga kvalitete poučevanja, saj bodo preživele lahko samo kvalitetne avto šole.

Koliko avto šol deluje na območju izpitnega centra?

Trenutno jih je 12. To so:

1. AMD Domžale – Domžale, Krakovska 18
2. AMD Mengeš – Mengeš, Trdinov trg 14
3. AMD Kamnik – Kamnik, Trg svobode 6
4. ZŠAM Domžale – Domžale, Ljubljanska 87
5. Delavska univerza Domžale – Domžale, Kolodvorska 6
6. Ljubljanski potniški promet – Kamnik, Avtobusna postaja
7. JUS, d.o.o. – Domžale, Tomšičeva 9
8. Mikaneč d.o.o. – Domžale, Ljubljanska 102
9. Victoria d.o.o. – Domžale, Ljubljanska 36
10. Avto club d.o.o. – Domžale, Ljubljanska 36
11. TAL d.o.o. – Vir, Aljaževa 10
12. Aurora d.o.o. – Komenda, Glavarjeva 80

V vseh avto šolah je zaposleno 70 voznikov inštruktorjev, od tega 36 z redno zaposlitvijo, 34 pa delo opravlja po pogodbi. Ob koncu leta 1989 je bilo v 6 avto šolah na območju izpitnega centra zaposlenih 29 inštruktorjev; 19 redno in 34 po pogodbi.

Kakšna pa je uspešnost naših avto šol?

Najnovejši podatki za mesec november 1990 so naslednji:

Avto šola	Uspešnost teorija	Vožnja
AMD Domžale – Moravče	45%	57%
AMD Mengeš	46%	32%
AMD Kamnik	46%	50%
ZŠAM Domžale	68%	80%
Delavska univerza Domžale	32%	53%
Ljubljanski pot. promet Kamnik	47%	41%
JUS d.o.o.	33%	47%
MIKANEČ	69%	54%
VICTORIA d.o.o.	24%	57%
AVTO CLUB d.o.o.	32%	43%
TAL d.o.o.	–	25%
AURORA d.o.o.	–	50%

Navedeni podatki še ne dajejo čisto objektivne slike o delu avto šol. To so zgolj rezultati na osnovi števila izpitov in števila uspešno opravljenih izpitov. Za pravo sliko pa bi morali vsebovati vsaj še: povprečno število ur, ki so jih kandidati potrebovali, da so uspešno opravili izpit, starost kandidata, njegovo izobrazbo in pa vrsto vozila na katerem so opravljali izpit.

Kandidat za voznika pred izpitom.

Navzoči smo specifičnemu položaju, ko je na naših cestah množica, vsekakor pa več deset vozil avtošol, ki s svojimi vozili dodatno onesnažujejo z izpuhi naše okolje.

Kaj bi kazalo povedati o tem?

V vsakem primeru bi morala vozila, ki so stalno prisotna na cesti, imeti katalizatorje. Vozila v splošnem niso slabo vzdrževana; so v glavnem nova in se po izbiri nenehno izboljšujejo. Menim, da bi se morali odločiti za taka vozila, ki porabijo malo goriva: vemo namreč, da vsak izgorjeni liter goriva pusti v zraku take in take količine okolju škodljivih snovi.

Kako pa lahko občan postane inštruktor?

Izpolnjevati moraš naslednje pogoje:

Imeti morš srednjo izobrazbo in najmanj tri leta voziško dovoljenje, v zadnjih treh letih tak voznik ni smel biti obsojen za kaznivo dejanje ogrožanja javnega prometa ter v zadnjih dveh letih ni imel prepovedi vožnje zaradi vožnje

Na voljo in v pomoč občanom

Kako so organizirali delo, da bi zadostili potrebam občanov?

Da bi to storili, smo občanom omogočili prijavljati se in opravljati izpite v dopoldanskem ali popoldanskem času.

Kandidati iz Kamnika se lahko za izpit prijavijo in teoretično del izpita tudi opravljajo tudi v Kamniku.

Kandidati se za izpit lahko prijavijo v:

ponedeljek in sredo od 8. do 10. ure in od 14. do 18. ure, v petek od 10. do 11.30 ure.

Izpit iz teoretičnega dela potekajo v Domžalah vsako sredo ob 10. uri, 14.30 uri, 16. uri in 18. uri.

V Kamniku pa vsak drugi ponedeljek ob 14.15 uri na avto šoli LPP, 17. uri na avto šoli AMD Kamnik in ob 18.15 uri na avto šoli Avto club.

Izpit iz vožnje motornega vozila se pričnajo v Domžalah: v ponedeljek, torek, sredo od 6. do 13. ure in od 15. do 20. ure, ob četrtek od 6. do 13. ure in ob petkih od 6. do 13. ure.

Pa še telefon: 714-574.

pod vplivom alkohola; in pa seveda, da je uspešno opravil program izobraževanja za voznika inštruktorja.

Poklic inštruktorja je zelo naporen, zahteven in odgovoren. Delovni čas je razporejen preko celega dne, saj le tako lahko s kandidati predela program vožnje, ki obsega vožnjo v in izven naselja podnevi in ponoči. Dober inštruktor si med učno uro ne more privoščiti počitka, saj pri današnji ceni učne ure, že vsaka neizvozena minuta pomeni precejšen stran vržen denar.

Večina ljudi si poklic inštruktorja predstavlja kot zelo zabaven, saj se ves dan samo vozi z avtomobilom. Vendar ni tako. Spomnite se samo na vožnjo v poletni vročini ali mrazu, sneženju ter poldnevni pozimi. Da ne govorimo o tveganju prometne nezgode, ki pa je pri učenju vožnje še vedno pogost pojav. Pri vsem tem pa prihaja do moralne, materialne in kazenske odgovornosti inštruktorja.

Kakšne voznike pa »pripravijo« naše avto šole?

Kandidat, ki opravi voziški izpit, še ni pravi voznik. Še vedno je učenec, ki se sedaj uči sam. Glede na to, da v zadnjih letih naši »začetniki« niso povzročali težjih prometnih nezgod, bi lahko rekli, da kar dobro. Žal mladi vozniki vse prehitro pozabijo na bonton pri medsebojnih odnosih na cesti, ki so se ga učili v avto šoli in pričnajo voziti po svoje. Od tu naprej do prometne nezgode ni več daleč. Vendar po mojem mnenju za tako nezgodo ni kriva avto šola, saj je do nje prišlo iz nesposobnosti prometnih predpisov in se zaradi neznanja ali nespretnosti.

Katero pa so najpogostejše napake zaradi katerih kandidati ne opravijo izpita?

Te napake so: slabo opazovanje prometa in neprilagojena hitrost. To sta največkrat vzroka za neuspešnost na izpitu iz vožnje. Voznik, ki ne ve, kaj se okoli njega v prometu dogaja, nikakor ne more voziti varno. Zato pravočasno ne opazi prometnih znakov, ne ugotovi prednostnega reda v križišču, izsiljuje prednost ali pa vozi s preveliko hitrostjo glede na prometne okoliščine. Zato je osnovna naloga avto šol, da kandidata ne učijo le tehnike vožnje, ki je vsekakor pomembna, ampak tudi opazovanja in predvidevanja v prometnih dogodkih. Le kandidat, ki to obvlada, se bo lahko varno vključil v promet.

MAKSIMILJANA MALI

Srečanje rejniških družin

Center za socialno delo Domžale in Društvo rejnic in rejnikov sta v nedeljo, dne 2. decembra popoldne organizirala prireditev z naslovom »Srečanje rejniških družin«.

Večkrat smo že poročali o srečanjih rejnic, izletu rejnic, izobraževanju rejnic in podobnih srečanjih, ki so se ga udeleževale le matere-rejnice. Ta prireditev pa je prvič omogočila medsebojno spoznavanje celotnih rejniških družin, saj so se ga udeležile celotne družine: rejnik, rejnica, matični otroci, rejenci in tudi rejenčevi starši. Prireditev je imela v prvi vrsti družaben namen, delavke Centra za socialno delo pa smo si zastavile tudi strokovne cilje – prvič smo lahko v neposrednem, spontanem vzdušju zaznavale funkcioniranje celotnih rejniških družin ter povezavo rejenčeve matične družine z rejniško družino.

Vse udeležence je zabaval ansambel »Nika Zajca«, prireditev pa je spretno vodil naš znani voditelj narodnozabavnih oddaj Boris Kopitar. Vso organizacijo v zvezi s postrežbo in ureditvijo miz so prevzeli starejši rejenci in rejenke in otroci rejnic, ki so to nalogo ob sodelovanju delavk Centra za socialno delo z veseljem in vso odgovornostjo opravili.

Vse zbrane je pozdravil tudi predsednik občine gospod Ervin Anton Schwarzbartl, ki je v svojem nagovoru zelo tenkočutno prikazal pomen družine, ki

daje osnovo in vrednote za človekov razvoj, graditev osebnosti in njegovo končno oblikovanje. Če citiramo samo delček njegovega nagovora, lahko slikovito prikazemo pomen rejništva kot dejavnosti in veliko delo, ki ga opravljajo rejniške družine.

Rejnice in rejniki to počno premorete, moč darovanja ljubezni do pomoči potrebnih in prav je, da vam je družba za to nesebično odločitev hvaležna. Hvaležna pravim zato, ker so vsa organizirana podpora in gmotna sredstva, ki jih v ta namen dajemo bolj simbolična, saj ljubezni ne moremo plačati. In za to gre! Ljubezen, ki ni sebična, ampak se razdaja. Kdor ima otroke, več otrok, ve koliko odpovedi in žrtve zahtevajo od staršev preden so sposobni samostojnega življenja za dobro. Vemo tudi kako daljnosežne so kvarne posledice zanemarjene vzgoje. Zato je poslanstvo rejnic in rejnikov neprecenljivo. Hvaležnost pa ni omejena samo za družbeno priznanje, ampak (in v to verjamem) predvsem na rejenke in rejence, ki so pomoči in skrbi rejnikov bili deležni.

Rejniške družine so se prireditvi množično odzvale. V razgovoru z delavkami Centra za socialno delo so povedali, da takšna srečanja doživljajo kot priznanje svojega dela, ki ponavadi obstaja neopazno in povezano predvsem s težavami. Možnost imajo izmenjati medsebojne izkušnje, se spoznati ter se pogovoriti o svojem delu. Vsi pa so poudarili, da je bilo to nepozabno popoldne za otroke, tako rejence kot njihove otroke – imeli so možnost malce drugače se igrati, zaplesati, vključiti se v družabne igrice, se nasmejati. Tudi rejenci – otroci, ki se mora včasih počutijo odrinjene, pozabljene od lastnih staršev so dobili občutek, da je bil to dan, ki je bil posvečen prav njim. Vsi udeleženci okrog 100 družin, so poudarili, da si takšnih srečanj še želijo in že so kovali načrte, kako bodo to srečanje organizirali prihodnje leto.

Mislim, da bomo takšne aktivnosti lahko nadaljevali, saj so naše rejniške družine poleg pri svojem osnovnem vzgojnem delu, aktivne tudi na mnogih drugih področjih: v aktivno kmečkih žena, v družbenem življenju it. Tudi na sami prireditvi so kaj hitro prevzele aktivno vlogo in nato pripravile tudi svoje otroke in rejenke. Vsem nam je posebej segla do srca pesem »Rejenčeva tožba in prošnja«, ki jo je spesnila rejenka Vida Per, na naši prireditvi pajo je zapela njena rejenka Andreja.

S prireditvijo »Srečanje rejniških družin« smo v občini Domžale obrnili nov list v dolgoletni tradiciji rejništva pri nas. Brez sramu lahko povemo, da imamo v občini, ki je znana po najbolj razviti obrtniški dejavnosti, tudi največ rejniških družin v Sloveniji, ki so dobro usposobljene za svoje delo in organizirane v svoje društvo ter jim damo za to vse priznanje in družbeno podpofo.

ZANIMIVO ZLASTI ZA IHANCE

Preobremenjena cesta skozi Ihan

Zaradi sanacije mostu čez Kamniško Bistrico na magistralni cesti Črnuče-Litija, katere upravljalet je občina Domžale, se je zelo povečal promet skozi Ihan. To pa ni pomenilo le povečane prometne nevarnosti, temveč tudi prekomerno obremenitev in uničevanje ceste. Vodstvo KS Ihan in Izvršni svet Skupščine občine Domžale sta kar večkrat obravnavali to problematiko, izvedene so bile tudi nekatere aktivnosti, ki jih na kratko povzemamo:

– KS Ihan in občina Domžale vztrajata, da se takoj sanira poškodovano cestišče in se umaknejo obvozi za tovorna vozila, kot alternativo pa dopuščata, da obvoz ostane, vendar Republiška uprava za ceste sanira cesto v dogovorjenem obsegu,

– takoj je bilo intenzivirano tehtanje prekomerno obremenjenih vozil in ob tem ugotovljeno, da je večina vozil prekomerno obremenjenih,

– Izvršni svet SO Domžale je sklical pogovor z organizacijami, katerih vozila najbolj prekomerno obre-

menjujejo to cesto, in jih oozoril na škodo, ki jo povzročajo,

– Cestno podjetje Ljubljana je dolžno intenzivirati vsakodnevno vzdrževanje lokalne ceste,

– Izvršni svet bo skupaj s KS Ihan, spremljal uresničevanje sprejetih dogovorov in ustrezno ukrepal.

Po informaciji predstavnika Republiške uprave za ceste naj bi normalni promet na magistralni cesti Črnuče-Litija stekel predvidoma do 15. januarja 1991.

Prava naslada ni v tem, da najdeš resnico, temveč, da jo iščeš.

TOLSTOJ

ODGOVOR NA VPRAŠANJE – KAKŠNO VODO PIJEMO?

V Domžalah pijemo zdravo vodo

Komunalno stanovanjsko podjetje Domžale upravlja tudi z vodovodom, ki je združen iz bivših vodovodnih odborov, ki so gradili vodovod, v enotno podjetje. Tako je povezanih osem vodovodnih sistemov v celoto, ki oskrbuje občane z zdravim pitno vodo na celotnem področju občine, del vodovoda s katerim upravljamo, pa posega še v občine Kranj, Ljubljana – Šiška, Kamnik in Litija.

Voda iz globlin:

Največje območje, na katerem pridobivamo vodo iz globinskih vodnjakov, je na domžalsko-mengeškem polju. Na tem polju črpamo vodo iz globine približno 50 metrov. Na polju obstoja 6 vrtin – vodnjakov, izmed katerih pa delujejo aktivno le trije, dva še izgrajujemo, eden pa še čaka v rezervi ter bo v pomoč pri nadaljnjem razvoju oskrbe z vodo v naši občini.

Voda za Domžale in okolico:

Voda, ki jo pričrpano v teh vodnjakih, pokriva potrebe prebivalcev mesta Domžale in njegove neposredne okolice (Vir, Ihan, Dragomelj, Jarše, Trzin). Preostali del vode, ki jo potrebujejo v dolini Črnega grabna, Moravški dolini in Mengšu, pa je pridobljen na naravnih vodnih virih, ki naravno – gravitacijsko priteka do potrošnikov, ponekod pa to vodo tudi prečrpavamo na višje ležeče mesta.

Kako je s kvaliteto naše vode?

Kakovost vode redno kontroliramo, saj nas k temu zavezuje veljavna zakonodaja, obstoja pa tudi reden nadzor republiške in občinske sanitarne inspekcije. Analize vode so trojne: bakteriološke, kemične in razširjene. Opravlja jih za to pooblaščen delovna organizacija – Zavod za socialno medicino in higieno dela Gorenjske, ki je v Kranju. Te analize opravljajo po programih, ki so bili dogovorjeni med upravljalcem vodovoda, inšpekcijskimi službami in izvajalcem analiz – zavodom za socialno medicino in higieno dela gorenjske iz Kranja v skladu s pravilnikom, torej letos že 702 analizi.

Kaj kaže govorica podatkov?

V 11 mesecih letošnjega leta je bilo vzeti 470 vzorcev za bakteriološko analizo. Med temi 470

vzorcji je bilo 3,2 odstotka vzorcev neustreznih zaradi skaljenosti vode. Od 220 vzorcev, posredovanih v kemično analizo, pa je bilo neustreznih 0,02 odstotka vzorcev. Poleg tega je bilo vzeti še 12 vzorcev za razširjeno analizo. Z analizami je bila preverjena tudi radioaktivnost. To analizo pa opravi Inštitut Jožef Stefan. Poleg vsega omenjenega je bila izdelana še analiza na prisotnost naftnih derivatov in elektroprednost vode, ki jo uporabljamo za pitje. Iz pregleda vseh teh analiz je razvidno, da na našem oskrbovalnem sistemu pijemo zaenkrat še dobro vodo in to je

trditev, katero Komunalno stanovanjsko podjetje Domžale dokazuje z rezultati analiz.

Primerjava z minulimi časi:

Primerjava analiz v zadnjih 10 letih kaže, da na domžalsko-mengeškem polju, kjer opravljamo glavni odvzem vode, do sedaj še niso zaznali oporečnosti v kakovosti pitne vode. Prav tako ta voda ni bila v nobenem primeru oporečna med zadnjo povodnjo v novembru. Bolj so bili prizadeti nekateri vodnjaki na področju porečja Kamniške Bistrice, kjer se je voda ob poplavih delno skalila in zato so v kritičnih obdobjih priporočali prekuhanje te vode.

Vodo ponekod klorirajo:

Ostali naravni viri v upravljanju Komunalno stanovanjskega podjetja Domžale, ki jim rečemo, da so krajevni viri oskrbe z vsemi značilnostmi kraških virov (Črni graben in Moravška dolina) in izviri pod Krvavcem, so opremljeni z avtomatskimi klorinirnimi napravami, ki vodo avtomatično prilagajajo zahtevam za pitno vodo. Zaščita področij, kjer se nahajajo vodnjaki in vodni viri, bi se morala ostreje izvajati po sprejetem občinskem Odloku o varstvenih pasovih vodnih virov v občini Domžale in Ukrepah za varovanje voda in enak Odlok občine Kranj za zaščito varstvenih pasov vodnih virov pod Krvavcem in, da na tej osnovi ne bi celotni upravni organi občin

KAJ SE JE PRED 61 LETI DOGAJALO NA ZBOROVANJU ŽIVINOREJCEV V DOMŽALAH

Utrinek iz kmetijske zgodovine občine

V nedeljo, 27. oktobra tega leta, se je vršilo v Domžalah v Društvenem domu veliko zborovanje živinorejcev. Zbranih je bilo nad 150 gospodarjev – živinorejcev, iz vsega kamniškega okraja. Zborovanje je otvoril takoj po 9. uri predsednik živinorejskega odbora g. Poznič, ki je pozdravil v lepih besedah zborovalce. Nato so sledila predavanja navzočih zastopnikov oblastnega odbora g. Hladnika, Kmetijske družbe g. Kafola in sreskega veterinarja g. Rautarja iz Kamnika. Po predavanjih, ki so bila prav poučna, se je razvila živahna debata o licenciranju živali, o prirejanju živinskih razstav, itd. Lep nagovor je imel tudi g. Novak, predsednik okrajne blagajne, ki je obrazložil sredstva okrajne blagajne, ki so določena za povzdigo tamkajšnje živinoreje. Zglasil se je tudi bivši poslanec g. Štrcin, ki je poudarjal najvažnejše točke, ki prihajajo v poštev za povzdigo kamniških živinorejcev.

H koncu sta bili predloženi dve resoluciji o skorajšnji ustanovitvi kmetijske zbornice in o maksimiranju občinskih davkov. Obe resoluciji sta bili z velikim odobravanjem soglasno sprejeti, na kar je predsednik zaključil z lepim nagovorom.

Vsebinska prispevka je vzeta iz revije Kmetovalec, glasilo Kmetijske družbe za Slovenijo štev. 21 v Ljubljani, 15. novembra 1929. XLVI. Omenjeno revijo kmetovalec iz leta 1929 od številke 2 do 24 hrani v svoji knjižnici Jože Novak, Vrhpolje 14, Moravče.

JOŽE NOVAK

dr. Franc Osolc

V JAMARSKEM DOMU NA GORJUŠI

Zgoščena kulturna prireditev ob koncu leta

Nedelja, 16. decembra je bila polna različnih prireditev, za katere se zdi, kot da hitijo, da ujamejo konec leta. Jamarji so na Gorjuši v Jamarskem domu pripravili občni zbor na katerem so počastili 70 let paleontologa – kvartarologa dr. Franceta Osolca, domžalski župan je ob vseh letošnjih uspehih pripravil sprejem za dekliški pevski zbor KD Domžale, ki ga vodi Karel Leskovec, ob koncu pa je ta raznorodna prireditev pomenila ob božično-novoletnem srečanju tudi priložnost za pogovor o prihodnosti organizacije in dela v domžalski kulturi.

Znanstvenik 70 letnik dr. France Osolc je eden od tistih, ki so odkrivali znamenite, za zgodovino naroda pomembne stvari. Je eden najuspešnejših raziskovalcev starokamenidolskih kultur na Slovenskem, vsekakor najpomembnejši ob pokojnem dr. Srečku Brodarju.

Svojo pot je začel v Celju, kjer se je rodil 1. oktobra 1920. Gimnazijo je končal na Ptuj in se nato vpisal na Vojaško akademijo v Beogradu. Tam ga je zatekla druga svetovna vojna. Po končani vojni se je vpisal na naravoslovni oddelek filozofske fakultete v Ljubljani in leta 1952 diplomiral iz biologije-geološke skupine. Leto dni je poučeval na gimnaziji v Murski Soboti, nato je prevzel mesto asistenta na takratnem inštitutu za prazgodovino človeka na Ljubljanski univerzi. Za doktorja kvartaroloških znanosti je promoviral leta 1960, bil štiri leta pozneje izvoljen za docenta in leta 1975 postal redni profesor za predmete: geologija kvartarja, paleolit in paleolit Jugoslavije. Strokovno se je izpopolnjeval na Geološkem inštitutu v Kielu (ZRN) in Arheološkem inštitutu v Londonu.

Že kot študent je kazal veliko zanimanje za raziskovalno delo. Udeležil se je številnih arheoloških izkopavanj ter si tako nabral izkušnje za kasnejše raziskovalno delo. Vso pozornost je posvetil raziskovanju ledenodobnih jamskih usedlin, njihovih paleontoloških in kulturnih vsebin. Pri tem je odkril številne pale-

olitske postaje na Primorsko-notranjskem krasu (Ovčja jama in Zakajeni spodol pri Prestranku, Županov spodol pri Sarajevčah) in pozneje na slabo raziskanem območju osamelega krasa (Matjaževa kamre pri Rovtahu, Babja jama pri Dobu, Lukenjska jama pri Prečnji). Sistematično jih je odkopal, raziskal ter izsledke objavil doma in v tujini. Tako je napisal več kot 100 znanstvenih del, poljudnoznanstvenih člankov ter strokovnih in priložnostnih sestavkov. Sodeloval je pri izdaji mnogih strokovnih revij v domovini in zunaj nje. Predaval je na mnogih geoloških, arheoloških in speleoloških kongresih na mednarodni ravni, je član številnih strokovnih in raziskovalnih organizacij – domačih in evropskih.

O slavljenčevem delu, predvsem pa o zaslugah, ki jih ima kot geolog in paleontolog, seveda pa tudi o zaslugah, ki jih je imel pri odkritju Babje jame na Gorjuši, so spregovorili Stane Stražar, Matjaž Brojan, dr. France Habe in dr. Rajko Pavlovec.

Predsednik Jamarskega društva Simon Robič Stane Stražar je zastopniku slavljenca (dr. Osolc je bil zaradi bolezni žal odsoten) izročil najvišje priznanje – zlati znak društva Simon Robič.

Sprejem za dekliški pevski zbor

Naš domžalski župan gospod Ervin Anton Schwarzbartl je sprejel tudi dirigenta in pevke naju-

spešnejšega vokalnega sestava v naši občini – dekliški pevski zbor KD Domžale. Poudaril je, da gre za zbor, ki ga je postavila Metka Pichler in ki ga Karel Leskovec še vnaprej enako uspešno vodi. Dekleta so v zahvalo za prijazne in vzpodbudne besede župana nagradile s štirimi pesmimi vse prisotne. Žal v izjemoma slabem zraku, v zakajenem gostilniškem prostoru, ki je pomenil svojevrsten pomenljiv kontrapunkt resničnega razumevanja za kulturo v naši občini.

Pogovor o prihodnosti naše kulture

V božično-novoletnem sprejemu, ki ga je za kulturne delavce domžalske občine tudi pripravil župan Schwarzbartl je stekla beseda o pogojih dela za kulturo v domžalski občini v prihodnjem letu. Kot kažejo izračuni in predvidevanja, bo denarja zanj manj, pa tudi sicer bo treba programe marsikaj zasnovati v skromnejšem obsegu ali pa jih – kjer se pač da, nasloniti delno tudi na tržne osnove.

Ob tem je bilo zastavljeno mnogo konkretnih vprašanj (objekti v kulturi, Društveni dom v Domžalah, knjižnica, Kersnikove nagrade, delo odbora za kulturo in druga); na vsa ni bilo moč odgovoriti, saj proračunska sredstva za prihodnje leto še niso določena pa tudi sistemsko se bo v prihodnjih mesecih še marsikaj spremenilo. Vsekakor pa so pogovori o kulturi, o dilemah, ki se kažejo, o različnih rešitvah, ki so v različnih obeh različno močno uresničitve gotovo koristni. Prav je, da se v dialogu strpno in kulturno pogovarjamo. Tudi v kulturi.

M. B.

dovoljevali lokacij sanitarnih deponij (Suhadole, Duplica, itd.). Zakonodaja bi morala biti obvezujoča za vse, ki posegajo z gradnjami ali na kak drug način v izrabo zemljišč. Do sedaj je bila naravi s takimi posegi storjena večkrat že velika škoda, ki bi se kaj lahko sprevrgla tudi v ekološko katastrofo ali pa na to še čakamo.

Če bomo skrbeli za ekologijo...

Iz vsega povedanega lahko ugotovimo, da smo vedno pili zdrav pitno vodo in da zdrav vodo pijemo še sedaj. Tako bo ostalo tudi v prihodnje, vendar le v primeru, če bomo bolj skrbeli za okolje, bolj varovali dragoceno podtalnico s sistemi kanalizacije ter podtalnico varovali pred onesaženji tudi z različnimi, zelo nevarnimi zunanjimi odlagališči komunalnih odpadkov. Če bomo tej skrbi za okolje posvečali več pozornosti, potem bomo vodo lahko pili, takšno kot je, vendarle še nekaj časa.

S povedanim smo želeli demontirati bojazen ali zgolj ugibanja poslancev na eni od zadnjih skupščinskih sej o kvaliteti pitne vode.

Podatke za Komunalno stanovanjsko podjetje Domžale pripravi: Tomo Vavtar, vodja enote vodovod

ROPARJI NAŠIH ČASOV

Razbojniki, rokomavhi, rokovernjači...

Namigovanje na naše, domžalske razmere je hoteno, namensko in premišljeno!

Dogaja se, da se ti na boljšem trgu za pete prilepi kak drugače govoreč posameznik ter ti na vse načine, ko hodi za tabo, skuša vsiliti zapostavo ali žepno uro, morda verižico, prstan, zapustnico. Cena, ki jo ponuja, je nizka, da je že kar neverjetna.

Pa veste, zakaj je možakar s svojo uro lahko tako poceni? Ker je ukraden, ker se zanjo ni bilo treba truditi, da bi jo zaslužil.

Po »župci« mu je priplaval, pa je rokomavh tako cenen.

V Domžalah vemo, kaj je tradicija. Znamo jo hraniti, ceniti, vrednotiti – in ohranjati. Tako v zadnjem času še posebno ohranjamo rokovernjaške tradicije, saj je znano, da so bili naši predniki izborni rokomavhi, roparji, tatovi, razbojniki: najboljše tradicije teh časov ohranjamo naprej. Kako leto po vojni so drugi roparji, tatovi in razbojniki ljudem odvzemali, kar je bilo njihovo. Odslej bo družbeno, so rekli. Pa ni bilo, vsaj v mnogih primerih ne, ko se je ukradeni blago veliko krat preselilo v naročja oblaštenih roparjev. Hudobija je bila tolika (dokazano s papirji!! tudi v naši občini), da so morali ljudje svoje ukradene stvari še enkrat kupovati nazaj od tistih – ki so kradli... Desetletja po tistem imamo novodobne roparje, rokomavhe, razbojnike. Ti roparji denimo posekajo gozd zato, da ne bi prišel nazaj kot gozd staremu lastniku, opravljajo tačas še možne malozavite poslovne transakcije, prepise, goljufiva vrednotenja premoženja, preimenovanja, da bi še enkrat – tokrat dokončno opetnajstili prvotnega lastnika objekta in ga spravili v položaj, ko kasneje po sprejetju zakona, v nobenem primeru ne bi mogel več do svojega imetja, zemljišča, stavbe, tovarne, družbenega premoženja, da bi bil dobiček kasneje ob dvakratni, trikratni preprodaji večji, navezujejo se različni poslovni aranžmaji s tujimi partnerji, prav pripraven pa bi bil tudi hudič, če bi bil dosegljiv, vse v želji, da se še enkrat, tokrat dokončno – do perfekcije naštudirano (pardon legalno, pardon, saj ravnamo po obstoječi zakonodaji) oropalo in pokradlo, kar je še moč krempljasto doseči v obsegu do koder seže vpliv, moč, oko in apetit.

K sreči, veliki sreči je prepoznavnost naših novodobnih roparjev, razbojnikov, rokomavhov, rokovernjačev vse večja. Kotijo, množijo se v znanih tovarnah, dosedanjih družbenih podjetjih, vkup tiščijo glave, kako bi (oprostite izrazu ni dober je pa pravi) oplačali še enkrat tiste, ki so enkrat že bili...

Že se kažejo razbojniki iz sivine razmer: znani obrazi naših dovčerajšnjih sodelavcev, novodobnih podjetnikov, ki to ime zločinsko upravičujejo: podjetni so pač.

Zato, ljudje predvsem prvotni lastniki razlaščenega premoženja: budnost v glavo, oči na peclje, pomagajmo si med sabo. Do sprejetja ustreznega zakona bo treba žal še počakati. V nedogled – to nam obljublja nova oblast – se kradlo ne bo.

Upamo lahko, da bomo z novo komponirano muziko starih boljševisičnih barabij v samostojni Sloveniji enkrat za vselej končali. Naj nam pri tem pomagata Bog ali pa Marx – samo da bo res...

M. BROJAN

Če je moja dolžnost delati, je moja pravica živeti.

KOSOVEL

pisma bralcev ● pisma bralcev ● pisma bralcev ● pisma

Tekmovanje – boj
proti alkoholizmu

November je bil mesec boja proti alkoholizmu in narkomaniji. Čeprav še mladi, se tudi mi zavedamo, da sta alkoholizem in narkomanija hudi in prepogosti boleznici našega časa. Na sestanku MČ RK smo se zmenili, da bomo tekmovali v kvizu na temo o alkoholizmu. Vsi učenci 3. in 4. razreda smo se na tekmovanje skrbno pripravili, devet najboljših učencev (Katja, Nina, Borut, Boštjan, Franja, Peter, Jure, Simon in jaz) pa je tekmovalo nato v zaključnem kvizu. Vse skupine so bile izenačene in so dobile najvišje število možnih točk. Vsak učenec je za nagrado dobil štiri sokove. Po kvizu smo s kratko proslavo počastili rojstni dan naše domovine. Želim si še več takih dni.

META PUSTOTNIK, Krašnja

Naš klic
po
pravici

Vaše povabilo, ki ste ga naslovili na občane v št. 14 z dne 22. 11. 90, je razlašene lastnike zatekel zadnji hip.

Veseli nas, da se je tudi v Domžalah ustanovila podružnica slovenskega združenja razlaščenih lastnikov premoženja (ZRLP), ki jo gotovo čaka ne le obilo dela, temveč še več ovir na poti, da se čimprej povrne premoženje prvotnim lastnikom.

Naš problem je sicer le kamenček v mozaiku velike slovenske Guernice, ki pa se vse bolj kaže kot Golgota vseh, ki še upajo, da je mogoče odpraviti storjene krivice, ki jih je zagrešil v imenu ljudstva bivši režim.

V tem času, ko se rojeva demokracija, še ni popustila sila navade in utečenih zablod, nekateri samodejno nadaljujejo svoj razdiralni pohod.

Slutim, da naš primer ni osamljen, zato vam pošiljam v objavo »PETICIJO«, ki smo jo naslovili na predsednika skupščine občine Domžale in mu jo že vročili. Globoko smo prepričani, da bo naš primer rešen pravično.

Za objavo peticije sem se odločila zaradi vseh tistih v občini Domžale, ki jih je bilo z Zakonom o nacionalizaciji najemnih zgradb in gradbenih zemljišč iz leta 1958 odvzeto v občini Domžale blizu 5.000.000 kvadratnih metrov gradbenih zemljišč, v Republiki Sloveniji pa celo preko 200.000.000 kvadratnih metrov, da bi o številu najemnih zgradb in površin, ki so bila odvzeta po Zakonu o agrarni reformi ne izgubljala besed.

Bralcem našega Poročevalca sem dolžna pojasnilo, s čim utemeljujemo lažnost listin, ki jih izdaja Zemljiška knjiga.

Bivša oblast je zlorabila neomajno zaupanje v Zemljiško knjigo, ki izvira iz časov, ko je bila zemlja kot lastnina sveta in je bila Zemljiška knjiga sveto pismo zemljiške lastnine.

Vsem nam je poznan izrek »kadija te toži, kadija te sodi«.

Komu naj se pritožim?! V tem reku je tudi resnica o lažnih zemljiškoknjižnih izpisih.

Bivša oblast je v sebi združila partijo, državo, sodišče, in ker je Zemljiška knjiga del sodišča je povsem jasno, da je bila tudi ta, pri ljudeh z Glorijo odeta ustanova v resnici le sredstvo v rokah oblasti in zato le instrument manipulacij.

Oblasti ni bil dovolj krivični Zakon, ob njem so uporabljali vse možne metode, da bi izgrali bivše lastnike tudi za sramotno nizke odškodnine.

Izmanipulirali so vsa določila o odškodnini tako, da so opustili del postopka – listino o odvzemu iz posesti, ki je prvotnim lastnikom zagotavljala odškodnino. Uporabili so le naznanilni list občinske službe za spremembo meja, ki bi moral temeljiti na odločbi o odvzemu iz posesti in o določitvi odškodnine. Sodišče je dovolilo Zemljiški knjigi zgolj na osnovi naznanilnega lista, brez pravnega akta menjati meje posesti, ki je bila pod hipoteko bivega lastnika na družbeni posesti in bi morala biti v Zemljiški knjigi kot hipoteka tudi izkazana.

Žal se ta praksa tudi danes nadaljuje...

Upam, da bo ta nepravilna praksa sestavek in peticija v pomoč vsem prizadetim lastnikom pri iskanju njihovih pravic.

Slovarček po zakonu
o nacionalizaciji

lastnik – tisti, ki mu je bilo zemljišče nacionalizirano (po nacionalizaciji zemljišče postane družbeno premoženje)
posestnik – uporabnik zemljišča do končnega odvzema iz lastnine (odvzem – ob določitvi odškodnine za nacionalizirano zemljišče ali najemno zgradbo s pravnim aktom)

Dunja Cajhen, Jarčeva ul. 13

Žulijo me
komunalni
problemi

Že pred več leti, ko sem bil delegat tovarne TRAK Mengeš v skupščini Samoupravne komunalno interesne skupnosti Domžale, sem v razpravah o poslovanju Komunalnega podjetja Domžale imel pripombe na nekatere nepravilnosti.

Trdil sem, da zaračunavanje odvoza smeti od m² stanovanjske površine ni pravilno. Še vedno sem prepričan, da sama stanovanjska površina ne vpliva na količino smeti. Menim, da je čisto narobe v primeru, da ostaneta v večjem

KAKO SMO 23. DECEMBRA 1990
GLASovali O PLEBISCITU
V OBČINI DOMŽALE

UDELEŽBA VOLILCEV:	94,9%
»DA«	91,5%
»NE«	2,7%
NEVELJAVNE GLASOVNICE	0,6%

OBČINSKA VOLILNA KOMISIJA SE ISKRENO ZAHVALJUJE VSEM PREDSEDNIKOM IN ČLANOM VOLILNIH ODBOROV TER VSEM, KI SO JI TUDI OB TEJ PRILOŽNOSTI ODPSTOPILI PROSTORE ZA GLASOVALNA MESTA.

VSEM SKUPAJ ŽELI ZDRAVO IN USPEŠNO 1991.

OBČINSKA VOLILNA KOMISIJA
DOMŽALE

stanovanju dva upokojenca. Za odvoz smeti morda plačujeta znatno več kot drugo gospodinjstvo s pet ali več osebami? Tudi površine posameznih stanovanj so verjetno

zelo netočno zmerjene, kar povzroča dodatno negodovanje občanov?

Nič bolj komplicirano, pa bolj pošteno bi bilo, da bi se to zaraču-

Predsedniku skupščine občine Domžale
g. mag. Antonu Ervinu Schwarzbartlu dipl. inž.

Peticija

Za odpravo neljubih dejanj in postopkov pooblaščenih javnih služb občine Domžale, ki smo jim priča in so posledica »Zakona o nacionalizaciji najemnih zgradb in gradbenih zemljišč« (Ur. l. FLRJ št. 52 od 31. 12. 1958 z veljavnostjo od 28. 12. 1958, ko ga je sprejela Ljudska skupščina FLRJ).

Tedanje upravne službe in organi občine Domžale so mimo Zakona uveljavljale neustrezne postopke, samovoljno in zlorabe, ki so odpravile še minimum ponižujoče in tragične odškodnine, ki jo je nudil nam lastnikom krivičen Zakon.

Zakon, ki danes nima le dvomljive vrednosti, temveč že neustavno vrednost v Republiki Sloveniji, še vedno izvajajo nekateri organi ali pooblaščenice javne službe – podjetja z enako dvomljivo ali še bolj neustrezno prakso, ki nam ne le krni naše pravice, temveč nam jemlje sleherni dostojanstvo.

Na meji naših dveh krajevnih skupnosti v Domžalah (KS Jarše – Rodica in KS Slavko Šlander), ki poteka po Jarčevi ulici in je bila ves čas le boljša pot in je kot taka še danes označena v katastru, nastaja skoraj nerešljiv zaplet.

Na nenaravni meji med krajevnima skupnostima, ki poteka po poti (naravna bi potekala po petdeset metrov oddaljenem »potoku Mlinščica«), so v zadnjih dneh začeli s pripravljalnimi deli za rekonstrukcijo, asfaltiranje in prestavitvijo poti – ceste. Po krajevnem samoprispevku občine Domžale je to ena zadnjih cest, ki je predvidena za asfaltiranje. Veljavni zazidalni načrt predvideva, da se rekonstruirana cesta premakne v področje KS Slavko Šlander za 13 m.

Prestavitev ceste in s tem meje med krajevnima skupnostima ne bi imela posledic, če ne bi posegala v temeljne pravice državljanov – lastnine.

Samo slučaj je, da smo mejaši na strani KS Slavko Šlander, v katero posega novo cestno telo vsi »staroselci« lastniki nacionaliziranih gradbenih zemljišč.

Na nasprotni strani ceste pa so vsi zgolj uporabniki mestnih zemljišč, ki so si pridobili pravico uporabe stavbnega zemljišča od Sklada mestnih zemljišč občine Domžale, ki je razdeljevala

opremljena stavbna zemljišča, nacionalizirana od »bivših« lastnikov, ni pa zagotovila niti minimalne z Zakonom predvidene odškodnine »bivšim« lastnikom.

Dne 20. 11. 1990 so prišli delavci z Biroja 71 iz Domžal po nam nepoznanem nalogu brez predhodne najave in pričeli z zakoličevanjem ceste po naših vrtovih, ki so po 68 čl. zloglasnega Zakona še vedno v naši posesti in nam kot bivšim lastnikom po čl. 46/1 v zvezi s čl. 47/1-3 v trenutku odvzema pripada odškodnina vse v smislu čl. 7/1 splošnih določb Zakona (kljub boljševidni podstat Zakona je le-ta zagotovil vsaj formalno pravno legaliteto z zagotovitvijo odškodnine).

Dne 23. 11. 1990 pa je tajnik KS Slavko Šlander – Domžale g. Marijan Vodnik s tremi spremljevalci kot predstavnik nove oblasti ponovno proklamiral legalnost motenja posesti že soglasno ukinjenega zakona o nacionalizaciji, celo več, prizadete je celo obdobil, da smo samovoljno posegli v tujo – družbeno posest do katere pa smo v skladu s čl. 68 omenjenega Zakona ohranili vse pravice do posesti, odnosno pravice do gospodarjenja s temi zemljišči kot pred nacionalizacijo, vse do trenutka, ko se nam ta pravica odvzame in ko dobimo prejšnji lastniki odškodnino po določbah Zakona (čl. 7/1) v skladu s III. poglavjem Zakona.

Presenečenje pa je bilo popolno ob dejstvu, ko smo ugotovili, da je zemljiška knjiga izvedla na osnovi odločbe SOB Domžale z dne 10. 1. 1968 št. 464-444/17-3/8 in na osnovi naznanilnega lista 7/68 za k.o. Jarše nelegitimno popravek v Zemljiški knjigi (A1) – brez potrebnega postopka – listine, nezakonit popravek odpis dela površine parcele, čeprav čl. 68 Zakona izrecno loči posest, ki ostaja v posesti bivšemu lastniku nacionalizirane lastnine vse do izpolnitve določil o odškodnini.

Z izdajo zemljiško knjižnega izpiska, ki zastira dejanski stan pravic do lastnine, odnosno do posesti hasnovanja, je Zemljiška knjiga dejansko izdala lažno listino, ki zavaja bivše lastnike in »družbeno« premoženje o obsegu hasnovanih pravic – posesti in s tem omogoča brezpravno ravnanje.

V zvezi z vsemi dejstvi in dogodki, ki smo jih opisali, smo prizadeti in podpisani ostali v povsem brezpravnem položaju, zato smo prisiljeni, da v zaščito svojih interesov »staroselcev«, ki smo bili lastniki zemljišč pred uveljavitvijo Zakona o nacionalizaciji najemnih zgradb in gradbenih zemljišč in še posebej vsled načina izvajanja zakona

zahtevamo,

da se ustavijo vsi postopki motenja posedovanja, ki nam pripada celo po zloglasnem Zakonu o nacionalizaciji.

zagotovi naj nam se vsaj toliko zaščite, kot jo uživajo uporabniki družbenega premoženja, ki so si pridobili pravico uporabe po uveljavitvi Zakona o nacionalizaciji od sklada za uporabo mestnih zemljišč, kljub temu, da je bila le ta odvzeta nam ali drugim lastnikom brez ponižujoče odškodnine ob nekorektni uporabi Zakona.

Brezpogojno pa terjamo, da se takoj ustavijo vsi postopki, ki pridobitnikom vseh barv pa če tudi v »javnem« interesu omogoči nadaljevanje brezpravne prakse na račun še bivših lastnikov v predhodnem obdobju, ko so že uveljavljena ustavna dopolnila o neodtujljivosti privatne lastnine in

predlagamo, da se izvede rekonstrukcija ceste v območju obstoječe trase z minimalnimi korekturami meja in zagotovi vsem prizadetim lastnikom odškodnino in ustrezen odnos,

ali pa, naj se izvede zamišljena varianta po zazidalnem načrtu ob predhodni razrešitvi vseh odprtih vprašanj in ob pravični odškodnini, upoštevaje zmanjšanja vrednosti celotne posesti (hiše z vrtom).

V Domžalah, 24. 11. 1990

HRIBAR FRANC, Jarčeva 1
PAVLIČ JUSTINA, Jarčeva 2
MIŠVELJ ANTON, Jarčeva 7
CAJHEN DUNJA, Jarčeva 13
KOŠ IVAN, Jarčeva 18
KUNAVER OLGA, Jarčeva 23
RETTINGER VLADIMIRA, Jarčeva 12

navalo po številu (in morda tudi velikosti smetnjakov) pri posameznem gospodinjstvu? Morda bi bilo dokaj primerno in enostavno upoštevati število oseb v posameznem gospodinjstvu? Tudi to bi bilo prav, da bi v času intenzivnega kurjenja (november, december, januar, februar) plačevala gospodinjstva, ki imajo kurjavo na goriva brez odpadkov, sorazmerno manj za odvoz smeti kot gospodinjstva s trdimi gorivi. V tem času predstavlja pepel iz kurišč centralnih kurjav vsaj dve tretjini smeti?

Predlagam, da pristojni v občini in Komunalnem podjetju to uredijo na bolj pravičen način. Pri računalniški tehniki, ki se lahko uporabi za to, bi s tem ne bilo ne vem kako velikih stroškov. Tako kot je sedaj gotovo ni v redu?

Ravnanje osebja Komune z našimi kantami pri odvozu smeti je zelo neodgovorno. Vsak ne more kanto enkrat na leto popravljati, pa na nekaj let kupiti novo. Vendar so v nekaterih sosednjih občinah te posode last komunalnih podjetij? Tam gotovo ravnaajo z njimi bolj odgovorno? V naši občini pa je na to res mnogo dokaj upravičenih pripomb. Oskrba z vodo je v redu. Moti pa to, da je včasih tako močno klorirana, da prav zasmrdi klor iz pipe? Tako občasno močno kloriranje (pri čisto normalnih vremenskih razmerah) najbrž nič ne prispeva k stalni neoporečnosti naše pitne vode?

Nepravilno se mi zdi, da je bil nekdanji gravitacijski vodovod Cerklje, Komenda, Vodice, Mengeš samo z dogovorom: Hidrometal, Krajevna skupnost Mengeš in Komunalno podjetje Domžale, prenešen v last slednjemu?

Ustanovljen in zgrajen je bil na pobudo bivše občine Mengeš oz. krajevne skupnosti Mengeš za potrebe vseh v naslovu navedenih krajev. Vsa gospodinjstva teh krajev (oziroma velika večina) so bila ustanovni člani z ustreznim denarnim prispevkom in sodelovanjem pri gradnji. Večino izkopov v nasekih so krajsani opravili brezplačno. Ob ustanovitvi tega vodovoda nam je bilo zagotovljeno, da bomo imeli dobro vodo po minimalni ceni.

Ta vodovod ne rabi dragih črpalk in električne energije, pa dal bi se tudi povečati.

Ne, spomnim se nobene javne razprave v Mengšu v zvezi s tem. Ta vodovod je bil enostavno povezan na domžalskega in cena vode v celi občini je bila izenačena.

Vzdrževanje kanalizacije v našem kraju je slabo, vsaj na Slamnikarski cesti. V tem letu sem že nekajkrat telefonično o tem obvestil Krajevno skupnost Mengeš. Veliko odtokov na tej cesti je popolnoma zamašenih s peskom in blatom s ceste. Zelo drago bo čiščenje, če se s tem zamaši glavna cev. Kdo bo odgovoren za škodo v stanovanjskih in gospodarskih objektih, ki bi jo to povzročilo? Menim, da bi bilo treba kanalizacijo vsaj dvakrat na leto po rednem programu pregledati in očistiti vse odtoke s cest.

Kanalizacija na Slamnikarski cesti v Mengšu je položena premalo globoko. Prepričan sem, da vse hiše ob tej cesti ne morejo vezati vanjo svojih hišnih priključkov. Morda ni položena tako, kot je izdelan načrt? Tukaj je to problem. Kdo bi preveril, kako je s tem?

Opomba: Morda sem navedel kaj takega, ki ne zadeva samo Komunalno podjetje Domžale? Povezano pa je najbrž z njegovo dejavnostjo? Verjetno še koga »žulijo« podobni problemi, kot sem jih navedel.

Jože Kunstelj
Slamnikarska 24, Mengeš

VABILO ZA
REKREACIJO

h kateri vas vabi
ŠPORTNO DRUŠTVO
TERMIT MORAVČE in
sicer v TELOVADNICO
OSNOVNE ŠOLE JURIJ
VEGA MORAVČE

VEDNO OD 18.30 DO
20.30 URE!

Vino pij iz male steklenice, učenost iz velike.

Kitajski pregovor

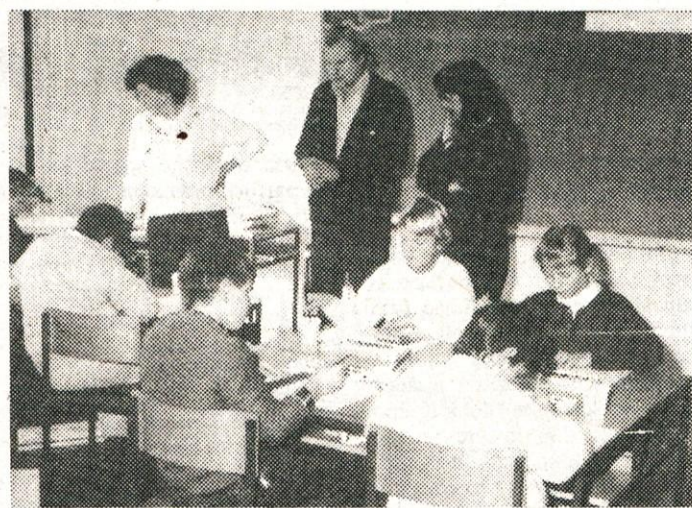
stran 5

Čebelar Marjan KOTNIK pripoveduje na Medenih dnevih, kako je treba ravnati s čebelami in kako se pridobiva med.

Še malo in otroci bodo sami okrasili srca, kakor jih je lektarka Neža STELE iz Kamnika naučila.

Avtorica Medene pravljice Svetlana MAKAROVIC ter likovna mentorja Danijel FUGGER ter Ida REBULA opazujeta, kako nastajajo ilustracije.

Na naši majhni podružnični šoli v Krašnji poskušamo dati otrokom več kot samo pouk. Poleg številnih interesnih dejavnosti, ki jih pretežno vodijo zunanji sodelavci, smo že dolgo želeli, da bi se naši učenci spoznali z vrstniki iz drugih slovenskih šol oziroma pokrajin, da bi spoznali njihove navade, njihovo življenje in delo, predvsem pa njihov narečni jezik. Iz te želje so se rodili Prvi medeni dnevi, ki so bili 9. in 10. novembra.

Med našimi predniki je bilo veliko čebelarjev, ki so znali ceniti čebelarje proizvode, danes pa žal to vse bolj zamira, saj komaj še najdemo kakšnega čebelarja. Našim otrokom smo skušali na prijeten način prikazati pomen čebeljih izdelkov.

Šola se je na goste pripravljala že nekaj dni prej. Uredili in pripravili smo razstavo panjskih končnic, ki nam jih je za to priložnost odstopil Milan Plešec iz Ljubljane ter svečarskih izdelkov, last Toneta Steleta. V jedilnici smo pripravili razstavo peciva iz medu, ki so ga napekle naše mamice. Prava paša za oči in skušnjava za naše želodce! Praznično razpoloženi smo v petek v zgodnjih dopoldanskih urah pozdravili učence z Ledin nad Idrijo, Oreška pri Kranju, Slovenskega Gračiča v Istri ter Markovcev pri Ormožu. Vsakemu, ki je ta dan prišel v šolo, so učenci pripeli medeni srček iz lecta. Program smo začeli z igrice o pridnih čebelah in enemu troju, ki so jo pripravili domači učenci. Nato je čebelar – amater Marjan Kotnik iz Prapreč učencem pripovedoval o pridobivanju medu ter drugih čebeljih iz-

Medeni dnevi v Krašnji

delkov. Otroci so bili najbolj navdušeni, ko je iz panja vzel polno satje in jim ga dal pokusiti. Lektarka Neža Stele iz Kamnika je učencem najprej pripovedovala o izdelkih iz lecta, nato pa jim je v učilnici nazorno pokazala, kako

se srčki okrašujejo. Kako so tekmovali med seboj, kdo bo lepše okrasil svoj srček!

Da bi se čimprej in čimbolj spoznali, smo naše goste razporedili med učence, pri katerih bodo prenočili. Nato nas je čakalo kosilo, ki

so ga pripravili v Tosami. Po kosilu so gostitelji popeljali svoje goste na izlet po naši občini. Najprej smo se zapeljali do Trojan, kjer so nam postregli z znamenitimi krofi, nato smo si ogledali konjušnico na gradu Krumperku ter Železno

jamo in jamarški muzej na Gorjuši. Pot nas je peljala še do domaške knjižnice, kjer smo poslušali pravljico o leni čebeli. Domov smo se vračali čez Brdo, mimo razvalin gradu in naše matične šole. Pozno zvečer smo se vrnili v šolo, kjer so

nas že nestrpnost čakali starši in gošpa Miča z radia.

Drugi dan je bila Svetlana Makarovič, ki nam je predstavila svojo Medeno pravljico. Nato so učenci pravljico pod strokovnim vodstvom slikarjev Ide Rebule in Daniela Fuggerja ilustrirali in slike razstavili. Še enkrat so gostitelji odpeljali svoje goste domov, tokrat na kosilo. Popoldne smo se zbrali v šolski avli in gostje so nam v narečju pripovedovali o njihovih kraji. Predstavili so se seveda tudi naši umetniki. Vzdušje je bilo izredno sproščeno in prijateljsko. Za konec smo vsi skupaj zapeli nekaj slovenskih ljudskih pesmi. Čeprav nepripravljene, so izzvenele kot nekaj najlepšega, kot nekaj kar moramo čuvati in na kar moramo biti ponosni.

Še zadnji stiski rok, povabila na ponovno srečanje z željo, da se prijateljstva nadaljujejo in že smo ostali sami. Sami, vendar mnogo bogatejši. Zavedamo se, da taka srečanja pomenijo najtrdnjeje mostove med mladimi. Upamo, da to naše prvo srečanje ni bilo zadnje. Zato smo tudi naši knjižnici, ki smo jo izdali ob tej priložnosti, dali naslov Prvi medeni dnevi.

Ob koncu bi se radi zahvalili vsem mamicam, ki so pekle in nam pomagale v šoli; vsem staršem, ki so ljubezno sprejeli naše goste na svoje domove; Anici in Cirilu Podmiljšak za gostoljubno prenočitev naših tovarišic; vsem delovnim organizacijam in posameznikom, ki so nam omogočili in obogatili te dneve ter naši ravnateljici Stani Stopar, ki je preživela ta dva dneva med nami in nam pomagala.

Boža Požar

Srečanje z medom...

Nekaj misli iz spisov o Medenih dnevih, ki so jih pisali učenci 4. razreda v Krašnji.

Po kosilu sem spoznala moja nova prijateljca. Bila sta brat in sestra. Ime jima je bilo Mojca in Tomaž. Prišla sta iz Markovcev. Z avtobusom smo se napotili na Trojan. Že med potjo smo se z Mojco veliko pogovarjali. Še bolj veselo je bilo zvečer doma. Po večerji smo se igrali in gledali albume. Dolgo nismo zaspali.

KATJA AVBELJ

Zvečer, ko smo se vrnili z izleta po domačinski občini, so nas že čakali starši, da nas odpeljejo domov. Doma sva z Manuelom večerjela in se igrala ob topli peči. Moj prijatelj je bil doma v Slovenskem Gračiču. Bil je zelo družaben in prijazen.

Medeni dnevi so bili zelo prijetni, saj so naše mamice spekle same medene dobrote. Rad bi videl, da bi bili še kdaj taki dnevi.

BONET BARLIČ

Mitja je prišel iz Markovcev. Zagledal sem ga in ga izbral. Skupaj sva gledala predstavo. Mamica naju je zvečer peljala domov. Ko smo se dobro spoznali, je ati predlagal, da gremo na večerjo.

Moja naloga je bila, da sem gostom pripeljal medene srčke. To je bilo odgovorno delo, saj so jih morali dobiti vsi. Bil pa sem tudi prvi, ki je pozdravil naše goste.

VALTER SAJK

Najbolj mi je bilo všeč, ko je čebelar Marjan Kotnik pokazal, kako prižge faljo, da ga čebele ne pikajo.

URŠKA ŠTEPIHAR

Dva dneva sem preživel s prijateljem Tomažem iz Oreška. Spoznala sva se pri kosilu. Obema so teknil krofi, ki so nam jih postregli v gostišču Konjšek na Trojanah.

MATEJ RIBNIKAR

Zvečer sva se doma pogovarjala. Ko sva se drugi dan poslovila, sem si zaželel, da bi se še kdaj srečala.

BOŠTJAN ŠTRUKELJ

Na naše Medene dneve smo povabili Svetlano Makarovič. Pripovedovala nam je Medeno pravljico. Bila je zelo zanimiva. Pravljica govori o medu in živilih, ki so ukradle med v votlem štoru. Vsi so bili popackani z medom. Učenci smo potem pod mentorstvom slikarja Danijela Fuggerja in Ide Rebule slikali ilustracije.

Svetlana nam je tudi povedala, kako je nekoč, ko je bila še majhna, dobila kos kruha. Namazan je bil z medom. Vsešla se je pred hišo na klop. Takrat je zapihal veter, Svetlani so se zrahljale kite in veter jih je veselo namakal v med. Začela je kričati, dokler ni prišla mati in ji eno primazala.

FRANJA MOČNIK

Naše goste smo popeljali po naši občini. Že proti večeru smo se ustavili v domačinski knjižnici, kjer smo poslušali pravljico Lena čebela. Nato smo se vrnili v šolo, kjer so nas starši že nestrpnost pričakovali. Domov sem peljala Eriko iz Ledin. Mamica nam je pripravila dobro večerjo.

NINA PUSTOTNIK

V petek smo gledali igrice, občudovali panjske končnice, poslušali čebelarja in krasili medene srčke. Jedli smo medene slaščice in se pogovarjali. Komaj sem čakal, da bo sobota. Bil sem radoveden, kaj bomo delali.

SIMON JEMEC

V šoli so mi zjutraj pripeli medeni srček. Bil mi je zelo všeč. Gospa Neža Stele nam je povedala, kako jih dela. Potem nam je razdelila rdeče srčke, da smo jih krasili. Uporabljali smo belo, modro, zeleno, rumeno in roza barvo. Tako sem imela kar dva medena srčka.

TATJANA BATIČ

TRIMESTRI V OSNOVNI ŠOLI JANKO KERSNIK BRDO IN V OSNOVNI ŠOLI VENCLJA PERKA DOMŽALE:

Manj ocenjevalne mrzlice

Nekateri izmed naših učiteljev so prešli kar nekaj šolskih reform, ki imajo danes že prizvok nepotrebnega in neučinkovitega, prav zaradi tega, ker niso prinesle pričakovanih rezultatov.

Kolikor lahko sistemske spremembe rešijo marsikateri problem v šolstvu in tudi bistveno posežejo v kvaliteto vzgojno-izobraževalnega dela s tem, ko izboljšajo pogoje dela, pa je učitelj tisti, ki je izvajalec mikro izboljšav na področju samega neposrednega pedagoškega dela na šoli. V teh prizadevanjih je vsaka šola naredila korak naprej in kot smo ugotovili na enem izmed skupnih srečanj, ki je bilo posvečeno inovacijam v šoli, je vsaka osnovna šola v tem specifična, posebna. Nismo ljubosumno skrivali znanja in izkušenj, ki vsako novost spremljajo, temveč je bila to skupna predstavitev, soočenje in izziv, da se tudi na naši šoli lotimo uresničevanja dobrih idej, takih, ki jih je mogoče prenesti in izvajati na posamezni šoli.

Naj bodo novosti v vzgojno-izobraževalnem delu domačinskih osnovnih šol izziv tudi za starše, da pripomorejo v sodelovanju s šolo k hitrejšemu posodabljanju oziroma kvaliteti pouka na naših šolah. Predstavili vam bomo naslednje novosti:

1. Integrirani pouk
2. Projektno delo
3. Nivojski pouk
4. Trimestri
5. Mladinske delavnice

Tokrat so na vrsti »Trimestri«, ki se poskusno izvajajo letos na osnovni šoli Janko Kersnik Brdo in Vencelj Perko Domžale.

Branka Špende

VČERAJ je tudi pri nas veljal šolski sistem, ki je s svojim programom in načinom dela vsiljeval princip »zlate sredine«. Šola je programsko usmerjena. Pomenbno je, koliko učne snovi bo realizirano ob koncu šolskega leta. Učni program morajo predelati vsi učenci, ne glede na svoje dejanske zmožnosti. Ob oblikah in metodah poučevanja in preverjanja znanja ter kvalitete odnosa med učiteljem in učencem, ki se oblikuje v takem šolskem sistemu, postajajo načela za celovit razvoj učenca le fraze.

Med VČERAJ in JUTRI vidimo, da učitelj nosi v sebi veliko napetost in obremenitev. Tudi sam se vrti v krogu dvomov (osebne naravnosti, vloga idealiziranega učitelja, ki je hkrati v družbi izgubil spoštovanje; ideal pa je ostal, ter poslanstvom, ki mu ga nalagajo spremembe).

In če kdaj, učitelj DANES prebija ta krog. S spremembami, ki jih vnašajo v svoje delo, postajajo tudi vzgojitelji. Načelu celovitega razvoja učenčeve osebnosti se bomo približali takrat, ko učiteljev in učenčev odnos ne bo več v antagonističnem razmerju, temveč bosta učitelj in učenec sodelavca. Takrat bo tudi znanje, ki bo rezultat skupnega dela med učiteljem in učenecem, postalo last vsakega posameznika.

Novosti: trimestri...

Že v preteklem šolskem letu je nekaj srednjih šol vpeljalo TRIMESTRE. Analiza dela ob koncu šolskega leta je pokazala, da so mnenja učencev, učiteljev in staršev skladna. Počutje vseh udeležencev v vzgojnem izobraževalnem procesu je prijetnejše (večja sproščenost in bolj human odnos v šoli), manj je »ocenjevalne mrzlice« preverjanja

znanja je več in manj izostajanja od pouka.

Otroci so preobremenjeni

Republiški komite za vzgojo in izobraževanje ter telesno kulturo – Zavod republike Slovenije za šolstvo je nosilec projekta TRIMESTRI v OŠ. Podal je naslednjo vsebinsko opredelitev:

»Rezultati spremljave soljujoče mladine opozarjajo na preobremenjenost naše šolarje. Način življenja, neustrezno prehranjevanje, premalo telesnih aktivnosti in počitka ter notranji in zunanji pritiski, se odražajo v psihosomatskih vedenjskih motnjah, ki se kažejo kot zdravstvene težave, upad telesne odpornosti, povečan nemir in slabša sposobnost koncentracije, depresivnost, nemotiviranost in odpor do šolskega dela. Dr. Ščuka pravi, da porazdelitev dela v teku leta, urniki, ocenjevanja in preverjanje znanja ustvarjajo permanentno stresogeno situacijo«.

Naši cilji

Cilji, ki smo jih zastavili v projektu Trimestrov so naslednji:

- kvalitetnejši pouk in uvajanje sodobnejših oblik dela
- bolj sistematično preverjanje znanja, spremljanje otrokovega napredka ter ocenjevanja,
- vzpostavitev boljših stikov med učenci in učitelji,
- aktivnejši in bolj humani stiki med šolo in starši,
- zmanjšanje psihofizičnih obremenitev pri osnovnošolski populaciji

Vsaj šestkrat ocenjen

V šolskem obdobju mora biti učenec vsaj šestkrat ocenjen. Preverjanje mora biti sproti in enakomerno razporejeno na celotno šolsko leto. Izkaz dobi uče-

nec samo ob koncu pouka v šolskem letu. Pisna preverjanja učenčevega znanja, učitelj, ki jih vodi, sproti obvešča učence in s tem tudi starše. Obveščanje staršev mora biti sproti, kontinuirano in načrtno. Strokovnjaki poudarjajo, da naj učitelj išče pri učencu znanje. Preverja se naj znanje po temah ne po ocenjevalnem obdobju. V vsakem obdobju mora biti vsaj en roditeljski sestanek, vsak mesec pa govornice ure. O napredovanju učenčev morajo biti starši obveščeni do 20. 12. za prvo obdobje in do 20. 4. 1991 v drugem obdobju. Z obliko obveščanja se odloči šola sama.

Starši, se boste za šolo zanimali bolj?

Drugačno delo naj bi rodilo boljše sodelovanje s starši. Pričakujemo, da se bodo starši zanimali za otrokov napredek kontinuirano, skozi celo leto. Uspeh vidimo med sodelovanjem s starši, svetovalno službo z učitelji pri predmetih, kjer ima otrok težave. Govorimo o otroku kot celoviti osebnosti, ne o otroku skozi ocene.

Napravimo prijaznejšo šolo!

DANES zaradi eksperimenta nove vzgojnoizobraževalne politike raznih novosti, na šolah še ni vse drugače in čudovito. Med obrabi, ki so učili in vzgajali že včeraj in še prej, veje pomladni veter. Želim, da napravimo korak in naredimo šolo bolj prijazno, da oblikujemo bolj neposreden, human odnos med učiteljem – vzgojiteljem in učencem.

Trud in pripravljenost storiti tudi kaj drugače, mora roditi spremembe! Vesela bom, ko bo tako začutila tudi večina pedagoških delavcev v naših osnovnih šolah.

JULIJA PELC, dipl. psih.

Delo vliva olje v svetilko življenja, mišljenje vžiga njen plamen.

John BELLERS

Mesec gruden in njegovi prazniki...

Najbrž je december mesec, ki je najbolj radodaren s prazniki in tega so prav gotovo veseli zlasti otroci. Imajo pa vsi ti prazniki svojo zgodovino in tudi vzroke za nastanek. Morda se zaradi spremenjenih življenjskih navad, pa tudi večletne uradne abstinence praznovanj, ki so imela svoje temelje v krščanski veri (a zanimivo, da večinoma izvor v davnih poganskih običajih), mnoge stare slovenske navade in tradicije, ki je del narodne duhovne kulture, pozablja in nasilno posodablja. Zato bi bilo morda primerno, da si obudimo v spomin vse tisto, kar je zares naše, kar je resnično slovensko ljudsko in duhovno izročilo. Drugače se nam lahko zgodi, da bomo nasilno iskali nekatere praznike, ki z nami nimajo ravno veliko skupnega (božiček), ob tem pa izganjali tudi tisto, česar smo se nekako navadili in delno že vzeli za svoje – npr. dedka Mraza. Najbrž je neprimerno, če ne celo neumno otrokom, ki so vsa leta srečevali dedka Mraza, reči, da je letos umrl. Tisti, ki izjavi kaj takega, prav gotovo zelo slabo pozna otroško dušo in čustvovanje. Ne glede na vse razprtije starejših, je že tako, da so se ga otroci navadili in ga bomo težko pregnali. Tako kot ideološki propagandi in pretekli oblasti v štiridesetih letih ni uspelo »ukiniti« Miklavža. Zato smo lahko samo veseli svobodnih časov in vsakdo naj pač praznuje tisto, kar mu je najbližje. Pri vsem skupaj pa lahko največ pridobijo prav otroci, saj jim bo posvečen kar ves mesec gruden. Odločimo se za VESELI DECEMBER in posvetimo ga praznovanju in veselju otrok.

Toda namen tega pisanja je zlasti povedati nekaj misli o pravih in starih slovenskih praznikih – seveda le nekaterih, kajti za vse bi bilo daleč premalo prostora. Tiste, ki bi jih zanimalo kaj več o tem, lahko opozorimo na nekatere zanimive knjige, ki se ukvarjajo s tem. Najbrž je najkvalitetnejše delo **PRAZNIČNO LETO SLOVENCEV** Nika Kureta, nekoliko manj obsežno delo je **SLOVENSKE PESMI, ŠEJE IN PANJSKE KONČNICE** Dušice Kunaver. Nekoliko bolj specifična pa je knjiga, ki jo je zbral in uredil Jože Dolenc **BOŽIČ NA SLOVENSKEM** in v kateri so zbrane različne krajše novele slovenskih pisateljev o praznovanju božiča. Na Pionirskem oddelku Knjižnice Domžale pa si lahko ogledate tudi razstavo o zgodovini Miklavževanja pri nas, otrokom pa smo o tem postavili tudi Uganko meseca.

OD KJE IME GRUDEN?

Gruden je staro slovensko ime za mesec december. V tem mesecu leže (oziroma naj bi ležale) po zemlji grude snega in zmrzne zemlje, pod nebom pa se je nekoč valila truma skrivnostnih starih bitij, ki so imela v času slabotnega sonca svojo največjo moč. Krščanstvo je temnim in mrtvaškim hladnim časom dalo nov smisel in jih naredilo za prijaznejše in toplejše.

Seveda mu nikoli ni uspelo dokončno pregnati in izbiti poganske dediščine, pač pa se je rajši nekoliko prilagodilo in poganskim legendam dalo nov smisel. Za takšne lahko štejemo tudi Miklavžev obhode (obhodi duš prednikov), zažiganje božičnega panja, vlivanje svinca, pohodi kolednikov, legenda dvajsetih volčjih noči ipd.

ADVENT

Advent (prihod) je čas priprave na božič. Takrat so se ljudje postili, ni bilo ženitev in fantovskega petja. Potrebno pa je bilo hoditi k jutranjim mašam, imenovanim svitavice, zornice, jutranjice. Pripravljali pa so tudi adventne vence, »delali« rože iz papirja in pripravljali jaslice.

MIKLAVŽEVO – 6. december

Miklavž je najbrž najbolj priljubljen zimski svetnik. Kljub vsem krščanskim legendam o Miklavžu, so obhodi v noči med 5. in 6. decembrom šega, mnogo starejša kot je krščanstvo, saj so ga kar dolgo brez uspeha preganjali. Divje zimske obhode našimljencev, ki so predstavljali duše prednikov in demonska bitja, so zamenjali Miklavž in parkelj. Miklavž se jim je pridružil šele v 12. stoletju, vse bolj so postali podobni hudiču in imeli funkcijo kaznovati malopridne otroke. O svetem Miklavžu legenda pravi, da je nekoč trem hčeram nekega siromaka ponoči porinil skozi okno tri kepe zlata in jim priskrbel doto. Zato Miklavž še danes popoči prinaša v nastavljene skledke otrokom darove. Med obvezne darove sodijo tudi tri jabolka in orehi. Je pa tudi zaščitnik študentov, saj naj bi po legendi menda obudil tri popotne študente, ki jih je ubil krčmar. Miklavž pomaga tudi splavarjem, mlinarjem in žagarjem.

Zanimivo je tudi, da je prav svetemu Miklavžu v Sloveniji posvečeno največ cerkva – okoli 200, kar priča o njegovi priljubljenosti. Nekateri slovenski kraji tradicije Miklavža ne poznajo še dolgo in so jo sprejeli šele pred kratkim. Tako ti običaji dolgo niso bili znani v Brkinih, na Krasu, na Primorskem in Tržaškem ter Koroškem. V ljubljanski okolici menijo, da ima Miklavž svojo pekarno v Mengšu. Kadar namreč ob vlažnem vremenu potemni zvonik, pravijo matere otrokom, da Miklavž tisti večer piškote peče. Marsikje so pripravljali v tem obdobju tudi tako imenovan Miklavžev semenj (pred vojno na Kongresnem trgu v Ljubljani).

Miklavževanje torej ima veliko tradicijo v našem prostoru in kljub velikemu nasprotovanju po vojni so ga mnogokje ohranili v izvorni obliki. Bila pa bi velika škoda, če bi ga preveč modernizirali in ga preselili v dvorane. Treba je ohraniti staro ljudsko šego, pri kateri igra glavno vlogo Miklavžev obisk. Zato je o tovrstnih »racionalizacijah« treba premisliti.

BOŽIČEK

Mnogi se sprašujejo, kako je s tradicijo božičnega obdarovanja na Slovenskem. Ta prav zares ni tako močna kot npr. Miklavž, je pa bila delno prisotna v nekaterih po-

krajinah. Tako na Primorskem nosi »Božič« darove, ki jih otrokom na Sveti večer pušča v čevljih. Drugje, zlasti na Tržaškem, pa čakajo, da bo »Božič« metal razne dobrote in obdaroval otroke. Darila so prišla skozi dimnike na ognjišča. Živa pa je tudi navada, da ob dolgotrajnem čakanju na polnočnico, mati postavi na mizo pehar ali skledo orehov in lešnikov. Druge pa lešnike in orehe tudi trosijo po hišah. Božična darila so večinoma značilna za germanski svet, pa še tu niso stara več kot 200 let. Delno se je sicer razširilo božično obdarovanje tudi pri nas, a v glavnem le v meščanskih družinah. Na deželi pa so poznali navado, da »Jezušek nosi«.

Tradicija našega božičnega obdarovanja torej obstaja, a v zelo skromni obliki z orehi in lešniki, ki pa imajo najbrž svoje izvirne v poganskem čaščenju rajnih, saj so orehi in lešniki pravzaprav njihovi darovi.

KOLEDNICI

V Božični noči hodijo od hiše do hiše koledniki in pojejo kolednice, ki naj bi imele čarodajno moč. To naj bi bili tudi edini obiskovalci na ta dan, medtem ko morajo vsi ostali biti doma in praznovati v krogu družine. Pojav je večinoma že izumrl, značilen pa je bil zlasti za Štajersko, Prekmurje, pa tudi Gorenjsko in Dolenjsko.

KAJ PA DEDEK MRAZ

Težko je govoriti o pravi tradiciji tega obdarovalca otrok, je pa res, da je prisoten v našem času in prostoru. Najbrž je nastal iz iste mitske figure in je eden od treh, ki prinaša darila. Povedati je treba, da so bili vsi trije tako ali drugače uvedeni in vpeljani na tradicijo starih poganskih običajev. Mnogi menijo, da želi nekako izriniti božič, a videli smo, da tradicija božičnega obdarovanja pri nas ni velika. V minulih desetletjih smo ga tudi ustrezno poslovenili, saj prihaja izpod Triglava, dodali smo mu polhovko in ga obogatili z množico spremljevalcev – od pravljičnih bitij do Martina Krpana. Pa tudi časovno je ravno prav oddaljen od Miklavža.

ZAKAJ TOREJ OHRANITI TUDI DEDEKA MRAZA?

Ker je zelo pravljičen in je sprejemljiv za vse otroke, tudi tiste, ki poznajo Miklavža. Še posebej pa je res, da ga ne smemo vzeti otrokom nereligioznih staršev, saj bi oni potem izgubili vse. Jemali in ukinjali smo v svoji zgodovini že veliko preveč, zato je prav, da ohranimo primerno širino. Sploh pa zato, ker gre za otroke.

CVETA ZALOKAR-ORAZEM

NOV USPEH ANSAMBLA MARELA:

Aljažu v spomin

Ansambel Marelja, ki trdno že dolga leta stoji zasidran v slovensko zemljo (celo na uradno zakoličenem evropskem glasbenem središču sredi Mengša) se dokazuje znova in znova.

Ves čas dela trdno povezan z aktualnostmi slovenskega človeka. Najprej so zapeli smučariji (smučarska kaseta »Bojan, Rok, Mateja z Marelo«), nato pa so drugo namenili LIPICI, konjem.

Zadnji izdelek – tretja kaseta je naslovljena Aljažu v spomin – seveda gre za spomin triglavskega župnika Jakoba Aljaža. Slovincem je znan po izjemni delavnosti, ljubezni do planin, gorske narave, posebno do Triglava. Prispeval je tudi glasbeni delež s skoraj ponarodelo pesmijo Oj Triglav, moj dom.

Besedila za skladbe na kaseti je napisal Marjan Stare; še nekaj jih pripoveduje o lepota Slovenije in o triglavskem narodnem parku. Glasbenikom in pevcem menške Marelje ob izidu kasete čestitamo z željo in sugestijo, da se čimprej lotijo take glasbene obdelave najbolj svojega koščka domovine.

BROJAN

Petindvajset let glasila Tosame in pesniška zbirka Marjane Lavrič

Ob praznovanju 25-letnice izhajanja tovarniškega glasila Tosame, so se odločili, da ob tem izdajo tudi drobno knjigo pesmi svoje sodelavke **Marjane Lavrič**. Na slovenski ob tem dogodku, ki je bila v petek, 7. decembra 1990 v prostorih Knjižnice Domžale, so najprej predstavili petindvajsetletno pot glasila in njegov pomen pri obveščanju delavcev o pomembnih dogodkih v zvezi z njihovim podjetjem, pa tudi o vsem zanimivem, kar se dogaja med njimi samimi.

Sledila je predstavitev mlade pesnice in njenega prvenca. Marjana Lavrič je pisala pesmi že v os-

novni šoli, pri tem pa ji je veliki vzor pesnik Tone Pavček. Zbirko Kaplje krvi je rodila želja, da svoja čustva in razmišljanja izlije na papir in del svojega optimizma prenese tudi na druge. Toda, kot pravi prof. Ivan Sivec v spremni besedi k zbirki, iz vsakega trenutka kljub optimističnemu motu vendarle kane tudi kaplja krvi. In to je tudi naša kaplja in naš trenutek. Na slovnico k zbirki je prispeval grafik Črtomir Freljih, izšla pa je s pomočjo podjetja Tosama in Zveze kulturnih organizacij Domžale.

V programu ob prazniku Tosaminega glasila je sodeloval tudi njihov oktet.

CVETA

KNJIŽNICA DOMŽALE

Novo: Izposoja CD plošč

Z novim letom smo v Knjižnici spet poskrbeli za novost in popestritev naše ponudbe. Lahko si boste izposojali CD plošče. Za začetek vam ponujamo okoli 300 različnih plošč, izbirate pa lahko med klasično in operno glasbo, klasičnim in modernim jazzom, razpoloženo glasbo ter rockom.

Plošče bomo izposojali na Pionirskem oddelku Knjižnice. Izposojnina za 7 dni je 15 din.

Pridite in izberite, da bodo trenutki, ko ste sami s seboj, lepši in bolj bogati.

IZOBRAŽEVALNA DEJAVNOST MAVRICE

Foto in video opismenjevanje

V oktobru in novembru sta v Foto-kino klubu Mavrica iz Radomelj potekala dva tečaja. Prvega, o fotografiji, fotografiranju in delu v temnici je vodil mednarodni fotografski mojster Vlastja Simončič. S svojim občutkom za podajanje prvin začetnikom in darom za razkrivanje poslednjih skrivnosti videja skozi objektiv, je bil zanimiv za slehernega od dobrega ducata tečajnikov, čeprav so bili nekateri že stari mački, drugi pa so šele spoznavali fotografski aparat.

Drugi tečaj je vodil dipl. inž. Peter Poženel, ki ga po njegovih člankih poznamo iz revije Življenje in tehnika. 15 mavričarjev in občanov, ki so se odzvali na razpis v Občinskem poročevalcu, je poslušalo predavanja o uporabi in možnostih video tehnike ter se praktično usposabljal za delo z video kamero in videorekorderjem.

03-08

V oktobru je ob pomoči gospoda POŽENELA v Radomljah potekal video tečaj.

Fotografski tečaj v kulturnem domu v Radomljah. Mojster Vlastja SIMONČIČ je v oktobru in novembru 1990 sodeloval na njem.

160 LET STARA KAPELICA JE LEPO OBNOVLJENA

Avbeljnova kapelica sv. Ane v Pečah

Kapelica je zidana, navzven odprta, z dvema stebroma ob straneh

Kapelica stoji ob asfaltirani cesti Moravče-Peče in sicer na začetku vasi. Stara je nekako 160 let. Pozidana je bila še pred letom 1887. Sezidati jo je dal takratni gospodar Tomaž Prašnikar, menda zato, ker je tod razsajala konjska kuga.

V kapelici je stal do leta 1964 lep lesen kip, meter je bil visok, upodobljena pa je bila sv. Ana z Marijo. Kip je bil kasneje odkupljen in odpeljan v Kranj. Da ni ostala kapelica prazna, je mama Jera Prašnikar v zadrugi katoliških duhovnikov v Ljubljani kupila sliko sv. Ane z Marijo. Tokrat je plačala za sliko več, kot so izžrili za leseni kip. Zatem so kupljeno sliko domači dali okviriti in jo namestiti v notranjosti kapelice. Ščasoma je

postala dotrajana in nujno potrebna obnove, zato so domači sklenili, da jo popolnoma obnovijo. Z deli so pričeli že spomladan letos in jo v osmih dneh tudi obnovili. Zidarska dela je opravil Lojze Stegnar iz Straže pri Moravčah. Sedanjí lastnik kapelice je Albin Prašnikar, delavec in kmet, ki pove, da so kapelico obnovili na lastne stroške in tudi s prostovoljnimi deli.

Obnovljena kapelica je bila tudi posvečena na dan sv. Rešnega telesa (ob priliki procesije) ki gre tod trikrat na leto. Blagoslovitev je opravil župnik Ivan Poušnar z Vač.

Nov videz obnovljene kapelice marsikoga ustavi, da si jo ogleda. Krajani so veseli, da je temu tako.

JOŽE NOVAK

Ljubše mi je, da se svet sprašuje, zakaj spomenika nimam, kakor zakaj ga imam.

KATO

naši kraji in ljudje • naši kraji in ljudje • naši kraji in ljudje • naši

Na fotografiji: Slavo Pišek, predsednik občinske ZKO, je v otvoritvenem govoru poudaril pomen regijskega povezovanja v kulturi in obenem udaril plat zvona za vse tanjši kos kruha, ki ga družba tej dejavnosti namenja.

KULTURNI MENGEŠ

Srečanje foto in filmskih skupin Gorenjske

Vsako leto se v drugi občini zberejo gorenjski ustvarjalci fotografij, diaporitov, filmov in video projektov. Drugod po Sloveniji takšnih srečanj nimajo in mogoče je ravno srečna številka 7 (sedem gorenjskih občin), trma in razumevanje Zveze kulturnih organizacij tisto, kar srečanje ohranja pri življenju.

Že v zgodnjem popoldnevu so se predstavili Jeseničani in Radomljani s po dvema videoma. Za projekcijo slike na večji zaslon je poskrbel Video Slovenija-Grudnik iz Domžal in dokazal, da video dohiteva film tudi po možnosti za prikazovanje v večjih dvoranih.

V avli menške dvorane je bila postavljena razstava fotografij 45 avtorjev iz 12 klubov in v njej je potekala tudi otvoritev Srečanja. S trobentama, harmonikama in kitaro so jo pričeli Miha, David, Simon in Rok, učenci menškega oddelka domaške glasbene šole, nadaljevali pa Dani Stražar in Špela Prašnikar, pevki s Prevoj. Slavnostni govornik je bil Slavo Pišek, predsednik Zveze kulturnih organizacij Domžale, ki je bila tudi prireditelj srečanja. Po nagovoru je odprl srečanje, izrazil upanje, da se bo ohranjalo tudi v bodoče in pohvalil Foto-kino klub Mavrica iz Radomelj za tehnično izvedbo prireditve.

V večernem delu so si obiskovalci ogledali sto diaporitov in osem filmov. Žal je napaka jeseniškega projektorja zmotila prikaz, ki pa ga je vendarle učinkovito zaključila kranjska risanka Patent 2000. Po končanem srečanju so se gorenjski ustvarjalci poselili še za okroglo mizo in ocenili letošnji prireditev ter se dogovorili, kakšno srečanje si želijo v prihodnje.

IGOR LIPOVŠEK

KRAJEVNA SKUPNOST MENGEŠ OBVEŠČA

Odpravimo divja odlagališča v Mengšu

Sreča v nesreči je, da je nekaj ljudi v Mengšu, ki jim ni vseeno, kakšna je okolica njihovega bivališča. Pravim sreča, kajti mnogo hitreje delujejo tisti, ki so neodgovorni, nesramni, ki jim je vseeno, kam svojo nesnago vržejo, stresejo. Morda nas zanima, kako stvari priti do dna, kako napovedati vojno takim početjem. Na svetu KS v mengšu so temu problemu napovedali vojno, na nas vseh pa je, kako se bomo odzvali, kajti v to smo vpleteni vsi, saj smo nenehni proizvajalci nesnage, za katero pa moramo vedeti, da je z njo potrebno pazljivo in odgovorno ravnati, saj nam ne sme biti vseeno, ali bomo čez desetletje živeli že med samimi smetmi.

Pravim vojna – da, vojna predvsem neodgovornim početjem posameznikov, ki jih družba ni naučila reda in odgovornosti. Za prvo obdobje bo izstavljen račun v znesku 95.000 din, kar pa je kapljica v morje, če te vojne ne bomo obrnili proti tem posameznikom in jim naprtili to odškodnino, ki bi jo morali oni plačati, ne pa da jo plačujemo sedaj vsi.

Da, začeli smo s sanacijo najbolj perečih odlagališč na območju KS Mengeš. Nekaj tega dela boste razbrali iz slik, upamo pa, da si jih boste šli tudi samo pogledat, predvsem pa upamo na naš uspešen poziv proti preprečitvi nadaljevanja takega početja.

Na svetu KS smo se odločili še za dodatne ukrepe, o katerih boste pravočasno seznanjeni, predvsem o tem, kam boste v bodoče lahko odpeljali večje količine odpadkov. Prav tako delamo na sortiranju odpadkov, da se bomo skušali kultivirati z zahodnimi narodi, ki so že uvideli, kakšen zločin delamo z neodgovornim ravnanjem nad naravo.

Pozivam vse občane KS in tudi druge, kajti na divjih odlagališčih se najdejo dokazi, da so smeti pripeljene tudi iz drugih krajev, da ob večjih količinah odpadkov vpra-

šajo za nasvet na KS Mengeš (tel. št. 737-081), kjer jim bodo svetovali, kam določene odpadke lahko deponirajo.

Sedaj, ko smo glasovali za plebiscit, glejmo tudi na to, da ne bomo živeli le v samostojni temveč tudi čisti in zdravi državi Sloveniji. JOŽE VAHTAR

OBČNI ZBOR DRUŠTVA ZA BOJ PROTI SLADKORNI BOLEZNI DOMŽALE:

Pot je v pravilni prehrani...

Društvo za boj proti sladkorni bolezni Domžale je imelo 8. novembra svoj 3. redni občni zbor. Na njem smo pregledali opravljeno delo ter sprejeli program dela za bodoče.

Iz poročila upravnega odbora je bilo razvidno, da je aktivnost društva usmerjena na številna področja oziroma probleme, ki zadevajo sladkorne bolnike in ki tudi v bodoče terjajo še veliko dela.

Razveseljuje je ugotovitev, da je domžalsko društvo v Sloveniji edino, ki v svojih vrstah združuje nad 50% vseh sladkornih bolnikov v občini. Vključevanju novih članov – sladkornih bolnikov in njihovih družinskih članov, zlasti pa zdravstvenih delavcev in delavcev v domovih za ostarele – bomo tudi v prihodnje namenili vso potrebno pozornost.

Področje, kateremu smo namenili v preteklosti veliko pozornost, je pravilna prehrana sladkornih bolnikov. Leta je eden od pomembnih dejavnikov za uspešno premo-govanje bolezni. Žal pa ugotavljamo, da so živila, primerna za sladkorne bolnike izredno draga in zdi se, kot da gre za luksuzne izdelke.

V društvu si prizadevamo, da bi bolnikom pomagali z ustreznimi predavanji in posredovanjem strokovne literature o pravilni prehrani.

Skupaj z Zvezo društev za boj proti sladkorni bolezni Slovenije pa si prizadevamo tudi, da bi dosegli nekatere olajšave pri prodaji živil, žal pa doslej nismo zabeležili kakšnih posebno vidnih rezultatov; kljub temu pa ne bomo popustili.

V svoj program smo zapisali tudi nalogo: SKRB ZA SOCIALNO NAJBOLJ OGROŽENE ČLANE našega društva. Te naloge pa kljub najboljši volji članov organov društva brez pomoči Centra za socialno delo in pristojnih organov v krajevnih skupnostih ne bomo sami zmogli. Zato že na tem mestu prosimo za pomoč in sodelovanje.

Na občnem zboru je bila obsežna razprava namenjena predlogu Zakona o zdravstvenem varstvu, zlasti predvideni uvedbi participacije tudi za zdravljenje sladkorne bolezni in njenih posledic.

Sedaj se sladkorni bolniki disciplinirano zdravijo: redno obiskujejo zdravnika zaradi kontrole sladkorja v krvi in urinu, redno jemljejo predpisana zdravila itd. To pa zlasti pri tistih bolnikih, ki so še v delovnem razmerju, predstavlja manj bolniškega staleža in večjo produktivnost.

Uvedba participacije bi za marsikatero bolnika, ki je vezan na pogoste obiske pri zdravniku, na stalno zdravljenje z zdravili in na posebno prehrano, predstavljala strošek, ki ga ne bi zmogel.

Posledice bi bile katastrofalne, ne le za bolnika samega, pač pa tudi za skupnost. Opustitve stalnega, discipliniranega zdravljenja bi povzročila hujše oblike bolezni in s tem: več bolniškega staleža, večjo obremenitev bolnišnic, večjo porabo zdravil in še bi lahko naštevali.

Tako bi uvedba participacije dala prav nasprotno učinke od pričakovanih: namesto manj stroškov, večja obremenitev zdravstva.

Prednje ugotovitve je občni zbor pisno posredoval tudi Republišnemu sekretariatu za zdravstvo ter Zvezi društev sladkornih bolnikov.

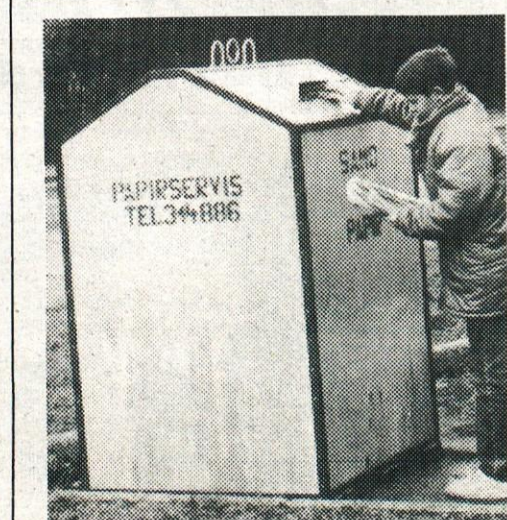
Dejavnosti našega društva, ki smo jo na kratko predstavili v tem sestavku, pa društvo ne bi moglo opravljati brez pomoči zdravstvenega doma Domžale, ki nam nudi strokovno pomoč in prostore za naše delo. Za vse se vodstvu toplo zahvaljujemo.

Zahvala velja tudi vsem podjetjem in zasebnim obrtnikom, ki so nam s finančnimi sredstvi pomagali, da smo lahko nemoteno opravljali svoje naloge.

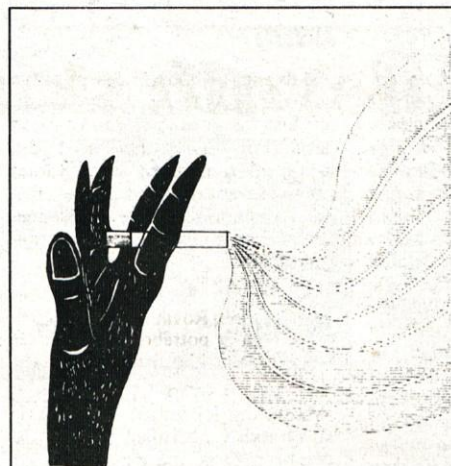
Za lepo kulturno doživetje ob občnem zboru pa smo dolžni zahvaliti tudi Zvezi kulturnih organizacij Domžale in seveda Stobljanskemu oktetu.

Vse sladkorne bolnike v naši občini vabimo, da se nam pridružijo, obenem pa njim, kot tudi vsem občanom Domžal želimo vesele božične praznike in srečno novo leto 1991.

Upravni odbor društva

Novi zabojniki za papir bodo prispevali – tako upamo – k večji čistosti naših krajev. Zabojnike je po vseh večjih krajih naše občine brezplačno prispeval PAPIR SERVIS Ljubljana.

Nikotin
Svinčeva kislina
Katran
Aldehidi
Ogljikov monoksid
Ketoni
Piridini
Fenoli
Amoniak
Metanol
Žveplov dioksid

Kajenje hujše od aids-a...

Ugledni ameriški epidemiolog R. T. RAVENHOLT opozarja, da vsako leto umre tri milijone Zemljanov zaradi bolezni, ki jih je povzročilo kajenje. Opozarja tudi, da

se družbe, ki izdelujejo in prodajajo tobak, vedno bolj usmerjajo v države v razvoju in skušajo tako nadomestiti padec porabe v razviti-
tih državah.

V svoji študiji, objavljeni v reviji ameriškega sveta za populacijska vprašanja, Ravenholt navaja, da je tobak »morilec številka ena dvajsetega stoletja« in da bo, če se bo tako nadaljevalo, do konca stoletja pokosil sto milijonov ljudi. Največje porabnice tobaka in hkrati tudi največje proizvajalke so Kitajska, ZDA, ZSSR, Japonska, Nemčija, Velika Britanija, Indija in Brazilija. V ZDA je po Ravenholtovi navedbah bolezn, ki so posledica kajenja, že več kot tuberkuloze in to kljub temu, da število kadilcev nenehno pada že od leta 1963. V ZDA pride na prebivalca povprečno 3096 cigaret na leto. Vsega skupaj pokadljo Američani 562,2 milijarde cigaret letno. »Kronično vdihavanje tobačnega dima izpostavlja celo telo, vse tkivo, sleherno celico močnim mutagenom in karcinogenom,« piše Ravenholt, ki ocenjuje, da so bolezni zaradi tobaka krive štiri-
desetih odstotkov smrtnih primerov raka v ZDA. Opozarja, da je iz leta v leto več študij, ki kažejo negativni vpliv tobaka na zdravje, in vendar jih še zmeraj potiskajo ob stran nasilne reklame za cigarete.

PODSMREČJE V ČRNEM GRABNU:

Staro se umika novemu...

Pskarjeva domačija v Podsmrečju je bila ena zadnjih zgradb v našem koncu, ki je bila pokrita s »skalco«. Gospodar Ravnikar pravi, da je streha 300 let kljubovala dežju in snegu, v zadnjih letih pa je razpokalo preveč kamnitih plošč, da bi bilo mogoče s podtikanjem pločevine ustaviti zatekanje. Zato so se odločili, da bodo »skalco«, ki naj bi jo ljudje v Črnem grabnu kupovali in vozili iz okolice Črnege kala na Primorskem, zamenjali

z opečnato kritino. Ta zanesljivo ne bo zdržala tako dolgo. (slika desno) Tekst in foto: I. Lipovšek

ŽUPAN NA TERENU

Bo razgovor obrodil sadove?

»Bo razgovor obrodil kaj sadov,« je ob koncu več kot dvehurne srečanja z županom na Viru, kjer so poleg krajanov KS Toma Brejca Vir sodelovali tudi krajanji KS Jarše-Rodica, vprašal eden izmed maloštevilnih udeležencev. »Bo, če bomo dovolj vztrajni in zahtevali rešitve od pristojnih,« je bil odgovor na to vprašanje, na druga, kar blizu 50 jih je postavila zbrana »četica«, so bili odgovori podani, ali pa jih bodo posredovali pristojni kasneje.

JE ŽE VSE UREJENO?

Maloštevilna udeležba bi lahko pomenila, da je v KS Toma Brejca in KS Jarše-Rodica že vse urejeno, da ni problemov. Najbrž prav tako ni, saj podobno kot v ostalih razgovorih tudi tokrat ni manjkalo vprašanj, predlogov, pobud...

Začelo se je kot navadno s predstavitvijo programov obeh KS, ki temeljita na izglasovanih krajevnih samoprispevkih in pomenita bistveno izboljšanje kvalitete življenja v obeh KS. Tako je bila izrečena pohvala, češ da se je na Viru v zadnjem času naredilo toliko kot prej v desetletjih. Pri roki pa je bil tudi odgovor v zvezi z rekonstrukcijo in asfaltiranjem odcepa Koliške na Bukovčevu, kjer bo potrebno doseči soglasje s Petrolom, saj so njegove zahteve v zvezi z zaščito plinovoda neuresničljive. Če bo vse po sreči, potem asfalt spomladi bo – pogodbe so že podpisane!

KDAJ VARNO ČEZ MAGISTRALKO?

To je evergreen, ki se mu tudi na Viru nismo izognili. Predsednik IS SO Domžale je podal informacijo o sodelova-

nju z Republiško upravo, enkrat konec januarja pa naj bi bili pripravljeni že konkretni predlogi rešitev: bo to semafor, podhod ali nekaj tretjega, bomo videli.

Zanimivo je bilo vprašanje o javni razsvetljavi, ki je po mnenju krajana prerazkošna, krajane je zanimalo, kdaj bo avtobusna postaja na Bukovčevi cesti (ni je zaradi težav s soglasji lastnika zemljišča, treba bo ugotovljati javni interes), precej negotovanja pa povzročata tudi neurejena Papirniška cesta, ki bo kmalu neprevozna. Treba bo najti skupen dogovor s Papirnico Količevu, ta je bila omenjena tudi pri večji skrbi za varstvo okolja, ter naročiti nove projekte, stara trasa menda ni bila dobro utrjena in problemi so tu. Krajane je zanimalo, kdaj se bo plinificirala njihova KS, pa tudi to, če bodo čez njihovo območje vlekli kar tri plinovode. Objubljen je, da ne, najmanj dvema pa se ne bo mogoče izogniti in na drugega naj bi se priklapljal tudi Virjani, dokumentacija se pripravlja.

KAKO PREPREČITI POPLAVE?

je bilo aktualno vprašanje, ki pa ga bo celovito mogoče rešiti le z ureditvijo izliva Rače v Kamniško Bistrico in te napreje, rešitev je tudi v akumulacijah, za katere pa ni prostora, niti denarja, nekatere predlagane rešitve kot npr. dvig nasipa, poglobitev in razširitev struge pa bi se dalo urediti, začelo pa se je tudi že s čiščenjem dna. Krajanji so opozorili na nujno potrebno čiščenje bregov voda, kjer je polno raznovrstne svinjarje. Zeleni in šolarji bi sicer lahko pomagali pri čiščenju, vsi pa bi z boljšo vzgojo lahko naredili največ. Ko smo že pri vodi, pa omenimo še skrb za vzdrževanje hidrantne mreže, kjer je bil popis pomanjkljivosti narejen, le-te pa ne odpravljene, podano pa je bilo tudi zanimivo vprašanje o lastnini vozil, ki so bila doslej last SIS za požarno varstvo, ki ga po 1. 1. 1991 sploh ni več.

TUDI V JARŠAH SO PROBLEMI...

Iz Jarš je bilo malo krajanov, zato se bo vodstvo KS najbrž odzvalo na županovo pobudo, da se tak razgovor organizira na njihovem območju. Opozorili so predvsem na problema-tiko pridobivanja soglasij, na pločnike, ki so parkirišča (zlasti ob lokalih), pa se pohvalili z vzornim sodelovanjem krajanov, zanimalo jih je kaj bo z »avstrijsko« trgovino v Jaršah (pogodba je že podpisana), zahtevali so večjo skrb tako posameznikov kot organizacij za »javno dobro« (kdo razbija avtobusne postaje), doslednejše uresničevanje zakonodaje na vseh področjih. Razgovor se je dotaknil tudi problematike telefonije, pa električnega kabla, ki »visi« čez Mlinščico, zanimalo jih je, kako je s čiščenjem kanalizacije po zaključnih del na posamezni cesti.

TUDI TO NAS ZANIMA

Bi lahko rekli za vrsto splošnih vprašanj v zvezi s pokojninskimi skladi, s katerimi (ni)smo gospodarili, o nepravčas-nem plačevanju lesa, ki ga kmetje oddajajo Gozdnemu gospodarstvu, pa o možnostih javnih del (nikogar ne moreš prisiliti!), ki je povsem neizkoriščena, prisotne je zanimalo, kaj se bo dogajalo z nacionaliziranimi zemljišči in kdaj ter v kakšni obliki jih bivši lastniki lahko pričakujejo nazaj, omenjen je bil problem pogodbe z KPC Jable, ki ga bo najbrž mogoče rešiti in pogovor je bil z nekaj mislimi o bližajočem se glasovanju o plebiscitu sklenjen: kljub maloštevilni udeležbi za prisotne zanimiv in koristen.

V. V.

Izogibajte se kozla od spredaj, konja od zadaj, zlega človeka pa od vseh strani.

Ruski pogovor

naši kraji in ljudje • naši kraji in ljudje • naši kraji in ljudje • naši

Obisk štirih krajevnih skupnostih

Organizatorji srečanja v Kulturnem domu v Radomljah so vabilo na pogovor z županom objavili tudi po RTV, najavili so ga z nekaj plakati, tako da je bila udeležba primerna. Vodstva in kraji vseh štirih KS: Radomlje, Rova, Preserje in Homec-Nožice so po predstavitvi programov za leto 1991 najprej odprli aktualno vprašanje telefonije.

TELEFONI, KDAJ BOSTE ZVONILI?

Precej ostrih besed in očitkov je bilo izrečenih zaradi zamud pri priklopljanju telefonov na območju vseh 4 krajevnih skupnosti. Predstavniki PTT g. Tepež je pojasnil, da je do tega prišlo zaradi dodatnega projektiranja, vzroki so v dogovoru, da gredo vse žice v zemljo, pa tudi v stalnem povečevanju števila interesentov. Kraji so se hudovali zaradi nepravilnega obvestila o rokih priklopljanja v Občinskem poročevalcu, opozarjali na nedoslednost pri izvajanju del na terenu in bili prej nezadovoljni kot zadovoljni, ko so dobili zagotovilo, da bodo v Radomljah telefone priklopljali od 5. do 31. januarja, v Preserjah od 15. 2. do 28. 2. na Rovah in Škrjančevem v istem času, medtem ko pride Homec na vrsto v prvi polovici marca – če ne bo večjih vremenskih nepravilnosti, je bilo poudarjeno!

VODA

Rovljani so opozorili na problematiko vodovoda v Žičah. Zagorci in na Rovih, kjer menijo, da kvaliteta vode

ni dobra, enakega mnenja so tudi na Homcu, kjer je v vodi precej mivke, opozorili so na premajhno črpališče v Volčjem potoku, pa tudi na probleme Škrjančevega, kjer vode včasih zmanjka. Po zagotovitvi predstavnika Komunalno stanovanjskega podjetja se temu območju z vključitvijo novega črpališča obeta izboljšanje.

CESTE

Most v Hudem delajo prepočasi (mnenje izvajalca, da prehitro), tudi cesto so rekonstruirali precej dlje časa, kot bi bilo po mnenju krajanov potrebno. Kraji so se zanimali, kdaj peš pot in kolesarska steza iz Radomelj proti Rovam, kar bi pomenilo bistveno boljše prometno varnost šolarjev, predlagali pa so tudi ureditev peš poti ob Kamniški Bistrici vse od Domžal do Kamnika. Cesta od Radomelj proti Volčjemu potoku naj se uredi v celoti, ne pa le preplasti, saj je preozka in nevarna, postavljena pa so bila tudi vprašanja, v zvezi z bodočo avtocesto in obvoznico.

Opozorjeno pa je bilo tudi na težave pri zbiranju soglasij lastnikov zemljišč ob komunalnih objektih, ki se rekonstruirajo.

VARSTVO OKOLJA

Na Rovih imajo divje odlagališče, ki ga je potrebno čimprej sanirati, ugotovi naj se, kaj smrdi iz HELIOSA, pa na Kamniško Bistrico naj se bolj gleda, da ne bo postala še bolj umazana kot je, kot prvo bi lahko uredili njene bregove! Kraji so se zanimali tudi za bodočo občinsko odlagališče, podali pa so tudi predlog za čimprejšnje uvajanje zbiranja in predelave posameznih vrst odpadkov. Čimprej vse odpravijo vse pomankljivosti ugotovljene ob velikih poplavih zlasti na Homcu, opozorjeno pa je bilo tudi na potrebne regulacije vodotokov na tem območju in ureditev zemljišč. Sem pristojejo še skrb za ureditev električnega daljnovidstva ob Papirnici potem smo našli skoraj vsa vprašanja povezana s komunalno.

KDAJ PRIVATNIKI V EVROPO?

Kar precej predlogov in pripomb je bilo izrečenih v zvezi s prihodnostjo Republike Slovenije. Po kratki predstavitvi osnov plebiscita so kraji predlagali, da se čimprej uvedejo evropski standardi za obrtnike, saj bo le tako

omogočeno normalno komuniciranje s svetom, privatni sektor naj cvete, saj država z bogatimi ljudmi je bogata država. Kako delati po evropsko, ko pa niso urejene niti najbolj osnovne zadeve, na kakšen način uresničiti temeljno dilemo našega naroda – razvoj gospodarstva, do kdaj moratorij na sečnjo gozdov, kako zaposliti nezaposlene, so le nekatera izmed konkretnih vprašanj, ki so se dotikala splošne problematike.

KAKO JUTRI!

Tudi mimo bodoče organiziranosti občine nismo šli brez besed, omenimo pa le konkretno opozorilo, da bi morali pri tem upoštevati ekonomsko moč posameznega območja in še več skrbti nameniti razvoju podeželja. Kraji bi radi, da bi v skupščino občine, pa tudi republike prišlo čimveč predlogov in pripomb. Na kakšen način? Omenjena je bila poslanska pisarna v Preserjah, pa možnost, da se to opravi preko strank, veliko pa bi na tem področju s svojim poročanjem o delu skupščine opravil tudi Občinski poročevalec. KS Homec-Nožice bi rada uredila lastništvo bivše šole na Homcu, vsi skupaj pa bi radi tudi v letu 1991 realizirali vsaj toliko programov krajevnih samopispevkov kot v letu 1990. Najbrž ne bo lahko!

Tudi v Ihanu in Dragomlju so problemi

Ekološki problemi, ki se jim je v zadnjem času pridružil še velika obremenjenost ceste skozi Ihan, so bili rdeča nit županovega razgovora v Ihanu, ki je bil namenjen KS Ihan in sosednji KS Dragomelj-Pšata, ki pa je zlasti izpostavila problem pridobivanja soglasij lastnikov za v programu krajevnega samoprispevka planirano rekonstrukcijo ceste Dragomelj-Pšata, najbrž pa bodo enaki problemi tudi pri pridobivanju soglasij, ko bo šlo za izgradnjo kanalizacije.

Programi so, kako do uresničitve

Začeli smo s krajšo predstavitvijo programov obeh KS, kjer je Zvone Slovnik ob programu omenil tudi nujno potrebno regulacijo Kamniške Bistrice, ki je povzročila »plavanje« nekaterih krajanov. opozoril pa tudi na nujno ureditev poimenovanja ulic. Bogat je tudi program KS Dragomelj-Pšata, kjer bodo začeli z rekonstrukcijo ceste, ob tem pa se bojo, da jih bo predvidena izgradnja avtoceste prepolovila, njuni vasi pa bosta postali nemirni, neprijazni in neprimerni ljudem, ki so si tam zgradili svoje domove. Želijo več razumevanja in pomoči občine pa najsi gre za pridobivanje soglasij lastnikov zemljišč, za probleme v zvezi z smradom ali pa z ureditvijo hidrantne mreže in razširitvijo pokopališča v Šentpavlu, kjer bo

potrben dogovor s KS Simona Jenka. S pojasnilom, da je smradu s čistilne naprave vsako leto manj, da se načrtuje povečanje čistilne naprave in da bo treba doreči, kaj s Farmo, so bili prisotni (ne)zadovoljni.

Bomo kaj storili, da ne bomo...

Župan se je strinjal, da sta obe KS ekološko in tudi sicer zelo obremenjeni, zato bo potrebno oceniti vrednost prostora, ki ju zajemata in poiskati »nadomestilo« krajanom. Čimprej naj bi začeli z že objavljenimi regulacijami večjih in manjših vodotokov. Skoraj na vsakem koncu ugotavljajo neurejeno odvodnjavanje, zasute ali slabo vzdrževane järke, ki so bili tudi eden izmed krivcev za precejšnjo škodo ob poplavih. Resno se bo treba pogovoriti z Upravo za vodno gospodarstvo Repu-

blike Slovenije, da se Kamniška Bistrica in Pšata uredita in zadeve rešijo čimprej. Pomankljivosti, ki pa ne terjajo velikih finančnih sredstev, pač pa predvsem voljo, pa odpraviti takoj. Veliko pa bi se dalo narediti že z rednim vzdrževanjem različnih »grabnov«. KS, posamezniki kraji opozarjajo, prosijo, kažejo na pomankljivosti, vendar vse prevečkrat brez odziva... morda bo lažje, ko bo izdelan kataster vseh naštetih »jarkov« in znan njihov vzdrževalec...

Koliko za nas v letu 1991?

Na vprašanje, na koliko denarja iz občinskega proračuna lahko računajo, ni bilo mogoče dati konkretnega odgovora, saj občina niti sama ne ve, koliko bo odpadlo nanjo, z ugotovitvijo, da premalo pišemo o Ihanu in skupščini, pa se moramo strinjati, objavljam pa tudi, da bomo objavljali le podpisane članke, da ne bo spet hude krvi, kot je bila ob pisanju o ihanskem parku, ki ga ni več, zakaj, pa bo potrebno vprašati lastnika zemljišča AGROEMONO,

odgovor pa lahko pričakujete v kratkem... če ga bomo dobili seveda.

Možnost za pozidavo nil!

Predstavniki KS Dragomelj-Pšata so pozorili, da zaradi opredeljene I. cone kmetijskih zemljišč na njihovem območju skoraj ni mogoče zidati, zanimali so jih argumenti za opredelitev te cone, opozorili pa so tudi na problematiko ribogojnice. Gradbeni odbor, ki je uspešno izpeljal asfaltiranje ceste proti Mali Loki, bo potrebno aktivirati vsaj še toliko, da se uredi cesta do sosednje KS, sicer pa naj bi ceste vsaj posipali, če za drugačno vzdrževanje ni denarja...

Kraji Brda bi radi urejeno vodoodskrbno, kmetovalci pa, da se z regulacijo uredi sicer precej zamočvirjena zemljišča, vsi so se strinjali, da je treba poskrbeti za ljudi, ki ostajajo brez dela, pa več skrbti obveščanju vseh krajanov tudi ne bi bilo odveč. Zato je bilo srečanje sklenjeno s pobudo, da se v Ihanu, pa tudi v Dragomlju (takrat samo o problemih KS Dragomelj-Pšata) še srečamo.

V. V.

Nov gasilski dom zaslužena nagrada

Letos mineva sto let, odkar so menški kmetje, rokodelci in tovarniški delavci na pobudo domačina Mihaela Stareta osnovali gasilsko društvo. V razmeroma bogatih pisanih virih o preteklosti Mengša najdemo tudi poročila o požarih. Največji je bil najbrž tiste noči med 14. in 15. aprilom 1834, ko je v Velikem in Malem Mengšu pogorelo 95 domačij. V Bleiwehovih Novicah je bilo leta 1848 zapisano, da so Mengšani proti požaru zavarovani po četni pri Družbi sv. Florijana v Gradcu. Za gašenje požarov so prav tako v Gradcu kupili dve brizgalnici. Izkušnja in spoznanja ob velikem požaru so jih torej prisilili, da so naredili vse, kar je bilo v tedanjih razmerah mogoče, da bi večje požare preprečili ali njihove posledice kolikor mogoče omilili.

Po tedaj veljavnem požarnem redu so bile za požarno varnost dolžne skrbeti občine; gašenje požarov pa je vodil vsakokratni župan. Tako je ustno izročilo, da je imel Mengše gasilsko službo urejeno že pred ustanovitvijo gasilskega društva, povsem točno. Za rojstni dan menškega gasilskega društva štejemo 30. junij 1890, ko je bil v lepi slovesni tinitenjski službeni red Prosto-voljne požarne brambе v Mengšu. Poleg župana Janeza Levca so ga podpisali občinski odborniki, ki so bili večina tudi gasilci. Predsednik deželne vlade v Ljubljani je ta red podpisal 21. avgusta istega leta. Za načelnika brambе je bil 19. oktobra 1890 izvoljen pobudnik Mihael Stare. Zanimivo je, da je bilo med ustanovitelji največ različnih obrtnikov.

Stare brizgalne zaradi ročnega pogona, saj je večje moralo poganjati po osem odraslih moških, za izmene pa so pri večjih požarih navadno morali poskrbeti orožniki, niso bile nič mikavne. V tem pogledu je v Mengšu velik

napredek prinesla nova velika prevozna motorna brizgalna Rosenbauer, ki so jo kupili v letu 1928. Nato so v letu 1940 dobili še prenosni agregat ILO. Od leta 1972 menški gasilci uporabljajo prenosno avtomatsko sodobno brizgalno Rosenbauer.

Avtomobil, ki so ga kupili v letu 1950 in ga predelali, je bil bolj kot za gasilske potrebe uporaben za prevoz bolnikov v bolnico.

V Mengšu se je poleg samega kraja zlasti v povojnem obdobju hitro širila tudi industrija. Za večjo požarno varnost je bil posebej pomemben kombiniran gasilski avtomobil, ki so ga menškimi gasilcem v letu 1959 odstopili Ljubljanski poklicni gasilci.

V letu 1968 so si Mengšani oskrbeli nov kombiniran avtomobil TAM 5500. Samoupravna interesna skupnost za varstvo pred požarom občine Domžale jim je v letu 1983 dala v upravljanje nov gasilski avtomobil TAM 130 T 10 s cisterno za 4000 litrov vode in 400 litrov penila. Dokaz, da si Mengšani želijo močno gasilsko društvo in da je to zraščeno s krajem, se posebej kaže v množičnem članstvu. To potrjujejo tudi številne pionirske, mladinske, ženske, veteranske in zlasti članske desetine izravnih gasilcev, ki so zmeraj pripravljene nuditi pomoč ob vsakem času in povsod, kjerkoli je potrebno.

Številni pokali v njihovem gasilskem domu pričajo, da so Mengšani na občinskih, področnih, republiških, državnih in drugih tekmovanjih osvojili vrsto prvih mest, z mednarodnih gasilskih tekmovanj in olimpiad pa so se vračali tudi s srebrnimi in zlatimi kolajnam.

Stari gasilski dom je bil že dolgo pretesen. Pri iskanju možnosti za gradnjo novega doma, kar se je vleklo več kot deset let, so se gasilci končno dogovorili z Mengško godbo, s katero tudi sicer vsa leta dobro sodelujejo. Del sredstev za novi skupni gasilski in godbeni dom so kraji Krajevnih skupnosti Mengše zbrali s samoprispevkom. Za novi dom so odkupili Dornikov ali Šubijev vrt ob razširjenem in ob tej priložnosti semaforizirano ter asfaltirano križišče cest proti Domžalam, Trzinu, Kamniku in Gorrenjski ter proti Malemu Mengšu oziroma cerkvi. Dom stoji torej na eni najlepših lokacij in je na vse strani možen hiter izvoz.

Dom so z majhno slovesnostjo začeli graditi 30. junija 1989, ko so vzdali temeljni kamen in hkrati prejeli tudi gradbeno dovoljenje. Gradbeno dela je prevzelo gradbeno podjetje Graditelj Kamnik in jih v redu opravilo.

Načrte zanj je izdelal znani inženir arhitekt Feliks Hribernik, dela pa je nadzoroval in vsklajeval Razvojni zavod Domžale. Že v eni prejšnjih številkih pa smo pisali, da so dom slovesno z blagoslovitvijo odprli 15. septembra letos, ko so menški gasilci praznovali stoletnico delovanja.

V pritličju gasilskega in godbenega doma je šest garaž, garderobe s sanitarijami, učilnica, soba za dežurstvo in zveze, sejna soba ter dva prostora za civilno zaščito. V nadstropju imajo pisarno, čajno kuhinjo ter stanovanje za hišnika.

Skupaj z gasilci pa je do novih prostorov po 106. letih delovanja prišla tudi Mengška godba. Prostorno sobo za vaje ter stranske prostore, ki so jih že dolgo pogrešali, saj so nazadnje gostovali v prostorih glasbene šole v Mengšu. Čeprav zaradi denarnih težav še nimajo vse na red, upajo, da se bodo kmalu preselili v svoj novi dom.

Stane Stražar

Še pobo-
žično vabilo

Prijateljsko se večkrat srečamo ob kavici ženske, matere, žene. To naše sestankovanje ni le prazno žensko besedičenje, ampak temelji na nesebični medsebojni pomoči – duhovni, fizični, materialni. Naša pravila so:

1. pravila za matere:
Mati mora biti od rojstva svojega prvega otroka pa najmanj do njegovega vstopa v osnovno šolo doma in se nenehno truditi, da bo tako za otroke kot za moža ljubeča, nasmejana, razumevala, potrpežljiva. Vzgaja naj predvsem s svojim zgledom in stremi za tem, da ne bi nikdar »položila« roke na svojega otroka ali povzdignila glas nad njim.

2. pravila za žene:
Če je katera žena mnenja, da je njen mož slab, ima vse možnosti da iz njega naredi najboljšega. Z zavestjo, da brez truda lahko tudi iz dobrega moža naredi slabega.

Naše vodilo pa je: KAKO ČUDOVITO SE OBLAČIJO LILJE NA POLJU

MARIJA OBLAK

PISMA BRALCEV

Life o sebi in o...

Sedaj zaokrožamo leto delovanja domžalske disko-teke »LIFE«. Ob tem zaradi pestrega programa in različnega odziva publike in okolja lahko rečemo nekaj besed.

Vsekakor smo domžalski mladini in tudi starejšim generacijam ponudili vse, kar se je ponuditi dalo. V LIFE-u namreč nismo hoteli gostovalo le še nekaj izvajalcev, ki smo jih prihranili za naslednje leto.

Ta program ni bil poceni in zaradi tega bo »LIFE« tržno pozitiven šele naslednje leto. Ne zaradi cen, ker bodo ostale iste, pač pa zaradi redkejšega izvajanja programa, ki pa bo zato bolj izbran in bolj reklamiran.

Da ne bomo dolgozeli, naj povemo še to, da so se Domžale sorazmerno dobro odzvale na vse večje prireditve, povprečni ali manjši izvajalci pa Domžalčanov ne zanimajo kaj dosti. Tudi pri vrhunskih izvajalcih je naša publika vsaj na začetku dokaj mirna in hladna, ko pa se ogreje, postane po mnenju nekaterih izvajalcev kar najboljša.

Takšen kontrasten odziv pa je bil seveda tudi pri nastopu Ciccioline, ki je razburkala celo slovensko javnost in se seveda morala pojaviti tudi v slovenski skupščini. Naj tu opravišmo z opravljanjem in navedemo nekaj resničnih podatkov. Z njenimi menedžerji smo se dogovorili za »mekkejši« – torej ne porno temveč le erotični program. Plačilo programa je bilo dogovorjeno glede na vstopnino – da bi se le-te več nabralo, so njeni menedžerji zavlačevali z nastopom. Ker naše publike nismo hoteli pustiti dolgo čakati, smo sklenili prispevati za takojšnjo izvedbo programa 7.000 din – nikakor pa nismo nikogar prosjali za dodatno financiranje programa, kot je bilo napisano v prejšnji številki tega časopisa, ko je odmeve po pripovedovanjih opisal tov. ZAJC. Ker smo nekaj prispevali k programu, smo le pozvali prisotne, naj spijejo kakšno pivo ali Coca colo več, da pokrijemo razliko. Največjo kritiko pa seveda zaslužijo pripadniki glasila »ŠE MIGAMO«, ki so si od neke napulili nekaj »kocin« in jih priložili k svojemu dokaj občutnemu članku in se ob tem veselo naslajali. Zato jim priporočamo, da izdajajo kakšno porno glasilo, saj jim gre to odlično od rok – pa tudi naslov glasila jim prav ustreza.

Zelo smo razočarani v LIFE-u nad tem, da so nas prav vsi zelo zavzeto povpraševali, kako neki je bilo »na Cicciolini«, zelo redki pa so bili, ki so nas povprašali kako je bilo pa »na PLATTERSIH«, ki so bili res vrhunska glasbena atrakcija.

Zato za prireditve leta označimo nastop ameriškega ansambla THE PLATTERS – seveda v pomlajeni sestavi.

Seveda so v LIFE-u še naprej dobrodošli vsi, ki jih zanima dobra glasba vseh generacij ter prijetno vzdušje z mnogo domačnosti. Da je to res, se lahko prepričate tudi med novoletnimi prazniki. V novo leto se bomo namreč popeležali z ansamblom POP DESIGN, ki bo tedaj slavil v LIFE-u že svoj 4. nastop. LIFE pa svoj prvi rojstni dan.

VABLJENI!!
SLAVKO ŠROTAR

Ko podirate spomenike, shranite podstavke. Vedno se dajo uporabiti.

Stanislav Jerzy LEC

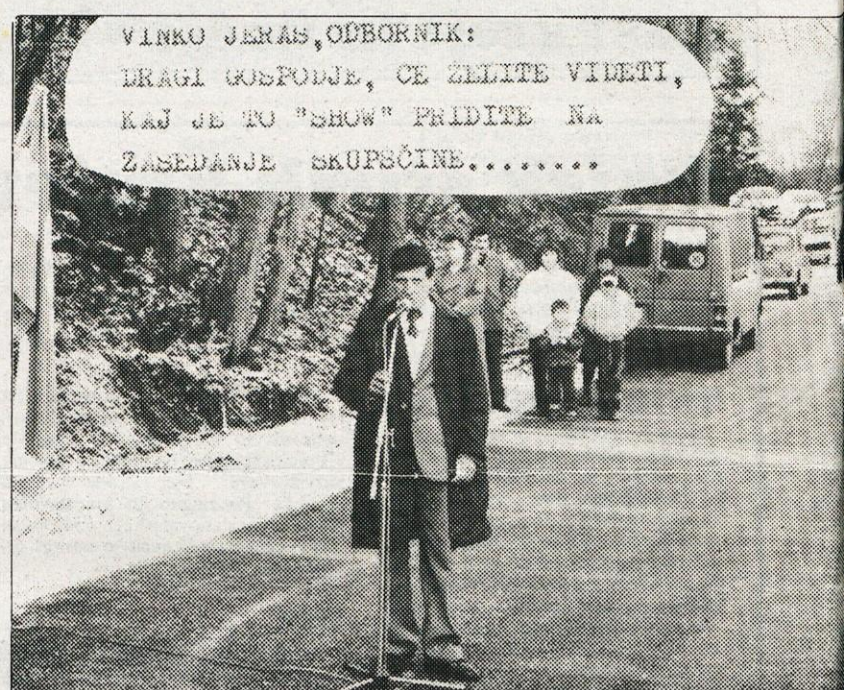

Foto- reportaž leta skozi objektiv VIDA REPANŠ

Svečeniki pozivajo vse na krščansko skromnost.

naši kraji in ljudje • naši kraji in ljudje • naši kraji in ljudje • naši

Obnova Društvenega doma je stvar vseh nas!

Prisel je nov čas, ostali so stari problemi. Skupaj živimo starši in otroci, politiki preteklosti, politiki sedanjosti in prihodnosti. Ostaja nam le prostor, v katerem se lahko s svojim delom in razmišljanjem potrjujemo ali na novo uveljavimo. Resnica je, da se je težje obdržati na nivoju, kot ga doseči. To velja za vse stvari, kjer se za nekaj tekmuje.

V Domžalah v okviru razprav občinske skupščine tekmuje. Vsaka stranka skuša v skupščinski prostor postaviti pametno rešitev različnih problemov. Razveseljivo je, da skušajo odborniki ocenjevati predloge, ne le to, kdo jih je predlagal.

Pred nas tekmovalce se je postavila na videz pretežka naloga: obnova stare kinodvorane ali glasbene šole. Slučajno sem se znašel v politiki, sicer pa sem rojen Domžalčan. To poudarjam zato, ker sem bil kot odrasla oseba v Domžalah pričal razvojnemu teroru prišlekov, ki so z domačimi simpatizerji, željnimi lastnih spomenikov Domžalam ukradli dušo. Kaj je ostalo od starih Domžal? Bi jutri tudi v Domžalah imeli Titovo Velenje? Prepričan sem, da bi ga imeli, v kolikor v Sloveniji ne bi prišlo do političnih sprememb.

Nove razmere in bolj zdravi pogledi v smislu trošenja oziroma investiranja denarja, katerega občani v obliki raznih dajatev združujejo v občinski proračun, zadržujejo namere tistih, ki menijo, da je obnova kinodvorane – glasbene šole proračunski strošek.

Objekt je last občine, ki je preobremenjena z lastništvom številnih nepremičnin. Nekatere od teh, ki so bile vzete pravim lastnikom, bodo dobile svoje gospodarje. S tem se bo izvršni svet skupščine lahko malo oddahnil. davčna uprava pa bo pridobila nov vir dohodkov.

Vrnimo se k glasbeni šoli. Dolžnost gospodarja proračunskih sredstev je, da se sredstva vložijo tako, da bomo volivci vedeli, kdo jih je dolžan vrniti. V primeru, da se investira v občinski objekt, se oddaljujemo od urejevanja lastniškega vprašanja. Predlagam, da se postopa takole:

1. Lastnik objekta – Skupščina občine naj ustanovi delniško družbo imenovano n.pr. Kulturni dom Domžale. Lastništvo se prenese na delniško družbo. Skupščina občine obdrži le n.pr. 20 %-ni delež kot vrednost vloška.
2. Upravni odbor se strankarsko ali drugače določi.
3. Delnice, ki bodo naprodaj, bodo plačljive na različne načine. N. pr.: kmet, ki bi prispeval les za ostrešje, bo v objektu imel določeno število delnic. Občan, ki bi prispeval v denarju n.pr. 10.000 DEM, bo imel v objektu vrednost delnic za to vsoto.
4. Delnice v objektu in dobiček iz le-teh bi moral biti neobdavčen.
5. Občan, ki bi pomagal graditi objekt, bi za svoje delo dobil plačilo v delnicah.
6. Pred upravni odbor se postavi zahteva, da pripravi program dejavnosti, ki bodo zastopane, da bodo preko

najemnin za prostore pokrivala stroške vzdrževanja in zagotavljanja objekta življenja.

7. Gledati na objekt kot na družbeno Glasbeno šolo pod patronatom občine, je žal preteklost. V programu dejavnosti obnovljenega objekta se na podlagi želja instrukturjev, ki bodo vplačali ali zaslužili delež, nameni določen del prostorov za to dejavnost. Za produkcije bi se pripravil prostor, ki pa ga bo zainteresirani za produkcijo enostavno najel in plačal.

Zakaj sem proti občinskemu samoprispevku? Prepričan sem, da način izgradnje na samoprispevni način ne bo razvil v Domžalah lokalnega gibanja, katerega danes pogrešamo. Domžalčani potrebujemo nekaj, ob čemer se bomo z veseljem poistovetili. Družabnost se zaključuje pred televizorji, na kulturne prireditve hodijo vedno isti obrazi.

Občane želim opozoriti, da so v predvojnem času krajan prav tako združevali moči. Ljudje so pomagali vsak po svoji zmoglosti. Kulturni dom, katerega smo dolžni obnoviti, so naši predniki gradili celi dve leti – od leta 1908 do leta 1910. Ali smo ga mi danes sposobni v dveh letih obnoviti. Vas sprašujem?

S tem člankom želim izzvati Vas, spoštovani krajan Domžal, ostali občani in strankarsko življenje!

Pošljite svoje predloge in poglede na uredništvo Občinskega poročevalca, ki bo objavilo Vaše prispevke.

Ste pripravljeni vložiti svoje delo, čas, ideje in denar v nekaj res domžalskega?

Domžale, 3. decembra 1990

PODPREDSEDNIK SKUPŠČINE OBČINE DOMŽAL

ČLAN KMEČKE ZVEZE SLOVENIJE PODRUŽNICE DOMŽALE

Jurij BERLOT, inž. agr.

POGOVARJALI SMO SE Z JANEZOM PEROM, PREDSEDNIKOM SVETA KS MENGEŠ:

Po najboljši volji in vesti...

Janeza Pera zlasti Mengšanom, prepričana pa sem, da tudi ostali v naši občini, ni treba posebej predstavljati, saj ga kot glasbenika – člana ansambla Alpski kvintet poznamo skoraj vsi, najbrž pa je manj znano, da je bil izvoljen tudi za predsednika Sveta KS Menges. Biti predsednik največje KS v občini ni lahko, saj je to množica interesov, potreb, predlogov in iskanj, zato se prvo vprašanje nanašalo prav na upoštevanje velikosti KS.

Krajevna skupnost Menges je s svojimi nekaj več kot 6000 prebivalci največja v naši občini. Menite, da je to samo prednost, ali najdemo tudi kakšno pomanjkljivost?

Velikost in število prebivalcev Krajevne skupnosti Menges je predvsem velik izziv za vse nas. Delo v tako številni KS je zahtevno, probleme pa skušamo reševati po najboljši volji in vesti.

Bili ste prvi v občini, ki ste sprejeli novi statut KS in v njem zapisali nekatere izvirne rešitve – skupščina KS izvoli predsednika Sveta KS in na njegov predlog tudi člane sveta KS. Se v praksi obnesejo?

Ob volitvah smo veliko pozornosti namenili prav statutu, saj smo z njim vrsto stvari postavili v sedanjosti, v soglasje s politiko, ki se je spremenila z uveljavitvijo večstrankarskega sistema in z demokratičnimi spremembami. Prvi koraki po tej poti so sicer že za nami, težko pa že danes ocenim, ali so te rešitve najboljše.

Program krajevnega samoprispevka je pester, obsega reševanje problemov v vseh delih vaše KS. Lahko na kratko predstavite, kaj od tega je bilo že realizirano?

V dobrem letu in pol je bilo narejenega veliko: obnovljen je bil gasilski dom v Topolah, dokončana izgradnja gasilskega in godbenega doma v Mengšu, delno smo uredili javno razstavljanje do osnovne šole in parkirišče ob teniški hali Fit – top, pri tem so sodelovali tudi lastniki hale. Pridobljeni so bili projekti za izgradnjo sekundarne in primarne kanalizacije v Loki, nekateri kanali pa so že tudi položeni in se kaj bi se našlo.

Brez znatne pomoči in razumevanja občine, delovnih organizacij in obrtnikov iz naše KS in ožje okolice, obeh gasilskih društev Topole in Menges, Mengeške godbe, predvsem pa brez pomoči posameznikov krajanov, ki so s prostovoljnimi delom in prispevki omogočili celotno predčasno realizacijo nekaterih nalog, ne bi šlo. Se zlasti velike pa so tudi zasluge g. Petra Janežiča, prejšnjega predsednika Sveta KS, saj je bila ta pot začrtana v času njegovega predsednikovanja.

Realizirana je torej večina investicij, pa morda lahko že danes rečete, da bo program krajevnega samoprispevka do leta 1994 v celoti uresničen?

Sem optimist. S tako nesebično pomočjo posameznikov in vseh ostalih, kot je bila pokazana doslej, se ne bojim, da ne bi programa krajevnega samoprispevka uresničili v celoti, morda ga bomo celo presegle. Vse to pa kaže, da je program resnično odraz želja in potreb krajanov.

Vaše krajanje najbrž najbolj zanima, kaj vse boste v KS »delali« v letu 1991?

Čeprav velikokrat ugotavljamo, da so navadno plani le paleta želja, upam, da to za naš plan ne bo veljalo, saj smo vanj zlasti za leto 1991 zajeli vse tisto, kar menimo, da je najpomembnejše:

– vodooskrbe – na osnovi hidravličnega izračuna razširiti rezervoarje za vodo

– kanalizacija – urejanje obstoječe kanalizacije, ureditev odvodnjavanja na Partizanski cesti, zgraditev dodatnega kanala na Tomšičevi ul. ter ureditev na odcepu ceste OF, izgradnja sekundarne kanalizacije ter hišnih priključkov v Loki pri Mengšu, naročilo projektov za priključitev naselja Topole na kanalizacijo,

– ceste – asfaltiranje ceste skozi Loko, Mehletove, Keržanove, Prelovškove, Lavrinčeve ulice ter odcepa Ulice OF, dokončana ureditev cestnega omrežja na Muljavi, rekonstrukcija Mušičeve ul. v Loki in Ropretove ul. v Mengšu, začeli pa bomo tudi z rekonstrukcijo in asfaltiranjem ceste na Dobeno, omenim naj tudi zamenjavo robnikov na Prešernovi, rekonstrukcijo križišča pri Hidrometalu ter izdelavo hodnika za pešce na Gorenjski cesti

– javna razsvetljava – ureditev le-te na poti do šole, na Raškiški cesti, Gorjupovi, Mehletovi in Keržanovi ulici.

Ne samo naši, vendar predvsem naši, pa sta tudi zgra-

ditev prizidka k osnovni šoli in preprečitev propadanja gradu Jable.

Zavedam se, da je program obširen, da njegovo realizacijo spremlja vrsta neznank, vendar sem prepričan, da bo s skupnimi prizadevanji šlo.

Vaša KS je bila vsa leta znana po bogatem društvenem življenju, je danes kaj drugače?

Ne dosti. Prizadevamo si, da kraj intenzivno deluje na kulturnem področju, žal pa se vse prevečkrat znajdemo pred dejstvom, da društvom za njihovo dejavnost primanjkuje osnovnih finančnih sredstev. Zato bomo morali zagotoviti, da se bodo s svojimi programi še bolj usmerjala k uporabnikom oz. družbi, katere namen so.

Na zadnjem srečanju z županom in predsednikom izvršnega sveta je bilo precej govora tudi o obrtni coni, ki bi morala najti mesto v Mengšu, pa o obvoznici, revitalizaciji starega dela Mengša, kakšno je vaše mnenje?

Ve našeto kaže na to, da Krajevna skupnost Menges potrebuje kvaliteten prostorski plan, ki bo služil potrebam kraja in čista.

Nova ustava naj bi drugače opredelila vlogo občine in v zvezi s tem se veliko govori o manjših občinah. Razmišljate o občini Menges?

Časa in razmer ne gre prehitevati in še naprej delamo v občini, katere del smo.

Ker je to novoletna številka, še klasično vprašanje: **Vaše želje v letu 1991?**

Čas, ki prihaja, je težak. Pred tem ne smemo zatiskati oči, živeti je treba vsemu navkljub, kajti življenje ne čaka in mu je treba dati vsebino. Vsak na svoj način. Vse pa bi strnil v eno samo misel: KRAJANOM ŽELIM PREDVSEM ZDRAVJA IN MIRU.

Pogovor pripravila glavna urednica.

Iz naših krajev

Na Trojci bi radi dokončali dom

Tudi v našem glasilu smo velikokrat pisali o pridnih krajan iz Žej in Trojice, katerim so se velikokrat pridružili tudi drugi, da bi skupaj čimprej izgradili DOM KRAJANOV – GASILSKI DOM v Žejah. Ta je dobil streho, tudi zaprli so ga in to predvsem z lastnimi finančnimi sredstvi in veliko prostovoljnega dela, pa tudi s pomočjo družbene skupnosti. Tako je bil zbran gradbeni material, les za ostrešje, opravljeni so bili izkopi v živo skalo in vse ostalo, da je dom v tretji gradbeni fazi. Vse je bilo doslej narejeno udarniško, niti ena ura ni bila plačana.

Krajan in vsi, ki bi radi čimprej urejen dom in njegovo okolico pričakujejo, da bodo v letu 1991 z večjo žlico zajeta tudi občinska sredstva, ki naj bi jih namenili za dokončno ureditev doma – vsaj v takšni meri kot za druge podobne domove. Zapišimo še, da je v teh dneh izšla tudi novoletna številka ŽEJANA.

Volitve

Krajevne skupnosti Krašnja, Rova, Radomlje in Prevoje so se oddolile, da 23. decembra 1990 izpeljejo tudi neposredne tajne volitve vodstev krajevskih skupnosti, saj stari mandati potekajo. Zato so volilci v teh KS ob glasovnicah za plebiscit, izpolnjevali tudi glasovnice, s katerimi so se oddolili za nova vodstva krajevskih skupnosti, ki bodo prihodnja 4 leta v njihovih okolišjih uresničevala programe krajevskih skupnosti in v teh okolišjih zlasti programe krajevskih samoprispevkov. O rezultatih volitev boste lahko prebrali v prihodnji številki.

Tokrat smo bili na obisku v KS Rafolče

Kar dva samoprispevka, ki skupaj zneseta tri odstotke, plačujejo krajan Krajevne skupnosti Rafolče, ki spada med manjše KS, njena velika značilnost pa je tudi ta, da je edina, ki nima primernih lastnih prostorov za dejavnosti. Vendar je bil namen našega obiska tokrat drugačen. V prvih dneh decembra je namreč cesta iz Vrhovlj mimo kamnoloma, ki pelje proti Straži in Dupeljnam, v dolžini 850m dobila asfaltno prevleko. »S tem se uresničuje letošnji program krajevnega samoprispevka,« pravi Janez Bernot, predsednik Sveta KS, »obenem pa smo odvečni material s te ceste vgrajevali v cesto Vrhovlje-Rova proti vasi Dolenje, kjer naj bi asfalt položili spomladi.«

Delo je bilo kljub manjšim zapletom opravljeno, pri čemer imajo zasluge tako KS kot krajan, pa tudi občina. Odbor za komunalno dejavnost, nadzorni, saj so vsi prispevali k uresničitvi investicije, ki bo te kraje približala dolini. Je majhen korak, vendar se vse stvari začnejo z majhnimi koraki, strinjamo pa se z našimi sogovorniki, da bo za ureditev manjših oddaljenjših zaselkov potrebna še večja solidarnost in skupno sodelovanje.

JOŽE HANČIČ – Straža

Z razvojem naše krajevne skupnosti smo zadovoljni. Tudi nekaj več kot kilometra asfalta se veselimo, kaj se ne bi. Do Straže sicer ostane nekaj več kot kilometer makadama, kamor asfalta kljub plačevanju 2 samoprispevkov najbrž ne bo prav kmalu. Rad pomagam, pri tem pa vem, da smo premajhni in preveč straži, da bi kar jutri uredili vse. KS gleda na nas, kolikor more, pričakujem le, da bo tudi v prihodnje vsaj toliko solidarnosti in složnosti kot doslej.

SREČKO GERČAR – Dupeljne

Nov asfalt je majhen korak za Dupeljne, saj nam je le delno izboljšal dostop v dolino. Želeli bi, da bi asfalt prišel tudi v Dupeljne, vendar prav kmalu najbrž ne bo, saj je do nas še skoraj 2 kilometra. Cesto, kjer največ škodé naredijo različni nalivi, vzdržujemo v glavnem s prostovoljnimi delom, KS da za nafto in material. Pozimi je najhuje, ko je sneg, vendar gre. Malo nas je, pa precej delež smo. Hribovito območje bi morali bolj razbremeniti, želimo pa si, da bi otroke s tega območja s kombijem vozili v šolo.

VINKO DOLINŠEK – Dupeljne

Sodeloval sem v svetu krajevne skupnosti, ki je ena izmed manjših v naši občini. Če bi hoteli urediti vse probleme v bolj oddaljenih vaseh, to seveda pomeni precej več stroškov, kot če delaš cesto v dolini. Urejammo vodovod, tudi cesta se je izboljšala, kaj več bo le 11 hiš, toliko nas namreč v Dupeljnah je, težko samo naredili. Zato pričakujemo sodelovanje, pa ne le od krajevne skupnosti, ampak tudi od drugih, saj sami kljub plačevanju 2 samoprispevkov ne bomo zmogli vsega.

MAJA GERČAR – Vrhovlje

Lahko rečem, da je napredek v Vrhovlje v zadnjih letih stopil z velikim korakom. Dobili smo vodovod in s tem uredili vodooskrbo, prej smo bili včasih kar nekaj mesecev brez vode. Letos je prav mimo hiše speljana tudi asfaltna povezava z dolino, kar ne pomeni le boljše povezanost, temveč tudi lepšo urejenost okolice hiše, dvorišča, priključkov do sosed. Veseli smo je. Moram reči, da se je v krajevni skupnosti naredilo res veliko in le želimo si lahko, da tudi v prihodnje ne bi bilo nič drugače.

VERA VOJSKA

MARIJA CAPUDER – Straža

Straža je majhna vas, precej oddaljena že od središča krajevne skupnosti, kaj šele od Domžal. V zadnjih letih se je marsikaj premaknilo. Uredili so nam cesto, tako da vsaj do hiše pridemo, tudi nov asfalt skozi Vrhovlje in mimo kamnoloma nam veliko pomeni, več si le 3 gospodinjstva, toliko nas namreč v Straži stalno živi, skoraj ne moremo želeli, da bi bilo le prihodnje tako. Težko čakamo na telefon, ki naj bi zazvonil enkrat v prihodnjih letih.

Marija Capuder

Jože Hančič

Srečko Gerčar

Vinko Dolinšek

Maja Gerčar

Pametno govoriti je pogosto težko; pametno molčati je še težje.

naši kraji in ljudje • naši kraji in ljudje • naši kraji in ljudje • naši

Vinko Jeras, predsednik sveta KS Zlato polje

Novo vodstvo so izvolili tudi v Krajevni skupnosti Zlato polje. Krajanji so na ZBORU VOLILCEV s tajnim glasovanjem izmed 15 kandidatov izvolili 8 članov sveta KS. Izvoljeni so bili: Miro Klopčič (Mala Lašna), Franc Šuštar (Zlato polje), Franc Slapar (Trnovče), Janko Zupančič (Zlato polje), Miro Burja (Brezovica), Janez Pogacar (Trnovče), Janko Klopčič (Trnovče) in Marjan Klopčič (Mala Lašna), katerim se je pridružil tudi Vinko Jeras (Obrše), ki je bil na spomladanskih volitvah izvoljen za delegata KS Zlato polje v Zbor krajevnih skupnosti Skupščine občine Domžale.

Na prvi seji Sveta pa je bil za predsednika Sveta Krajevnih skupnosti Zlato polje izvoljen Vinko Jeras, ki bo največ skrbni namenil uresničevanju programa krajevnega samoprispevka in v njegovem okviru razrešitvi problematike vodooskrbe in načrtovanju izgradnji manjše mrliške vežice.

Ob tem zapišimo še, da je od 1. decembra 1990 v Zlato polje ukinjena avtobusna proga, vozačje je bilo iz dneva v dan manj, tako da je bila proga ukinjena.

V Jaršah mnogo novega...

Iz poročila o realizaciji izgradnje infrastrukturnih objektov v letu 1990 v Krajevni skupnosti Jarše-Rodica je razvidno, da je bil program krajevnega samoprispevka uresničen skoraj v celoti. Tako je bilo izgrajenega 600 m kanalizacijskega omrežja v Sr. Jaršah (priključilo se je 21 gospodinjstev), izvajajo se dela na kanalizacijskem omrežju Mavrsarjev trg – stara šola v dolžini 200 m, KS pa ima pripravljeno vso potrebno dokumentacijo tudi za gradnjo kanalizacije na Jelovskovi ulici. Ob tem so bila sanirana tudi vodovodna omrežja, zgrajeno je bilo hidrantno omrežje, s tem pa je povezana tudi rekonstrukcija in asfaltiranje cest. Tako so bile urejene: Dragarjeva in Prežihova ulica, delno Miševlje ulice, v teku pa je rekonstrukcija ceste v Sr. Jaršah, ki naj bi bila asfaltirana spomladi 1991. leta. Ob tem je bila urejena tudi javna razsvetljava.

S tem se je bistveno izboljšala kvaliteta življenja v samostojnih delih KS, ki je poleg tega opravila tudi dela pri čiščenju Mlinščice in zgraditvi zaporniškega sistema ter ureditve škarpe, omenimo pa tudi ureditev obrežja z lesenimi koli ter deskami in ureditev cca 200 m varovalne žične ograje.

Dober obisk – pestra razprava

Zbor krajanov v Krajevni skupnosti Krtina je bil tradicionalno dobro obiskan, saj je blizu 60 krajanov želelo s svojimi predlogi, pripombami in pobudami sodelovati pri oblikovanju programa dela krajevnih skupnosti v prihodnje. Zbora krajanov pa sta se med drugimi udeležila tudi predsednik skupščine občine Domžale Anton Ervin Schwarzbartl ter predsednik Izvršnega sveta Anton Preskar.

Najprej so se dogovorili, da ponovnih volitev predsednika sveta, dosedanjega je iz osebnih razlogov odstopil, ne bo. Svet bo vodil njegov namestnik JANEZ LUKMAN, ki problematiko KS dobro pozna in mu ne bo težko voditi KS, v pomoč pa mu bo poslej le neprofesionalni tajnik. Program tako za leto 1991 kot za prihodnjih 5 let sloni na programu krajevnega samoprispevka. Je obširen in ga najbrž ne bo prav lahko realizirati. Našeje le najpomembnejše investicije za leto 1991:

- dokončanje rekonstrukcije ceste Brezje-Rača-Kudrovo znamenje
- rekonstrukcija ceste v Dolenji vasi
- urejanje javne razsvetljave (Brezje, Sp. in Zg. Krtina, Škocjan)
- pripravili naj bi projekte in morda pričeli graditi metorno in fekalno kanalizacijo
- adaptacija gasilskega doma in ureditev letnega gledališča na Studencu.

Omeniti moramo tudi gradnjo prostorov za potrebe KS, kjer bo treba najprej urediti probleme v zvezi z lokacijo le-teh, pa obnovo obzidja in zvonika ob cerkvi na Krtini, omenjajo pa tudi potrebni širitvi obeh pokopališč in realizacijo pobude o izgradnji mrliške vežice.

Drobnih zadev, povezanih s komunalno ureditvijo KS, je še veliko, zato svet KS, ki računa na podporo vseh krajanov, čaka trdo delo, na zboru krajanov so obravnavali tudi priprave na glasovanje o plebiscitu, o čemer je spregovoril predsednik Skupščine občine Domžale Anton Ervin Schwarzbartl.

Ihan v letu 1991

Kjer smo bili ob obisku v Ihanu okregani, češ da o njih premalo pišemo, tokrat predstavljamo program KS Ihan za leto 1991. Njegova osnova je v programu krajevnega samoprispevka, zajema pa tudi nekatere investicije iz leta 1990. Tako naj bi v letu 1991 v Ihanu končali, začeli, ali nadaljevali naslednje investicije – naštevamo le največje:

- rekonstrukcija in asfaltiranje ceste Ihan-Prelog (proti Študi)
- preplastitev ceste do šole in vrta
- rekonstrukcija in asfaltiranje ceste Selo-Bišče
- začetek zemeljskih del na cesti Goričica-Žabje-Goro-peče
- nadaljevanje izgradnje javne razsvetljave
- izgradnja vodovoda Selo

Če bodo vremenske prilike dobre, bodo zadovoljni začetek leta 1991 pričakali krajanji Sela, saj so ob sodelovanju HELIOSA, ki je prispeval 70% potrebnih sredstev, občine in KS dobili nujno potreben asfalt na cesti proti skladišču Heliosa v Selu.

Končno asfalt

V programu krajevnega samoprispevka so Prevojanji za leto 1990 med drugim planirali tudi asfaltiranje dveh krajših odsekov ceste proti Lešarju na Prevojah in ceste iz Šentvida do meje s KS Lukovica. Medtem ko so bila zemeljska dela narejena zelo hitro, je bilo na asfalt potrebno čakati kar nekaj časa. Kljub zagotovitvi Cestnega podjetja, da bo ta do konca novembra, so ga s precejšnjo zamudo dočakali sredi decembra. Bolje kasneje, kot nikoli, drugo leto pa se asfalt »seli« na cesto Vrba – meja KS Krtina in še na 2 krajša odcepa, zaključili naj bi izgradnjo kanalizacije, na vrsto pa čakata tudi avtobusni postaji na Prevojah.

VERA VOJSKA

AMD MENGEŠ 40 LET:**Tisoč Mengšanov je članov društva**

Avto moto društvo Mengeš je letos obeležilo 40. obletnico uspešnega delovanja. V počastitev tega jubileja smo v sodelovanju z Avto moto društvoma Cerklje in Kamnik organizirali TURISTIČNI AVTO RALLY »MCK – PLANIKA 90« in ga imamo namen v prihodnje organizirati vsako leto. Potekal je na območju vseh treh društev. Člani teh društev in drugi tekmovalci so se pomerili v različnih spretnostih. Cilj take športne manifestacije je, da se člani med seboj srečajo, izmenjajo svoje izkušnje in na nek način obogatijo svoje vozniške spretnosti. Start in cilj te prireditve je bil na parkirni ploščadi firme FIT-TOP v Mengšu pod Gobavico. Gledalcem, ki so si ogledali spretnostne vožnje tekmovalcev avto-rally športa smo prikazali tudi demonstracijske vožnje bodočih športnih tekmovalcev to je pionirjev v starosti od 6 do 10 let, ki tudi že tekmujejo v motocrosu in kartingu.

Te vožnje se je udeležilo 9 tekmovalcev v kartingu in 8 tekmovalcev v kross; ob svojem nastopu so poželi buren aplavz publike. Ti pionirji že tekmujejo na medrepubliških tekmovanjih in so v letu 1989 zasedli mesta od 1. do 5. Nekateri med njimi so tekmovali letos že tudi v Zah. Nemčiji. Sedanji čas pa športni dejavnosti ni naklonjen. Društva nimajo sredstev, da bi lahko talentirane pionirje željne nadaljnega športnega razvoja finančno podpirali, zato gre vsa zadržanja predvsem staršem teh mladih nadarjenec, ki jim omogočajo razvoj v tej vrsti športa, ki je izredno zanimiv. Pred podelitvijo pokalov in priznanj zmagovalcev tega rallyja je o razvoju Avto moto društva Mengeš v štirih desetletjih spregovoril nekaj besed njegov sedanjí predsednik Ivan Ošep.

Naše društvo letos praznuje štiri-desetletje: 9. junija 1950 je bil na ustanovnem občnem zboru izvoljen

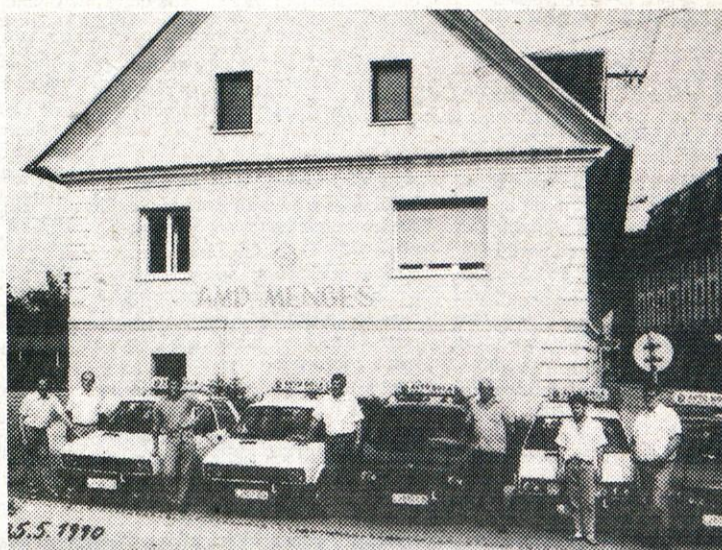

Najstarejše vozilo AMD Mengeš s prvimi tečajniki. Posnetek je izpred 40 let

prvi odbor Avto moto društva Mengeš. Predhodnik Avto moto društva je bil odsek za motoristiko, ki so ga leta 1946 ustanovili pri fizikalnem društvu Mengeš. Odsek je imel najprej samo 1 motocikel. Prvi avto je društvo dobilo leta 1946; Mirko Lavrič ter Martin Dolinšek sta ga naslednje leto uporabljala za vožnjo. Ta avto je bil osnova, da je društvo opravičilo svoje ime in pogoje za registracijo samostojnega Avto moto društva Mengeš.

Letos nas bo 1000 in več...

Društvo je z majhnimi nihanji vse skozi uspešno delovalo ob vsesplošnem razumevanju krajanov in prizadevnih delavcev društva. Motorizacija je počasi tudi nezadržno prodirala v vse pore življenja, s tem pa je rastel pomen društva. Imeli smo

5 vozil AMD Mengeš z inštruktorji v jubilejnim letu 1990 ob 40 letnici društva.

srečo, da so bili na čelu društva vedno ljudje, ki so se razdajali za razvoj društva, za popularizacijo avtomobilizma, za tehnično izpopolnjevanje kabineta za pouk, kjer se teoretično pripravljajo kandidati za nove voznike. Vožni park je od prvega starega avtomobila, ki smo ga leta 1959 prodali, smo prišli na 7 avtomobilov, s katerimi danes razpolagamo in izvajamo praktični pouk kandidatov. Temelj dobrega dela so naši izkušeni inštruktorji. V teh 40 letih smo usposobili več tisoč voznikov. Da je delo našega društva res uspešno lahko pokaže tudi podatek, da je članstvo v stalnem porastu. Od nekaj deset članov v letih petdeset in šestdeset je v sedemdesetih naraslo na preko 200, v osemdesetih letih je bilo članov blizu 500 in v tem jubilejnim letu bomo dosegli število 1000 članov naše motorizirane družine. Drugi pokazatelj pozitivnega dela Avto moto društva Mengeš vidimo tudi iz tega, da smo lahko 1979 leta odkupili nadstropje v stanovanjski hiši na Trdinovem trgu 14 skupaj s prostornim dvoriščem. Vse prostore smo renovirali in prilagodili za našo dejavnost, zgradili smo nove garaže in v celotno dvorišče vgradili novo kanalizacijo in ga v celoti tudi asfaltirali. V vse to je bilo vloženo veliko sredstev in prostovoljnega dela.

Nismo se zapirali vase...

Avto moto društvo Mengeš pa se ni zapiralo samo vase. Ves čas je sodelovalo z raznimi krajevnimi dejavniki, se s svojimi člani udeleževalo raznih tekmovanj tako v kraju, občini, v republiki in v Jugoslaviji. Tudi sami smo prirejali razna tekmovanja,

krose, avtorallyje in spretnostne vožnje. V dokaz za vse to smo prejeli številna priznanja in pokale, ki jih hranimo v vitrinah v društvenih prostorih. Veliko priznanj pa imajo uspešni tekmovalci našega društva doma.

Humanost je neobhodna...

Nikakor pa ne smemo mimo ljudi, ki so se nesebično razdajali za uspešno delovanje in napredek društva. V svoje delo smo skušali vgraditi tudi kar največ razumevanja za one, ki jih je narava v življenju prikršala. Tako v društvu poučujemo tudi kandidate s težjimi telesnimi okvarami. Vsem tem gre velika zahvala, da je društvo iz skromnih začetkov pred več kot 40. letu zraslo v to, kar imamo in smo danes.

Nekaterih ni več med nami, drugi so se odselili, odšli so v zaslužni pokoj in zaradi ostarelosti nehalo aktivno delati v društvu, vendar so še naši člani. Najimenujem nekaj prizadevnih članov, ki so dolga leta, ali še sedaj, posvečali del svojega prostega časa v dobrobit našega društva.

Kot prvega naj omenim pokojnega Mirka Lavriča, iniciatorja odseka za motorizacijo že leta 1946 in kasneje tudi predsednika društva. Ne smemo mimo Milana Jenčiča, Miha Gregorja, Ivana Vidriha, Franca Muljerja, Marka Hribarja, Jožeta Žargija, Miha Kepica, Ivana Ošepa in še mnogo drugih, ki so mnogo pripomogli, da je naše društvo doseglo toliko uspehov, da si skoraj ne moremo misliti, da bi lahko kdaj izginilo iz življenja Mengšanov in okolice.

Vsem naštetim imenovanim in neimenovanim iskrena hvala za nesebičnost in trud pri delu in napredku društva.

V NOvem ŠOLSKEM LETU**Mengeška šola – središče kraja**

V slovenski kulturni zgodovini je šola odigrala pomembno vlogo; največkrat kar središčno izobraževalno-kulturno. S prihodom novega ravnatelja na mengeško šolo Branka Liparja se bo – kot je videti po vzpodbudnih začetkih – povrnil šoli nekdanji sijaj, tako na zunaj kot na znotraj, predvsem pa se bo šola bolj povezovala s starši in krajinami nasploh. Branko Lipar je skupaj s svojim pedagoškim kadrom nekaj akcij že izvedel, pred seboj pa ima tudi bogate načrte, ki bodo obogatili tako učence kot krajane, s posebnim poudarkom na kulturi.

Obnavljanje že poteka

Najprej naj novega ravnatelja čisto na kratko predstavim. Po rodu je Brežičan, prihaja pa z ljubljanske OŠ Ledina, ki je – kot pravijo drugi – prav po njegovi zaslugi slovela kot ena najbolj urejenih in nasploh zglednih šol. Branko Lipar se je v Mengeš preselil že pred štirimi leti. Ima hčerko in sina – srednješolca, z družino živi na Gorenjski cesti, kjer poganja nove korenine. Ostal bo seveda v Mengšu in zato si tudi sam želi čimbolj zaživeti s krajani.

Krajanji so lahko opazili, da je bila na začetku šolskega leta že opravljena prva večja prenova šole, poleg prepotrebne barvanja tudi pokritje telovadnice, kjer je ves

čas zamakalo. Zdaj je ta težava odpravljena, na podstrehi pa bo v skrajnem primeru možno urediti tudi dodatni prostor za kakšen predmet ali celo stanovanje.

Na veliko pa je v teku tudi obnavljanje učilnic za predmetni pouk, posebej tistih, za katere je potrebna posebna oprema kot za biologijo, kemijo, fiziko, gospodinjstvo, tehnični pouk... Končana so že vsa gradbena in inštalacijska dela. Prav tako je sodobneje preurejena ena od garderob, drugo pa bodo preuredili med božično-novoletnimi prazniki. S to obnovo bodo pravzaprav šole pripravili minimalne pogoje za kulturno bivanje in šole vsem učencem.

Seveda pa bo treba šolo tudi sodobneje opremiti, posebno z avdiovideo tehniko. Del tega so nakupili že kar sami (dva videorekorderja in TV sprejemnik) z uspešnim šolskim življavom, pravkar je v teku prodaja novoletnih voščilnic, na takšen način zbiranja denarja pa računajo s podobnimi akcijami tudi spomladi.

Starši bodo priskočili na pomoč...

Ravnatelj Branko Lipar je pripravil tudi anketo za vse starše, kako bi želeli pomagati šoli. Odziv je bil izjemen. Med 517-timi anketiranimi družinami je svojo pomoč pripravljeno ponuditi več kot četrtnina staršev, tako pri organizaciji in izvedbi kulturnih in športnih dnevo, pri ekskurzijah, predstavitvi svojega poklica, veliko jih bo sodelovali v interesnih dejavnostih (modelarski krožek, vezenje, kvačkanje, kuhanje), marsikdo bo priskočil na pomoč pri zbiranju sredstev za računalniško dejavnost, oz. pri pripravi tečaja, več kot tretjina vseh krajanov je pripravljeno materialno podpreti opremljanje šole, marsikdo pa je ponudil pomoč v denarju ali obrtnih uslugah.

Ravnatelj je organiziral posebno strokovno skupino, ki bo skrbela za izvedbo vseh načrtov, tako da bodo stvari izpeljane strokovno, s pravimi ljudmi in sredstvi.

Trdinova soba

Prav sramota je za Mengeš, da se našega velikega pisatelja in etnologa spominjamo samo s priložnostnimi standardnimi proslavami, v Mengšu pa še vedno nimamo spominske sobe. Za to bo zdaj poskrbela šola. V Trdinovi sobi naj bi bili na vpogled Trdinovi rokopisi in izdaje, pa tudi predmeti iz tistega časa, ob tem pa še vse drugo, kar označuje in kulturno dviguje Mengeš nekdanj in zdaj. Nekaj etnoloških dobrin že zbirajo učenci po krožkih, recimo o kmečkih hišah nekdanj v Mengšu, veliko tega pa imajo še v načrtu. Trdinova soba ne bi bila sama sebi namen, ampak bi jo lahko obiskovali tudi vsi tisti domačini in tujci, ki o Trdini vedno premalo.

Verjetno bo ob tem ustanovljen tudi poseben Trdinov klub, ki ga bodo sestavljali vsi tisti krajanji, ki jim je kaj več do kulture, do literarnih srečanj, nasploh do kulturnega utripa, ki ga mora vzpodbujati tudi prava šola. V zvezi s tem bi bile vsako leto tudi priložnostne prireditve in to seveda v maju, ko se je Trdina rodil in umrl.

Na šoli je odprta tudi večja knjižnica s čitalnico, kjer se bo prav tako poglobilo kulturno življenje tako za učence kot krajane. Kaj več o svojem kraju bodo nasploh odslej zvedeli učenci v šoli, kajti človek se – ko gre v svet – vedno bolj izkazuje kot prebivalec svojega kraja, tega pa smo verjetno poznali prelahko. Če že na nič drugega, bi bili lahko ponosni vsaj na skoraj dvesto let staro šolo (začetek v letu 1796), česar ne vedo niti vsi bivši učenci.

Šolska konferenca skupaj s starši tudi razmišlja o preimenovanju šole v preprosto obliko: Osnovna šola Mengeš. Tak je predlog, seveda pa bodo vsi mengeški pedagogi hvaležni za vaše pripombe in morebitne druge predloge.

Kot je videti, bo mengeška šola z novim ravnateljem na čelu poleg krajevnih skupnosti imela v prihodnosti mesto, ki ji gre – eno od središč kraja.

IVAN SIVEC

Sreče ne spoznaš z glavo, temveč s srcem.

Norveški pregovor

PRIREDITEV V MEGEŠKI OSNOVNI ŠOLI:

Mengeš bil je živ...

27. 10. je potekal sprejem učencev 1. razredov v šolsko skupnost na OŠ Matija Blejca-Matevža. Na pobudo tov. ravnatelj Branka Liparja se je prejel tradicionalni dan pionirjev »prevelil« v kar se da živahni ŽIV-ŽAV.

Na ploščadi pred šolo so se zbrali učenci s starši, učitelji in radovedni opazovalci. Prireditvev je nudila priložnost za zblizanje med vsemi obiskovalci. Dejavnosti so potekale kot po tekočem traku. Osmošolci smo pripravili srečelov z bogatimi nagradami, ki so jih dobrohotno prispevali pokrovitelji prireditve. Zahvaljujemo se jim za njihovo daržljivost... in ne boste verjeli – vsaka srečka je zadel! Skuštrane glavice in glave se je dalo urediti v frizerskem salonu, kjer je česala naša gostja – frizerka Jana Ora-

žem. Čisto blizu so se mize upogibale od sladkih dobrot, ki so jih spekle mame. S tem so ustvarile in popestrile »kotiček za sladkosnede«. Taborniki so se odrezali s pečenjem palačink in tudi njihove večšine so jim šle dobro od rok in nog. Otroci so lahko risali in se sploh ustvarjalno izživel v »likovnem kotičku«; prenekaatera njihova umetnina je polepšala prireditveni prostor. Spet na drugem koncu so bili spretni mladi gasilci kakor tudi lokostrelci. Vsi so zadeli v polno. Manj pa je uspel boljši trg, kjer naj

bi si učenci zamenjali igrače, slikarice in druge rekvizite za prosti čas. Škoda – le dve igrači sta samevali na polici. Na osrednjem odru pa se je vseskozi pelo, plesalo in marsikaj duhovitega povedalo. Voditeljica Jana Jenc, sicer tovarišica na naši šoli, je z nabrušenim jezikom vzpodbujala mlade nadebudneže, ki so se razvrščali pred mikrofonom.

Vreme nam je prizaneslo in prireditvev smo uspešno izpeljali do konca. Zadovoljni obrazi prisotnih so nas opogumili, da takle ŽIV-ŽAV še kdaj ponovimo.

ANŽE PERŠIN, 8. c
OŠ Matija Blejca-Matevža, Mengeš

POGOVOR Z VODITELJICO PLESNE ŠOLE PANDORA VANJO KOMAZEC

S plesom je življenje – lepše

Kmalu bo poteklo drugo leto, odkar si v Domžalah začela razvijati plesno kulturo, katere pa pred tem skoraj ni bilo zaslediti. Kakšno je danes tvoje stališče o tem v naši občini?

VANJA: Ko sem prvič izrazila idejo o plesni šoli, so me ljudje gledali zelo nezaupljivo, kot da sem si zamislila nekaj nemogočega. Danes vedo, da to ni bila slaba ideja, ker sem ljudem ponudila možnost pridobivanja plesnega znanja v domačem okolju. Ljubljana ni daleč, vendar je naporno voziti otroke in jih nato čakati, pa tudi časa ni ravno zelo veliko. Problem v velikih plesnih šolah je tudi v tem, da prakticirajo pouče-

vanje masovnih skupin, kjer se posameznik izgubi, zato v Pandori – plesni šoli ni množičnih skupin. Moj cilj je, da se vsak, ki pride k meni, nauči čim več.

Plešeš že petnajst let, zato predvidevam, da si si v tako dolgem obdobju pridobila veliko raznovrstnih izkušenj. Kakšen je bil začetek, nadaljevanje, izpopolnjevanje, ...?

VANJA: Nekega večera sem se prebudila in odšla v dnevno sobo, kjer so starši gledali na televiziji balet. Bila sem navdušena in na vso silo sem se hotela vpisati v baletno šolo. Starši so popustili mojemu nagovarjanju in ko sem dopolnila sedem let, me je mati peljala v baletno šolo v Ljubljani in me hotela vpisati k folkloru, ker je menila, da klasični balet ni najbolj zdrav, da je preveč naporen in podobno. Skoraj sem popustila, vendar sta v tistem trenutku pritekli mimo dve baletki, oblečeni v prekrasne obleke in obuti v baletne copatke. V pisarni, kjer so potekali vpisi v baletno šolo, sem se razjokala in nek profesor baleta se me je usmilil in prepračil mojo mamo, da me je vseeno vpisala k baletu. To je bil profesor VOSPERNIK, ki me je kasneje izpopolnjeval v klasičnem baletu in tako sem z njegovo ogromno pomočjo leta 1985 diplomirala. Kasneje sem plesala v baletnem ansamblu v ljubljanski operni hiši, nato pa sem odšla na izpopolnjevanje v ZDA za eno leto, kjer sem trenirala tudi jazz balet. Ko sem se vrnila domov, sem na domžalski ZSMS podala zamisel o plesni šoli v Domžalah in z njihovo pomočjo se danes uveljavljam plesno šolo PANDORA.

Pri nas v Sloveniji so se plesne šole zelo razširile, predvsem v Ljubljani. Katera se ti zdi najbolj kakovostna?

VANJA: Najbolj razvpita je Urška, vendar je tudi tam v praksi poučevanje množičnih skupin, čeprav spoštujem visoko plesno znanje Urškinih trenerjev.

Vanja Komazec, voditeljica plesne šole PANDORA.

Kakšni so tvoji načrti v plesni šoli PANDORA?

VANJA: Moj cilj je ustvariti plesno šolo v zahodnem stilu plesnih šol. Poleg plesne ritmike za predšolske otroke, jazz baleta in aerobike bom v kratkem uvedla v program še klasični balet. Latinskoameriški in standardni plesi niso ravno moje področje, spadajo med športne plesne, za katere pa mora obstajati posebni oddelek, kjer se bodo učenci ukvarjali samo s tem plesnim znanjem, zato bom v kratkem najela plesnega učitelja, ki bo poučeval tudi to plesno področje.

Kot vem, vodiš poleg PANDORE tudi najbolj uspešno ljubljansko plesno skupino PARADOXE. Bo tudi letos organizirano tradicionalno plesno srečanje?

VANJA: Seveda! Letos, petnajstega in šestnajstega decembra je bilo v domu španskih borcev srečanje plesnih skupin in plesnih šol iz vse Slovenije, katerega gostitelj je bila plesna skupina PARADOXE. Srečanja se je udeležila tudi plesna šola PANDORA.

V PANDORI vzgajaš tudi dve plesni skupini...

VANJA: Da, malo PANDORO in veliko PANDORO. Obe skupini nastopata na raznih prireditvah, bodisi

DAN ODPRTIH VRAT OSNOVNE ŠOLE VENCLJA PERKA DOMŽALE

Živ in ustvarjalen je vsakodnevni utrip

v organizaciji drugih bodisi v lastni režiji.

Boš tudi iz novih, začetnih skupin vzgojila plesno skupino?

VANJA: Bom, ker menim, da vsi resni kandidati zaslužijo tovrstno satisfakcijo.

Kaj sploh pomenijo izrazi, kot so: plesna ritmika, jazz balet, klasični balet, show dance, ...?

VANJA: Plesna ritmika za predšolske otroke je navajanje otrok na ritem, glasbo in ples. Jazz balet je plesna tehnika, kjer posameznik pleše v skupini in hkrati ostaja individualist. Za lažjo predstavo o jazz baletu lahko omenim na primer film Flashdance, v katerem je poleg jazz predstavljen tudi klasični balet. Show dance pa je nekakšna mešanica več plesnih stilov in je namenjen zabavi, je bolj atraktiven za oči posebnega kroga gledalcev.

Kako pa je z vpisom v plesno šolo PANDORO, se posamezniki lahko vpišejo vsak dan ali vsak mesec ali pa samo na začetku leta?

VANJA: Vpis v plesno šolo je mogoč vsak mesec, vključno se lahko ali začetnik ali pa nekdo, ki že nekaj zna. Vsakdo je dobrodošel.

Kot otrok si bila takrat edina v Domžalah, ki se je učila klasični balet. Kako so to sprejeli tvoji sovrstniki?

VANJA: Na začetku nisem imela večjih težav, kasneje pa me je motilo, ker so me sošolci in sošolke imeli za prepotentno in so menili, da sem »važna«, ker nikoli nisem imela časa za druženje z njimi. Še danes se mi to dogaja, vendar se na to ne oziram preveč, ker tisti, ki me poznajo, vedo, da zaradi plesa nisem drugačna od njih in da sem jim enakovredna. Vsak dela tisto, kar zna in želi delati, če ima za to pogoje.

Znano je, da plesalci skromno zaslužijo. Kako se preživljaš ti?

VANJA: Samo od plesa se ravno ne da lepo živeti, kar se financ tiče, zato poleg plesa tudi študiram novinarstvo, ki pa ga bom ravno tako usmerila na plesno področje.

Vanja, hvala za ta izčrpen in zanimiv pogovor in še naprej ti želimo veliko uspehov!

VANJA: Hvala tudi tebi, in lep pozdrav vsem ljubiteljem plesne kulture!

Pogovor pripravil: MARTIN GROŠELJ

MINI MARKET PRI LABIGNANOVIH

Mačkovci imajo svojo trgovino

Brane Labignan je domačin, Branka pa je Kamničanka. 20 let je delala v živilski industriji. Pa se je spomnil njun sine: »Zakaj pa ne bi odprli trgovine, saj je tu v bližini ni?«

Ravno so dograjevali hišo, pa je odločitev padla. Trgovina! Danes je odprta. V njuni zasebni hiši v Mačkovcih 39.

Kaj vse imajo pri Labignanovih? Celotno špecerijo boste lahko kupili, pa galanterijo, toaletne stvari, delikatese, pijače ter vse kar v hiši potrebuje; v večjih in manjših zavitkih boste dobili. Dobavitelja sta v glavnem Žito Ljubljana in Kočna. Ponujajo vam tudi časopise! Dobra ideja! Delovni čas je od 7. do 21. ure ves teden, ob nedeljah od 7. do 17. ure.

Stvari lahko naročite po telefonu 712-688, ob večjih količinah vam bodo vse kupljeno brezplačno pripeljali na dom.

Po novem letu boste občani lahko prinesli v komisijsko prodajo tudi različne tehnične in druge predmete, ki jim boste sami določili ceno, ki jo boste skušali uveljaviti. V »BB« vam bodo predmet v komisijski prodaji skušali prodati, do prodaje pa boste dobili zadolžni listek.

Svojim strankam želijo ob novem letu vse dobro, obilo zdravja ter uspeha pri delu.

Mini market BB v Mačkovcih tretjega dne svojega obstoja.

OBISK CELOVŠKEGA ŽUPANA V KAMNIKU

Kako se gredo politiko onstran Karavank

Predsedstvo kamniške občinske skupščine je 8. decembra povabilo v goste celovškega župana Leopolda Guggenbergerja. Kamničani so na »komorno« okroglo mizo povabili tudi predstavnike političnih strank ter občinske uprave iz Domžal in izkazalo se je, da so bili Domžalci med 30 poslušalci celo v večini.

Avstrijski gost si je za začetek vzel kar preveč časa, saj je na dolgo in široko razložil politično organiziranost Avstrije od občine preko okraja in dežele do zveznega parlamenta na Dunaju, precej besed pa je namenil tudi odnosu oblasti do posameznega državljanja in zaščite državljanovih pravic. Povedal je, da si tudi pri njih zvezna vlada želi centralizirati odločanje in se morajo v občinah zelo potruditi, da se upirajo sedotežnim ciljem Dunaja. Predstavnike obeh občin je opozo-

ril, naj bodo ob osnutku slovenske ustave zelo pozorni, da lokalna in občinska samouprava ne bi izpadli in bi se vse odločanje preneslo na republiško sedešče. Zato so ustanovili skupnost avstrijskih mest, ki je neke vrste protitež centralizatorskim težnjam prestolnice.

Občine pri njih niso določene z ustavo, ampak jih odreja deželni zakon. Mimogrede: tudi lokacije smetišč določa deželna vlada! Dežela Koroška ima 121 občin, večina pa jih ima 5000 do 10000 prebival-

cev. Taka velikost ni naključna, saj takšno število zagotavlja občini relativno največ denarja od države. Zato se manjše občine tudi združujejo. Do zanimivih peripetij prihaja pred volitvami, ko se mora Avstrijec (ki ima po zakonu lahko več stalnih bivališč) odločiti, katero je njegovo glavno stalno bivališče. Tedaj se med občinami razvije boj za slehernega občana, saj marsikateri komuni manjka nekaj prebivalcev, da bi se uvrstila v višji plačilni razred.

V pravzaro o konkretnih problemih, delovanju in problemih občine Celovec se je vključil glavarjev svetovalec Peter Kurnik, ki se je izkazal tudi s svojo slovenščino. Vprašanja so kar deževala, a je bil

marsikateri spraševalec nepotešen, ker je zaradi različnosti obeh držav težko primerjati našo in njihovo občino in Celovec je prevelik, da bi njegove izkušnje lahko prenašali na Domžale ali Kamnik. Ko so hoteli zvedeti, koliko zaposlenih je v celovski občinski upravi, sta gosta dejala, da okrog 700. Ko pa je v dvorani završalo od začudenja, sta jela pojasnjevati, da so vsi šteti inšpektorji, komunalci, učitelji, vzgojiteljice, poklicni gasilci...

Po štirih urah se je pogovor končal, eden od poslušalcev pa je med odhajanjem dejal: »Zanimivo je bilo, ampak nisem si mislil, da tudi politiki na senčni strani Karavank zmorejo tako na dolgo in široko vse pojasnjevati!«

IGOR LIPOVŠEK

NARODNOZABAVNA PRIREDITEV Vrhpoljska jesen...

Na Vrhpolju so domačini pripravili veliko in zelo odmevno prireditev narodnozabavne glasbe VRHPOLJSKA JESEN. Nastopili so: domačini TRIO SVETLIN, citratka Tanja Zajc, ansambel bratov POLJANŠEK, Franc PESTOTNIK-PODOKNIČAR, Sašo HRIBAR (radio GA-GA), STOPARJI, mladi mengeški ansambel JASMIN in ansambel KRT (na fotografiji). Vse čestitke in slava za uspešno organizacijo gredo Pavletu BARLIČU z Vrhpolja... Čestitamo... VIR

Ženska vidi globoko, moški vidi daleč. Moškemu je svet srce, ženski je srce svet.

GRABBE

Nekaj o varčevanju

LJUBLJANSKA BANKA BANKA DOMŽALE d.d. Domžale posveča veliko pozornost varčevanju občanov oziroma vlaganju dinarskih prihrankov občanov. Možnosti za pametno in donosno naložbo prihrankov je v Ljubljanski banki Banki Domžale d.d. Domžale dovolj. Vabimo vas, da se pred končno odločitvijo pogovorite še z bančnim delavcem v vaši enoti Ljubljanske banke. Prepričani smo, da boste z njegovo pomočjo našli način vezave prihrankov, ki bo za vas najbolj ustrezen, in ki vam bo v določenem času zagotovil največ obresti.

Izjemoma banka izplača del ali vsa sredstva dinarske vezave v izrednih primerih (zaradi plačila pogrebnih stroškov člana družine varčevalca, stroškov zdravljenja, v primeru nesreč ipd.), na podlagi pisnega zahtevka varčevalca.

PREGLED VELJAVNIH OBRETNOSTI MER ZA DINARSKO VLOGE OBČANOV OD 1. 12. 1990 dalje:

vrsta hranilne vloge	stara letna obr. mera v %	OD 1. 12. 90 nova letna obr. m. v %
- na vpogled	8%	10%
- vezava nenamensko vezanih sredstev:		
- nad 1 mesec	15%	20%
- nad 3 mesece	25%	30%
- nad 6 mesecev	28%	32%
- nad 12 mesecev	32%	35%
- nad 24 mesecev	35%	38%
- nad 36 mesecev	37%	40%

POSEBNA PONUDBA:

Nenamensko vezani depozit nad zneskom 10.000,00 din:
- vezava nad 3 mesece 30% 40%
- vezava nad 6 mesecev 35% 42%
Nenamensko vezani depozit nad zneskom 500.000,00:
- vezava nad 3 mesece 40% 45%

V tabeli smo pripravili izračune za glavnico 10.000,00 din za čas od 4. 12. 90 do 4. 3. 1991 oziroma 4. 6. 1991 po veljavnih obrestnih merah in predpisih na dan 4. 12. 1990:

a) vezava nad 3 mesece od 4. 12. 90 do 4. 6. 1991:

glavnica	čas vezave	letna obr. mera	obresti	izplačilo
10.000,00	4. 12. 90 do 4. 3. 91	40%	865,00	10.865,00

vezava nad 6 mesecev od 4. 12. 90 do 4. 6. 1991:

glavnica	čas vezave	letna obr. mera	obresti	izplačilo
10.000,00	4. 12. 90 do 4. 6. 91	42%	1.910,60	11.910,60

Obveznice Republike Slovenije

V zadnjem času pri nas vse bolj raste zanimanje za vrednostne papirje. To je posledica predvsem dejstva, da se vztrajno pojavljajo vedno novi vrednostni papirji, na katere se bomo morali navaditi.

Republika Slovenija je razpisala obveznice. Ljubljanska banka pa je pooblaščenca za prodajo teh obveznic.

Ljubljanska banka Banka Domžale d.d. Domžale prodaja obveznice R Slovenije v ekspoziturah v Domžalah na Ljubljanski 62 in Ljubljanski 82 v Mengšu, na Viru in v Trzinu.

OBVEZNICA REPUBLIKE SLOVENIJE - najbolj varna naložba denarja

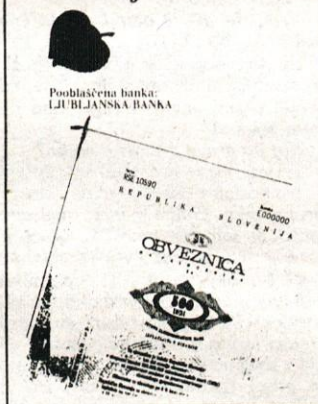
Republika Slovenija razpisuje obveznice v apoenih po: 100 DEM, 500 DEM, 1.000 DEM, 5.000 DEM in 10.000 DEM, plačljive v dinarjih.

Obveznice se glasijo na prinosnika. Obrestujejo se po 8% obrestni meri letno na konformni način, od vključno 1. julija 1990 naprej. Obresti, obračunane od vključno 1. julija 1990 do vključno 30. junija 1993, se pripisujejo nominalnemu znesku, na katerega se glasijo obveznice.

To pomeni, da je vrednost obveznice po 1. juliju 1990 vsak dan večja za toliko, kolikor znašajo obresti. Obračunane obresti se vsak dan pripisujejo h glavnici in tvorijo skupaj z glavnico od preteklega dne, glavnico za obračun obresti za naslednji dan.

Vrednost obveznice Republike Slovenije je vsak dan višja, ne le za prvi nakup, ampak tudi v primeru, če se boste odločili, da jo

Obveznica Republike Slovenije

odprodate nazaj banki. V tem primeru boste obveznico prodali banki za toliko več, kolikor znaša razlika obresti od nakupa do dneva prodaje. Razlika bo manjša le za znesek provizije, ki jo bo banka obračunala ob predčasnem odkupu obveznice. Kot je razvidno iz amortizacijskih načrtov, so obresti obračunane v DEM, in se preračunavajo v dinarsko vrednost ob dnevu nakupa, prodaje ali dospelosti posameznega obroka.

Obveznice lahko kupite v enotah Ljubljanske banke.

Obveznica Republike Slovenije nudi:

- Najbolj varno naložbo, saj za izplačilo obveznosti iz obveznic jamči Republika Slovenija.

- Možnost, da lahko varčevalce obveznico proda Ljubljanski banki kadarkoli.

- Naložba dinarjev, izražena v vrednosti deviz. To je kot devizno varčevanje, neodvisno od domače inflacije.

- Fiksno obrestno mero, ki je višja od tiste za navadno devizno varčevanje in se med varčevanjem ne bo spremenila.

- Možnost, da obveznico lahko prodaje, podarite, zastavite ali z njo koga nagradite.

- Oprostitev plačila davka od skupnega dohodka občanov, če s tem se vrednost vaše naložbe še poveča.

Pred vami je nova bančna kartica za imetnike tekočih računov občanov

Nekatere banke skupine Ljubljanske banke so že v letošnjem letu pričele z zamenjavo čekovnih kart z novimi, večnamenskimi bančnimi karticami. Po izgledu se bančna kartica naslanja na ček za optično čitanje, ki ga je Ljubljanska banka Banka Domžale d.d. Domžale pričela uvajati v svoje poslovanje spomladi leta 1990.

Novo bančno kartico, ki prinaša spremembe tudi v način sprejemanja plačil s čeki, bo Ljubljanska banka Banka Domžale d.d. Domžale, pričela uvajati v prvem polletju 1991.

Tokrat vam želimo predstaviti novo bančno kartico. Znano je, da brezgotovinsko poslovanje v sodobnem svetu temelji na razviti tehnologiji, informatiki in elektroni, kar omogoča hitro, enostavno in varno opravljanje finančnih storitev s pomočjo bank.

Banka želi poslovanje s čeki še bolj poenostaviti in kakovost storitev približati evropskim standardom. Zato uvaja med drugim novo bančno kartico, ki ima več pomembnih prednosti v primerjavi s sedanjo čekovno karto. Uporabnikom tekočih računov omogoča enostavnejši način plačevanja s čeki in dvig čekovnih blanketov v banki. Nova kartica ima že magnetni zapis in bo omogočala (skupaj s tajno osebno številko) med drugim tudi dvig gotovine na bančnih avtomatih. Uporaba bo tudi pri ostalih samopostrežnih bančnih storitvah, ki jih bo banka postopoma uvajala za varčevalce.

Opozoriti pa vas želimo še na naslednjo podrobnost.

Pri plačevanju ali dvigu gotovine z novo bančno kartico vam ne bo treba še posebej dokazovati istovetnosti z osebno izkaznico. Le ček boste podpisali pred prejemnikom, tako da bo lahko le-ta takoj primerjal istovetnost podpisa s podpisom, deponiranim na bančni kartici. V primeru, da kot imetnik tekočega računa ček podpisate vnaprej, lahko prejemnik čeka zahteva ponoven podpis na hrbtni strani čeka. S tem je zmanjšana možnost zlorabe pri uporabi čeka, zaščita imetnikovega računa pa je bistveno večja.

V banki pričakujemo, da boste z zadovoljstvom sprejeli to novost.

Domžale, december 1990
Ljubljanska banka
Banka Domžale,
d.d. Domžale
Oddelek poslovanja z občani

(Občinski poročevalec XXIX, štev. 12, 19. 10. 1990, str. 7)

Uredništvo domžalskega občinskega časopisa se je zdelo primerno objaviti nadvse preprosto in z veliko samozvestjo napisano, vendar napačno »etimologiziranje« g. M. Slevca, ki skuša dokazovati, da izhaja krajevno ime Domžale iz nekakšne nemške skovanke Dom-Zeile. Ker je v izvajanjih g. Slevca točna le trditev, da pomeni po nemško »Dom« stolno cerkev (namreč stolnico, katedralo, torej škofijsko cerkev), »Zeile« pa vrsto, red – in ne cesto, ampak ulico (in to v srednji visoki nemščini) – moramo teorijo omenjenega avtorja temeljito prevetriti, kar najpregledneje storimo po točkah.

1. G. Slevce se v temelju moti, ko zatrjuje, da so »Domžale... nastale zelo kasno« in da »kraj« s tem imenom dolgo ni bilo. Po njegovem naziranjju naj bi bile Domžale bistveno mlajše od nekdanjih sosednjih vasi Stob in Studa, s katerima so se zlepe v novejšem času. V takšnem gledanju ni osamljen, saj je na stanek Domžal podobno gledal že lo-

Matthias Lexer, *Mittelhochdeutsches Taschenwörterbuch, Leipzig 1932*, str. 175, 255 – obstojajo tudi novejša izdaja tega slovarja. Prvotno oblika nemškega imena za Domžale je torej pomenila »Zla, Nesrečna vas«. Takšnih imen je na Slovenskem kar nekaj. Sam sem pred nekaj leti opozoril na nemško ime potoka Zala, pritoka rečice Iške v hribih

cerkve (koder je sedež samostojne župnije šele od leta 1908), pripadajoče mengeški parafii (ta je bila sama cerkveno podrejena arhidiaconatu s sedežem v – Stični!), nič več in nič maj kot – stolna cerkev, kakršno je celo kranjsko glavno mesto Ljubljana dobilo šele leta 1461, ko je bila ustanovljena ljubljanska škofija? Saj v nemščini vendar ni moč reči stolnica (Dom) katerikoli cerkvi, temveč le: a. škofijski katedrali, in b. osrednji, glavni cerkvi v nekem mestu. Dom (stolnica) torej označuje bistveno drugačno cerkvenopravno vlogo nekega sakralnega objekta od, postavimo, besede Kirche (cerkev). Podobno je tudi v slovenščini in, prepričan sem, v drugih evropskih jezikih.

5. V preteklosti je že bilo nekaj poskusov, kako razložiti izvor krajevnega imena Domžale. Avtor najstarejšega je bil p. Ladislav Hrovat, ki je razlagal ime kot »kraj ali naselbino ob vodi, na

ŠE ENKRAT NA SPORNO TEMO: OD KOD IME DOMŽALE

O izvoru (in pomenu) imena mesta Domžale

kalni zgodovinar in domžalski župnik Franc Bernik (*Zgodovina fare Domžale*, Kamnik 1923, str. 15 sl.). V resnici pa je bilo drugače. Studa se omenja v doslej znanih zgodovinskih virih prvič leta 1207 v zapisani obliki Stude (Franc in Milko Kos, *Gradivo za zgodovino Slovencev v srednjem veku*, 5. knjiga, Ljubljana 1928, str. 72, štev. 124), Stob pa v listini z dne 27. 10. 1322 kot Stūb (izvirnik v Arhivu Slovenije v Ljubljani, objavil ga je Božo Otorpeč, *Gradivo za zgodovino Ljubljane v srednjem veku*, 1. zvezek, Ljubljana 1956, štev. 22). **TODA V 13. STOLETJU SE PRVIČ OMENJAJO TUDI DOMŽALE.** Leta 1250 so v samostanu Stična zapisali, da jim je pred tem datumom (vsekakor v času med letoma 1200 in 1230) podaril plemič Grifo iz Stude (v nam znanih listinah nastopa med letoma 1207 in 1228) dve kmetiji (po drugih podatkih pa kar enajst!) v kraju **Domsseldorf**. Tako Metod Mikuz (*Topografija stiške zemlje*, Ljubljana 1946, str. 4) kot tudi Milko Kos (*Gradivo za historično topografijo Slovenije, za Kranjsko do leta 1500*, 1. del, Ljubljana 1975, str. 116–117), oba dovolj znana slovenska zgodovinarja, sta postavila to ime v Domžale. V prid njunemu gledanju lahko navedemo naslednje argumente: a. glasovna podobnost obeh oblik; b. sosesčina Stude, od koder je izviral darovalec Grifo; c. omenjeno krajevno ime je v viru navedeno pred Topolami pri Mengšu, ki so blizu Domžal in v skupni nekdanji menški fari; d. dejstvo je, da se od te omenbe naprej v Domžalah skozi ves srednji vek in pozneje omenja posest samostana Stična. Slovensko ime Domžal se sicer pojavi v doslej zbranih virih izpred leta 1500 še enkrat in sicer leta 1490 kot **Dumsel** (urbar Nemškega viteškega reda, v arhivu tega reda na Dunaju), večkrat pa v virih 16. in poznejših stoletij, kot bomo deloma videli v naslednji točki.

2. Seveda se pa v srednjem veku Domžale pogosto omenjajo s svojim nemškim imenom, ki je med ljudmi že davno pozabljeno. G. Slevce v pripisu k svojemu članku našteva več pisnih oblik tega imena, a zanje trdi, da so uporabne »kvečjemu za žongliranje«, ker »iz njih se namreč lahko izvaja karsibodi«. Tudi v tem se g. Slevce moti. Najprej dokažimo, da se zapisane variante **Vnheildorf, Vnseldendorf, Vnseldendorf**, oz. krajši in pogostejši **Vnseldorf in Vnsersdorf**, v resnici nanašajo na Domžale! Poglejmo nekaj gradiva iz starih urbarjev 16. stoletja, kar povzemamo po Mikuzu. M. Kosu in Joženu M. Grebencu (*Gospodarska ustanovitve Stične ali njena dotacija leta 1135*, Samostan Stična 1973): Vnsersdorf – Vdim Salez (1505); Vnsersdorf oder Damschall (1558); Vnsersdorf oder Damschall (1575). Še bi mogli naštevati, a bodi dovolj, saj iz objavljenih primerov izhaja, da je popačeno, vendarle pa prepoznavno slovensko ime kraja zapisano skupaj z nemško obliko imena in nastopa kot njegova *soznačnica*. Zgoraj našteje nemške oblike, izpričane že v 13. in še zlasti v 14. stoletju, se torej vsekakor nanašajo na Domžale.

3. Se pa takoj pojavi vprašanje, kaj nemška oblika pomeni, torej kakšen je izvor, učeno besedo etimologija te besede. Tako kot pri imenu Seldenhofen, kakor se po nemško reče slovenski stajerski Vuzenici, in še pri nekaterih drugih nemških imenih naših tleh, je treba izhajati iz srednjevisokonemškega saelde

/izgovori: sajle/ oz. v našem primeru unsaelde. Prva beseda pomeni »dobroto, blagoslov, srečo« itd., druga prav nasprotno, torej »zlo, nesrečo« (gl.

južno od Ljubljane, ki se glasi *Ubel* (»huden, zloben«) in kaže, da slovensko ime potoka ne pomeni »lepa«, marveč »zla«, kar povsem ustreza njegovim značilnostim (*Janez Šumrada, Razvoj, stanje in naloge slovenske historične topografije, v zborniku: Šesta jugoslovanska onomastična konferenca, Beograd 1987, str. 486*). Prvotno nemško ime za Domžale se je naglo, že v 14. stoletju, obrnilo v Vnseldorf, Vnsersdorf in podobno, pri tem pa se je zameglilo tudi njegov pomen. Mogoča je tudi etimologija, ki jo je v svoji pomembni razpravi *Pravne starine slovenske v filološki luči* (Glasnik Muzejskega društva za Slovenijo 14/1933) predlagal Jakob Kelemina. Po tem naziranjju bi bila izhodiščna nemška beseda **Seldner**, poslovenjeno **žalar** (izpeljanka **žalarija** – vrsta zemljiškega posestva s hišo). Kelemina je s to besedo izrecno povezoval krajevno ime Vuzenica (nav. delo, gesla *ozen, žalar, žalarija, str. 73–4, 91–2).

4. Doslej smo, upamo, ovrgli Slevcevo tezo, da so Domžale nastale počezno, precej kasneje kot Stob in Studa, in pokazali, da se kraj omenja od 13. stoletja naprej bodisi s pogostejšim nemškim ali pa s svojim slovenskim imenom. Le-to je v starejših časih še redko zapisano, pojavlja pa se pogostejše, čim bolj se približujemo novejši dobi. Takšne razmere, namreč prevlada nemških nad ustreznimi slovenskimi oblikami krajevnih imen, so v naših srednjeveških zgodovinskih virih prej pravilo kot izjema, saj so slovenske toponime bodisi prevajali ali pa vsaj glasovno prilagajali zakonitostim nemškega jezika (to velja tudi za osebna imena). Domžale torej niso nastale v dobi okrog leta 1500, oz. v času izgradnje nekdanjega imenitnega protiturskega tabora okoli cerkve na Gorici, torej okrog 1532 za to letnico gl. *Peter Fister, Arhitektura slovenskih protiturskih taborov*, Ljubljana 1975, str. 92), kakor je prepričan g. Slevce. Če odmislimo vse, kar smo že zapisali, ostaja temeljno vprašanje, kako neki bi mogel g. Slevce kdaj dokazati, da je v Domžalah, na Gorici, ob koncu srednjega in v začetku novega veka stala na mestu vaške podružnične

brege« (gl. navedeno Bernikovo delo, str. 403–406).

Znani slovenski jezikoslovec akademik **Fran Ramovš** (Geografski vestnik 9, str. 85) je razlagal ime iz slovenskega osebnega imena (antroponima) Domžal, Domžel, vendar sta po mnenju današnjih strokovnjakov za etimologijo pri tem pojasnjevanju dva problema: a. takšno osebno ime doslej ni bilo izpričano, b. iz druge oblike bi ne znali pojasniti fonetičnega razvoja v sedanjo obliko imena.

Akademik France Bezlaj, najvidnejši slovenski etimolog in avtor *Etimološkega slovarja slovenskega jezika*, mi je sporočil po dr. **Metki Furlanovi**, da je treba po njegovi presoji izhajati iz imena »Domozl'. Ob delovanju jotacije bi prišlo do glasovnega razvoja drugega dela imena v – žale. To bi se ujemalo z našo razlago izvora nemškega imena Domžal, kjer se, kot smo videli, tudi srečamo s pomenom »zlo, nesreča«. Na koncu se kar samo po sebi zastavlja vprašanje, zakaj vendar naj bi veljale Domžale za Nesrečno, Zlo vas? Najverjetnejši odgovor je, da zavoljo pogostih, večkrat tudi katastrofalnih poplav Kamniške Bistrice. O tem je v zgodovinskih virih precej sledov, vendar bi podrobnejše razpravljanje presešlo okvir našega besedila.

Moje in pred tem najbrž tudi pisanje g. M. Slevca bi bilo povsem odveč, če bi bilo objavljeno predavanje »Domžale v srednjeveških virih«, s katerim je 10. 6. 1987 nastopil na simpoziju o preteklosti Domžal prof. dr. **Božo Otorpeč**, ki je – izčrpejše kot smo mogli mi v okviru časopisnega članka – predstavil historično plat problematike in opozoril na nekatera etimološka tolmačenja. Ker za objavo tega in drugih referatov simpozija izpred treh let še ni in ne sme biti preporno, bi apeliral na odločujoče dejavnike v občini Domžale, da to tudi storijo. Omenjeno besedilo bi najbrž v marsičem pripomoglo, da bi se lotevali tako zapletenih vprašanj kot je razpravljanje o izvoru naših krajevnih in drugih imen z vsjo potrebno skrajnostjo, resnostjo in treznostjo, ki jo takšno delo v polni meri zahteva.

Janez Šumrada

Epigrama

Sreča

*Prinaša veter sreče čar,
a preden se zaveš tega,
že mimo bi odšla.*

*Saj sreča je dotik, objem,
trenutek bežen, skrit očem,
le čutiš jo, si njen.*

LEVSTEK ZLATA

Javna zahvala

*Hvala prav vsem »stricem« v Jugovini mili.
Hvala, da ste nas vzbudili in združili:
na procesih ste dajali nam napotke
in na plebiscitu – dvigali odstotke.*

FRANCE CERAR

Zrcalo časa

*Načrtno poskrbeti: podjetje da propade,
potem na hitro spolnijo se skrite nade,
tovarna na ho-rúk zleti v stečaj,
za majhen pa denar – si kupiš jo nazaj.*

Mladost je neumnost, ki jo more ozdraviti le starost.

Arabski pregovor

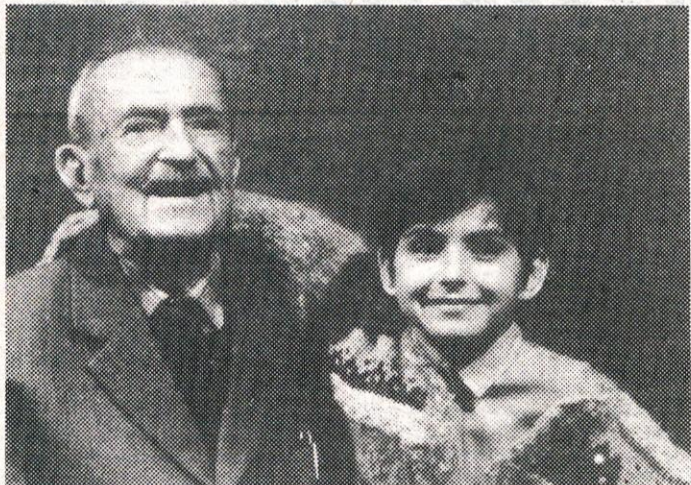
DOBER DAN, DOMŽALSKI OBČAN:

Janez Jenko – Antonov Johan iz Domžal

Pogovor z domnevno najstarejšim Domžalčanom, ki je 19. decembra praznoval 94. rojstni dan. Čestitke ob prazniku Johan!

Pisalo se je leto 1896, ko se je rodil Janez Jenko, po domače Antonov Johan. In kako je teklo življenje človeku, ki pri tako častiljivi starosti nima posebnih problemov s svojim zdravjem?

»Vse moje življenje je bilo umirjeno, vsaj trudil sem se, da bi bilo tako. Nikdar se nisem razburjal in to, mislim, mi je dalo moči skozi življenje. Ja, pa mir, mir je potreben človeku, če ti je do dolgega in zdravega življenja. Tako sta me učila že ata in mama.«

Če začneva kar pri otroštvu...

Doma nas je bila polna hiša otrok, štirje fantje in pet punc. Naš oče so vedno rekli: 4 fantje, 5 deklet. Bog jih varji vseh devet. Starša sta nas lepo vzgajala, z ljubeznijo. Nikdar nas nista tepla. Oče so samo pogledali, pa smo ubogali. Sicer pa so bili pošteni in ugledni človek, klavec, veterinar in pa sodnik za mejaške spore. Lepo in pametno so gospodaričili. Ja, samo smo imeli pa tudi veliko zemlje, vse tu naokoli, kjer so sedaj bloki, vse to je bilo do nacionalizacije naše.

Pa tudi otroci ste bili pridni...

Ja, v šoli že, tam ni bilo nikoli problemov, samo... Veste, ušpilil sem pa tudi katero.

Spominjam se leta 1905. Bilo je vsesplošno jadikovanje domžalskih ljudi, ker so se Tirolci tako zelo razbohotili v tem našem kraju. Bili so že lastniki prenekaterih naših tovarn. Slabo so plačevali naše ljudi, ki so jim garali. Neko nedeljo so organizirali iz Avstrije dol železniški prevoz za svoje ljudi, da bi proslavili prevzete domžalske občine. Na današnjem Lenčkovem dvorišču so imeli že vse pripravljeno za veselico. Nama s prijateljem (dr. Janez Ahčin, bil je

glavni urednik časopisa Slovenec) to ni bilo nič vseč. Iz gumiranega modela za slavnike sva narezala trake in naredila frače. S kamni sva jim začela čez ograjo razbijati kozarce. Plenk, plenk... Še sedaj se spominjam, kako naju je sosed pohvalila. Saj sva se bala, ker so stražili žandarji, pa saj sva urno tekla. Že tedaj smo se dobro zavedali, da smo Slovenci. Naši fantje so Tirolce kar iz gostilne metali, če so nemško peli.

Vidite, pa ni bilo potem leta 1905 nemške veselice v Domžalah. Bila je samo sedmina.

Kdaj pa se je vse skupaj umirilo?

Prej ne, dokler ni prišel g. Bernik, župnik. Ta je bil pa sila. Ustanovil je sindikat in ljudem izboljšal plače. Bil je garaški človek in dober organizator. Po hišah je pošiljal svojega človeka s kosilnico in mlatilnico, da je ljudem pomagal postoriti težko košnjo in mlačvo. Bil je prava podoba napredka, v kmetijstvu, gospodarstvu, kulturi.

V njegovi delovni sobi je bilo polno knjigovodskih papirjev. Vse je imel lepo zložene in prav za vsa društva je sam vodil knjige. Veliko je telovadil in se »knajpal«. Počitka ni poznal.

Zelo ste bili ponosni nanj, kajne?

Kako ne! Povem vam, Dobljani so šli po smrti svojega dekana na škofijo s prošnjo, da jim dajo novega, takšnega kot je bil naš g. Bernik. Ja, kje ga boš pa dobil? Dobili so odgovor, da je tak lahko samo g. Bernik! Domžale je prebudil prav on. Ko je prišel v Domžale, so bile te benificiat, podružnica Mengša. Takoj je začel akcijo za samostojnost in tudi uspel.

Kdaj vam je bilo v življenju najlažje?

To vam lahko takoj povem. Takoj po prvi svetovni vojni se je vse tako lepo uredilo...

Med vojno v Galiciji in na Karpatih je bilo zelo hudo. Par stokrat se je obleka posušila na meni. Štirikrat sem bil ranjen. V pol ure kar dvakrat v glavo...

Na božični večer sem srečal dva Domžalčana, Vojsko in Zerovnika. Prvi mi je zaupal, da bi moral že na dopust. Ne vem kaj se je obiral. Čez pol ure sta bila od zadetka granate oba mrtva. Vidite, mene je pa zgrešilo. Ja, pa v Galiciji je še kar šlo, ker je bila zemlja, na soški fronti pa je večino ljudi pobilo kamenje. Tam je bilo hudo. Še sedaj imam bajonet in medalje iz teh časov...

Spominjam pa se tudi prijetnih stvari. Njek noč je zapadlo veliko snega. Najprej smo morali začeti kaditi, ja, Rusi pa tudi. Potem smo si pa z lopatami mahali izza kupov snega v pozdrav.

In kaj ste po poklicu?

Bil sem šolski učitelj železniških pravil, bil sem prometnik z rdečo kapo. Učil sem prometna in signalna pravila. Veliko sem bil na terenu. Še sedaj vem, ko sem se peljal na otvoritev proge Šamac-Sarajevo, 18. oktobra 1947. Tam je bil tudi Tito, ki sem mu ob 11.00 raportiral. Zelo me je

V OBRTNO INDUSTRIJSKI CONI V TRZINU:

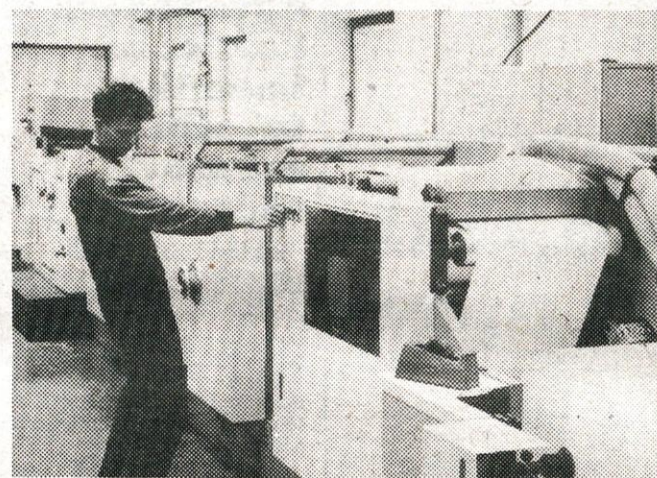
V obrtno industrijski coni v Trzinu, naslov Dobrave 2, nasproti Marketinga PK Beograd so pred dnevi odprli poslovne in proizvodne prostore podjetja Marije HERLE – NESKONČNI TISK.

V tej proizvodnji gre za izdelavo računalniških obrazcev, ki »se držijo« skupaj eden zraven drugega – odtod poimenovanje neskončni tisk. Tako vam lahko uresničijo vaše naročilo v vseh dimenzijah standardnih izmer za printerje.

NESKONČNI TISK - HERLE

RAČUNALNISKI – OBRAZCI
IOC TRZIN, Dobrave 3, 61234 Mengeš

Te standardne obrazce imajo v vseh mogočih izvedbah stalno na zalogi, seveda tudi z različnim številom kopij (bianco in zebra tip). Poleg tega izdelajo neskončne obrazce po posebnih naročilih v različnih barvah in v različnem številu kopij, različnih velikosti, perforacijah...

Ne glede na količino vam na vašo željo kupljeno dostavimo na dom. Odprto imajo vsak dan od 7. do 15. ure, pokličete pa jih lahko tudi na telefon: 712-139, številka telefaksa je 714-557.

Svojim strankam voščijo nekoliko zapoznele lepe božične praznike in srečno novo leto 1991!

SREČNO!

pohvalil. To je tedaj nekaj pomegnilo...

Ja, pa tudi za »babco« sem bil v svojem delovnem času. Pa saj ni bilo težko. Tedaj smo moški morali o tem opravljati 14-dnevni tečaj. In res mi je to znanje prišlo v službi prav. Kar štirikrat se je zgodilo, da je bila sila. Žensko smo na nosilih nesli iz vlaka v bližnjo hišo. Zavihal sem rokav in tako potem rešil nerodno situacijo.

Kaj ste počeli kot mladenič?

Bil sem v pevskem društvu Domžale, tenor sem pel. Tudi pri Jadranski straži sem bil. To je bilo društvo za podporo Primorcem. Oj, ta Musolini, tako sem hud, izdal je ukaz za ukinitve društva. Primorsko sem imel rad, saj je bila pred 1. svetovno vojno

na višjem kulturnem nivoju kot Kranjska. Po njeni zaslužnosti leta 1918 je šlo z njo vedno bolj navzdol.

Tudi prva nesrečna ljubezen je prišla vmes... Potem smo pa fantje okrog »vandrali«. Takrat je bila ravno aktualna Vodiška Johanca, pa smo se s konjem radi zapeljali tja gor »firbece past«. Ljudi je bilo polno, mi smo jim pa nagajali: Kaj so Brezje, kaj Višarje, tam se meče proč denarje, tam je slaba božja pot, tam dobi se mal dobrot. Če pa je tako, pa v Vodicce pojdemo.

Vem, da pišete pesmi. Je to ena vaših?

Ne, to pa ne. Da ne bo kdo rekel, da sem plagiator. Imam jih pa, veliko svojih pesmi imam. Drugič vam jih bom pokazal.

Kaj pa druga svetovna vojna?

Tu sem bil že prometni šef. Potem so me poslali v Nemčijo za navadnega prometnika. Dolga je bila. Imel sem srečo, da sem znal nemško. Vsake tri mesece sem se lahko vrnil domov na dopust. Tako sem bil 31. decembra 1944 na obisku pri sorodnikih na sv. Trojici. Med pogovorom so vdrli Nemci in nas v trenutku postavili ob ožid z dvignjenimi rokami. Zadnji hip je prišel njihov komandant. Bil je milega obraza. V nemščini sem mu povedal, da smo navadni civilisti. Bolj ko sem lagal, bolj mi je verjel, in nas nazadnje spravil izpred zidu. Prosil sem ga, da mi izda kakšno potrdilo, če me na poti domov še enkrat ustavijo. Zaupal mi je, da se umikajo in da ni nikogar daleč naokoli. Kako lepo! Nazaj grede sem to povedal partizanom.

Ko se je Jugoslavija združila, sem bil tako vesel, da sem doma zasadil oreh. Sedaj je že večji kot hiša. Samo to, sedaj... To mi ni nič vseč. Sedaj ni več tistega bratstva in spoštovanja.

Kadite? Kaj najraje pijete?

Ja, pa prižiga eno ob kavici. Čeprav jaz nisem nikoli veliko kadil, sploh pa cigaret ne. Veste, šef mora kaditi cigare. Pijem najraje cvček. Nikoli ga direktno ne popijem, vedno ga malo v ustih povalam...

In kaj še počnete?

Redno vsak dan telovadim. Že od 1. svetovne vojne sem živim tako. Obvezno se sprehodim bos po novozapadlem snegu, spomladi pa po jutranji zarji. To vse tako dobro de. Ob nedeljah pa grem obvezno k maši. Veste, tega danes manjka: poštenja, lastne vesti in miru.

Pred leti sem se vključil v strelsko družino. Rekel sem že naj me kaj pokličejo, pa kar nič... Tako rad bi šel. Steno bi še zadel...

Se še sestajate pri Veleblagovnici?

A mi, ta stari? Ja seveda, samo drugi so tudi 20 let mlajši od mene. Redno se vsak dan dobivamo.

Lepo hišo imate. Kdo pa živi še v tej hiši?

Tu je sin z družino. Bolj pozno sem se ženil, pa kljub temu imam pet otrok. Vsi so še živi. Lepo nam je. Veste ni, da bi človek pretraval. Niti v ljubezni ne.

In še recept za dolgo življenje!

Kot sem rekel mir in nič razburjanja. Brez vsakega pretravanja pri pi-jaci, hrani, pa tudi v ljubezni ne. In rek, ki sem ga vedno sam najbolj spoštoval: Spoštuj očeta in mater, da boš dolgo živel in da ti bo dobro na zemlji!

Lepo vas je poslušati. Toliko modrosti, veselja in radosti ne zmore niti pol današnje mladine v najlepših letih. Ali pa so morda najlepša leta le tista, ki jih človek zadovoljno in v slogi živi, pa čeprav se bliža stoletnica. Veliko zdravja vam želim še vnaprej!

DARINKA GRUM

ENOTNA OCENA

Najlepši gostinski objekt v Domžalah

Domačin Frenk Urbanija je v Jaršah odprl penzion »TILIA« (Ilpa)

Pred dnevi so v Spodnjih Jaršah odprli izjemno lepo obogatitev sicer številčne gostinske ponudbe v občini. Domačin iz Jarš, sicer znani gostinski delavec Frenk Urbanija se je že pred časom odločil, da bo to ponudbo svojim gostom ponudil na visoki evropski ravni po vzoru kakovostnih zahodnih gostinskih standardov, s posebnim poudarkom na vrhunski gastronomski ponudbi.

Zanjo je Frenk pridobil enega najuglednejših kuharjev v državi Gojka ŠKORIČA.

V objektu, ki ima ambicije, da goji kakovostno ponudbo

predvsem hrane, je več gostinskih prostorov s 70 sedeži, poudariti pa velja tudi 9 sob in en 4 posteljni apartma, tako da lahko v penzionu TILIA pre-

noči 20 gostov.

Pa cene: lahko rečemo, da pretrane niso glede na vse, kar vrhunska ponudba TILIE daje.

Odprto imajo vsak dan med 12. in 24. uro. Telefona zaenkrat še nimajo, zato jih boste našli v območju SEVER I. na prostoru za šolo Josipa Broza Tita.

Domžalčane, predvsem tiste, ki ne veste, kam bi popeljali na kakovostno gostinsko ponudbo svoje goste in poslovne partnerje, morda »ta mlade« na poročno kosilo še enkrat obveščamo:

Pod lipo v lipo (TILIO) v Jarše k Franku Urbaniji... Tam vas čakajo...

Izjemno lep je objekt – penzion TILIA v Jaršah. Nemara gre za najbolj

popolno gostinsko-turistično ponudbo

IZ OBČINSKEGA SINDIKALNEGA SVETA

Pravna pomoč za člane sindikata od 1. 1. 1991 pri odvetnici JAGODI CUJNIK v Domžalah

Predsedstvo občinskega sindikalnega sveta je ob koncu leta 1990 sklenilo pogodbo z odvetnico Jagodo Cujnik iz Domžal.

Člani sindikata lahko na podlagi te pogodbe in napolila občinskega sindikalnega sveta pri odvetnici Jagodi Cujnik uveljavljajo brezplačno pravno pomoč. Odvetnica Jagoda Cujnik bo članom sindikata dajala pravne nasvete in sestavljala vloge v pravnih postopkih. Člane sindikata bo tudi zastopala in zagovarjala pred samoupravnimi organi in sodišči.

Do brezplačne pravne pomoči imajo vsi delavci-člani sindikata, ki so zaposleni v družbenem ali privatnem sektorju v občini Domžale.

Sedež odvetniške pisarne Jagode Cujnik je v Domžalah, Ljubljanska 34.

Vsem članom želi predsedstvo občinskega sindikalnega sveta srečno, zdravo in uspešno Novo leto!

Čas je velik učitelj; nesreča je v tem, ker ubija svoje učence.

GANDOLIN

USPEŠNO LETO 1990 ALPINISTIČNEGA ODESKA DOMŽALE:

Vrhovi in uspehi...

Minilo je petnajst let, odkar so pod okriljem PD Domžale ustanovili alpinistični odesk Domžale. Vsa leta od ustanovitve naprej je bil alpinizem eden od najbolj uspešnih športnih dejavnosti v občini Domžale. Leto 1990 pa je bilo za alpinistični odesk Domžale še posebno uspešno in to na več področjih. Člani odeska smo splezali 400 smeri vseh težavnostnih stopenj, od tega jih je ena četrtna VII. stopnje, kar 27 smeri pa ima oceno IX. Med temi vzponi posebno izstopa vzpon čez zahodno steno Bhagiratija III. 6454 m, VIII. A4, 85° 1600 m, ki sta ga v šestih dneh v alpskem stilu opravila Janez JEGLIČ in Silvo Karo. To je gotovo najtežja do sedaj splezana smer v visokih stenah na svetu. Predvsem tuji poznavalci ta vzpon postavljajo v kategorijo vzponov, ki spadajo v obdobje po letu 2000. Znani poljski alpinist je izjavil, da je za njega ta vzpon večje presenečenje kot združenje obeh Nemčij. Po tem velikem uspehu pa je Janez Jeglič osvojil še najvišjo goro sveta MOUNT EVEREST 8848 in s tem dodal k svojim uspehom še enega. Poleg Janeza Jegliča in Silva Kara so bili uspešni tudi ostali člani odeska. Tatjana Cerar in Tomo Virk sta splezala v Kanadskih gorah, kjer sta opravila več dobrih vzponov. Virk je s soplezalcem splezal prvenstveno smer v Mt. Assinibowe visoki 1000 m z oceno VI. Skupaj s Tatjano Cerar sta ponovila več težkih smeri, med njimi tudi smer z oceno VIII. Dušan Cerar pa se je poleti odpravil v Sovjetsko zvezo, kjer je osvojil vrh sedemtisočaka PIK - KURZINJEVSKI. K izredno uspešni plezalni sezoni so poleg zgoraj omenjenih članov veliko prispevali še Janez Cerar, Rok Kralj in Grega Kotnik. Alpinistično šolo, ki se je končala maja 1990 je vodil Janez Cerar.

Mlajši pripravniki so postali Jernej Kostovšek, Aleš Janžekovič in Jože Prelesnik.

Poleg plezalnih uspehov smo bili uspešni tudi po delovni plati. V hali Komunalnega centra Domžale smo zgradili umetno steno, ki je ena najboljših v Sloveniji.

Posebna zasluga, da se je stena zgradila gre Janezu Jegliču in Silvu Karu in predsedniku PD Domžale Petru Primožiču. Na tej steni smo maja organizirali tekmovanje v prostem plezanju, ki je naletelo na dober odziv gledalcev.

Na festivalu športnih in alpinističnih filmov v Italiji je film Janeza Jegliča in Silva Kara o južni steni CERRO TORREJA dobil dve najvišji nagradi, prav tako pa je ta film dobil na festivalu športnih turističnih filmov v Novi Gorici srebrnega Triglava. Te nagrade so najvišje, ki jih je katerikoli jugoslovanski film dobil na festivalih pri nas in v svetu.

Sredi decembra smo na Veliki planini, v Domžalskem domu imeli zaključek sezone. Gostoljubni oskrbniki, povabljeni člani iz PD Domžale s katerim dobro sodelujemo in okoli 30 članov alpinističnega odeska, smo v sproščenem vzdušju proslavili uspehe iz leta 1990.

Vsem občanom občine Domžale želimo SREČNO IN VARNO HOJO PO GORAH V LETU 1991!

Planinci in alpinisti pa vam obljubljamo, da boste za naše uspehe še slišali...

R. P.

Dograjena skakalnica s plastično maso - rezultat izjemne delavnosti in prizadevnosti amaterskih športnih delavcev - smučarskega skakalnega kluba.

SKAKALNA SEKCIJA SK IHAN - gostitelj podelitve priznanj mladim skakalcem za pokal elektrotehne 1990

Junaki z ihanske plastike

V torek, 27. 11. smo v Ihanu prisostovali prisrčni prireditvi ob podelitvi priznanj mladim smučarskim skakalcem Ljubljanske regije. V družbenem domu so priznani člani skakalne sekcije SK Ihan pripravili kratak a zanimiv kulturni program v katerem so sodelovali učenci podružnične osnovne šole pod vodstvom mentorice Anice LENIC, plesna skupina OŠ Ihan in igralec Šentjakobskega gledališča Miha KAVČIČ, ob vezni besedi našega starega znanca, prijatelja smučarskih skokov, Franeka TRFALTA.

Pravo veselje je bil pogled na mlado občinstvo, pa tudi njih starše, trenerje in mentorje, ki so z zanimanjem in otroško zavzetostjo spremljali izvedbo priložnostnega umetniškega programa.

Pred podelitvijo priznanj za dosežke v v poletni sezoni 1990 - plastične skakalnice je prisotne pozdravil sekretar ZTKO Domžale, kateri je v kratkem nagovoru predstavil razvoj smučarskih skokov v občini - od začetkov v letu 1934, do izgradnje skakalnice (po načrtih inž. Štanka Bloudka) v letu 1950, oziroma današnjega stanja - ter splošni športni utrip občine s 43 športnimi društvi in klubi, ter preko 7000 aktivnih udeležencev.

Ob podelitvi priznanj, kjer je kot poseben gost sodeloval Matjaž DEBELJAK, dobitnik prve, jugoslovanske in slovenske, medalje z zimskih olimpijskih iger (Calgary 1988), je bilo prijetno videti mlade fante in eno dekle - Katarino Prašnikar, kateri so ponosno sprejemali priznanja za svoje dosežke v minullem obdobju.

Priznanja je pripravil pokrovitelj, SK Ilirija Elektrotehna, teh-

Mladinke, dekleta, žene...

STE UTRUJENE OD VSAKODNEVNIH NAPOROV? SE PREMALO GIBATE, IN SE SLABO POČUTITE? SE ŽELITE AKTIVNO SPROSTITI OB DOBRI GLASBI IN PRIJETNI DRUŽBI.

Še je čas, da se vključite v strokovno vodeni rekreativno-sprostilni program AFRODITA za dekleta in žene, katerega organizira ZTKO Domžale pod geslom RAZGIBAJMO ŽIVLJENJE.

Program vodimo na OŠ Vencija Perka, vsak ČETRTEK od 19.-20.30.

PRIDITE. NE BO VAM ŽAL.

ZTKO Domžale

STRELSKE NOVICE

FARMA IHAN IN HIT SHOP PRESERJE

DOMŽALE: Na tretjem kolu pokala SD Domžale se je v streljanju s serijsko zračno puško pomerilo 18 ekip in 51 posameznikov.

REZULTATI: Člani - ekipno: 1. HIT SHOP Preserje 522, 2. SD Domžale 515, 3. Papirnica Količevo 1. 509, 4. Papirnica Količevo II. 508, 5. OŠTO Domžale 505, itd.

Člani - posamezno: 1. Kovič Simon (Papirnica) 184, 2. Kovič Marjan (SD Domžale) 182, 3. Vavpetič Stane (Hit shop) 177, 4. Pestotnik Tone (Hit shop) 176, 5. Grmek Dominik (OŠTO) 175, itd.

Članice - ekipno: 1. Farma Ihan 453, 2. Biotehnična F. Groblje 380, 3. SO Domžale 257.

Članice - posamezno: 1. Kovič Marija (SO Domžale) 161, 2. Komočar Ksenija (Farma) 159, 3. Skok Liane (Biotehnična) 156, 4. Strašek Veronika (Farma) 151, 5. Škerjanc Minka (Farma) 143, itd.

OBČINA DOMŽALE IN PAPIRNICA KOLIČEVO

DOMŽALE: Strelska družina Domžale je v organizaciji ZTKO-ja izvedla občinsko sindikalno prvenstvo v streljanju s serijsko zračno puško za leto 1990. Tekmovanja se je udeležilo 9 ekip in 25 posameznikov.

REZULTATI: Člani - ekipno: 1. Papirnica Količevo 512, 2. Tosama Vir 511, 3. Biotehnična F. Groblje 498, 4. Induplati Jarše 447, 5. Lek Mengeš 431, itd.

Člani - posamezno: 1. Skok Vlado (Biotehnična F.) 181, 2. Jerman Vlado (Papirnica) 178, 3. Prenar Jože (Tosama) 174, 4. Rems Janez (Tosama) 172, 5. Urbanija Dušan (Papirnica) 169, itd.

Članice - ekipno: 1. SO Domžale 464, 2. Biotehnična F. Groblje 393.

Članice - posamezno: 1. Kovič Marija (SO Domžale) 166, 2. Zabret Tanja (SO Domžale) 165, 3. Skok Liane (Biotehnična) 160, 4. Bernot Vera (SO Domžale) 133, 5. Majdič Marta (Biotehnična) 120.

PONOVO OBČINA DOMŽALE IN STRELSKA DRUŽINA DOMŽALE

DOMŽALE: SD Domžale je pod pokroviteljstvom Hit shopa izvedla IV. kolo pokala v streljanju s serijsko zračno puško. Tekmovanja se je udeležilo 17 ekip in 55 posameznikov v konkurenci članic je ponovno osvojila prvo mesto ekipa Občine Domžale v postavi Zabret, Kovič, Bernot.

REZULTATI: Člani - ekipno: 1. SD Domžale 523, 2. Papirnica Količevo I. 519, 3. Žito Mlini Vir 513, 4. Hit shop Preserje 510, 5. OŠTO Domžale I. 503, itd.

Člani - posamezno: 1. Keržan Niko (Žito) 182, 2. Kovič Marjan (SD Domžale) 181, 3. Štifter Jurij (SD Domžale) 180, 4. Jerman Lado (Papirnica) 177, 5. Urbanija Dušan (Papirnica) 175, itd.

Članice - ekipno: 1. SO Domžale 459, 2. Farma Ihan 448.

Članice - posamezno: 1. Končar Ksenija (Farma) 177, 2. Skok Liane (Biotehnična F.) 163, 3. Zabret Tanja (SO Domžale) 161, 4. Kovič Marija (SO Domžale) 159, 5. Strašek Veronika (Farma) 158.

MK

PRIZNANJE ZA NAŠEGA USPEŠNEGA MLADEGA ŠPORTNIKA

Simon Kovič - najboljši mladi strelec leta v Sloveniji

V letu, ki mineva, je postavil kar 6 republiških rekordov

POSTOJNA:

Strelska zveza RS je na svoji redni letni skupščini proglasila tudi najboljšega strelca za leto 1990. Naslov je v mladinski kategoriji osvojil tudi mladi Simon Kovič iz SD Domžale. To mu je prvi naslov v mladinski kategoriji (dva je osvojil v letu 1988 in 1989 v kategoriji pionirjev). V generalni razvrstitvi pa je dosegel drugo mesto, takoj za najboljšim strelcem sveta Rajmondom Debevcem.

Simon je v letu 1990 postavil kar šest republiških rekordov, osvojil dva republiška naslova v mladinski kategoriji in osem medalj iz republiških prvenstev. Največji uspeh pa je seveda uvrstitev na tretje mesto na prvenstvu SFRJ (Sarajevo) v streljanju s standardno zračno puško. Trenirana pod vodstvom očeta Marjana, reprezentanta RS, ki se je po nekaj letnem nastopanju za SD Olimpija iz Ljubljane, zopet vrnil v svoj matični klub SD Domžale. Zahvaljujemo se pokrovitelju RAKO-METALPLAST-u iz Bu-

zeta, ki je pripomoglo, da je Simon dosegel res zavirljive rezultate.

Strelci in ljubitelji strelskega športa iz občine Domžale mu za osvojitve lovorike najboljšega mladega strelca R Slovenije čestitamo in mu v novi strelski sezoni želimo dobrih rezultatov in mirno roko...

MK

44. SLOVENSKA MOŠTVENA ŠAHOVSKA LIGA - ZAHOD

Uspeh ŠD Domžale

Če bi jim šahovska boginja CAISSA naklonila več svoje milosti v zdajnjem kolu, ko so bili šahisti Domžal blizu zmage z ljubljansko Iskro, kasnejšim slovenskim prvakom, bi se morda povzpeli celo na vrh šahovske lestvice.

Od 22. do 25. novembra se je v Ljubljani šest slovenskih šahovskih društev in klubov iz zahodnega dela Slovenije pomerilo v 44. slovenski moštveni šahovski ligi: Murka iz Lesc, Jesenice, Vrhnika, Iskra iz Ljubljane, Pionir iz Novog mesta in Domžale. Za ŠD Domžale so igrali na članskih deskah Vlado Ivačič, Marjan Karnar, Vide Vavpetič, Boštjan Rebernik, Bogdan Osolin, Janez Hribar, Vinko Piber, Rihard Lorbek, Pavla Košir, Petra Ipavec, Vilma Nadevšek in mladinci Igor Kragelj, Iztok Slapar in Boštjan Grošelj.

Končni vrstni red: 1. Murka 7t (29,5), 2. Iskra 7t (29), 3. Vrhnika 7t (27), 4. Domžale 5t (24), 5. Jesenice 4 (23,5) in 6. Novo mesto 0 (17).

BOGDAN OSOLIN

LUZAR : VAVPETIČ

(Novo mesto) (Domžale)

1. e4 d6, 2. d4 Sf6, 3. Sc3 g6, 4. Le2 Lg7, 5. h4 c6, 6. a4 h5, 7. Sf3 Sa6, 8. Sg5 Sc7, 9. 0-0 0-0, 10. f3 Ld7, 11. b4 a5, 12. b5 cxb5, 13. Sxb5 Sxb5, 14. axb5 Dc7, 15. c4 b6, 16. Le3 Tf8 c8, 17. Db3 e6, 18. Ta2 Lf8, 19. Td1 Db7, 20. Tc1 Le8, 21. Tac2 Sd7, 22. f4 a4, 23. Dd3 e5, 24. fxe5 dxe5, 25. c5 bxc5, 26. dxc5 Sxc5, 27. Txc5 Lxc5, 28. Txc5 a3, 29. Txc8 Dxc8, 30. Db1 Dc3, BELI SE VDA.

IVAČIČ : GOSTIŠA

(DOMŽALE) (VRHNIKA)

1. e4 Sf6, 2. Sc3 c5, 3. g3 e6, 4. Sf3 b6, 5. Lg2 Lb7, 6. 0-0 d6, 7. b3 Sbd7, 8. Lb2 Le7, 9. d4 cxd4, 10. Dxd4 a6, 11. e4 Db8, 12. Tf1 0-0, 13. Tad1 Td8, 14. h3 b5, 15. cxb5 axb5, 16. Db4 Sc5, 17. Sd4 d5, 18. exd5 Sd3, 19. Dxe7 Sxb2, 20. dxe6 Lxg2, 21. exf7 Kh8, 22. Se6 Txd1, 23. Sxd1, črni se vda.

MATJAŽ BREZOVAR MK :

(Novo mesto)

BOGDAN OSOLIN MK

(Domžale)

1. e4g6, 2. d4Sf6, 3. Sc3d5, 4. e5Sh5, 5. Df3c6, 6. h4Sg7, 7. Lh6Sd7, 8. 0-0-0Sf5, 9. Lxf8Sxf8, 10. g4Sg7, 11. h5Da5, 12. h6 Sge6, 13. De3 Sc7, 14. Lh3 b5, 15. Kb1 b4, 16. Se2 La6, 17. Sf3 Lc4, 18. Sc1 Db6, 19. Sg5 Sfe6, 20. Sxe6 fxe6, 21. g5 a5, 22. Sb3 Lxb3, 23. cxb3 a4, 24. bxa4 Txa4, 25. Td2 Da7, 26. b3 Ta5, 27. Lg4 c5, 28. Le2 Tf8, 29. f4 c4, 30. bxc4 Ta3, 32. Df2 b3, 32. Lf1 Kd7, 33. c5 Ta8, 34. Ka1 Da5, 35. Th3 Db4, 36. De3 Txa2, 37. Txa2 b2+, 38. Kb1 Txa2, 39. c6+ Kd8, 40. Db3 De1 +, 41. Kxa2 Da1 mat!

Modra

Od zore do mraka
človek zori, zori,
da lahko dozorel
ta svet zapusti.

Od zore do mraka
človek ustvarja, gradi,
da lahko potomcem
čimveč zapusti.

Od zore do mraka
pesnik stihne rodi,
da lahko ga po smrti
človeštvo slavi.

LEVSTEK ZLATKA

NAPREDKOVA DELIKATESA V DOMŽALAH, LJUBLJANSKA 83 (NEKDANJI POTROŠNIK)

Vse dobrote tega sveta

V nekdanji trgovini, za katero se je v Domžalah udomačilo ime Pri Jelki ali Potrošnik v teh dneh Napredek odpira največjo domžalsko delikatesno ponudbo. Kar jih doseže dinamično organizirana nabava, vse mesne in druge delikatese bodo na enem mestu; poleg bodo seveda siri, mlečni izdelki, pijske, vložena zelenjava, sladice, konditorski izdelki.

V prazničnih dneh, ob priložnostih različnih osebnih praznikov, ko je prav tako treba praznovati, pa je za pripravo kakovostnega hladnega bifeja premalo časa, bodo na voljo imenitna delikatesna, že pripravljena jedila. Seveda vsak dan sveža! Poglejmo, kakšna je izbira:

1. francoska solata
2. ruska solata
3. madžarska solata
4. tatarski biftek
5. svinjska pečenka
6. ocvrti piščanec
7. ocvrte ribe (osliči)
8. kuhana govedina - rostbife
9. male pizze (dostava mikrovalovne pečice)
10. hamburgerji
11. liptovski sir
12. sendviči (vseh mogočih vrst in nadevov)
13. tlačenka
14. delikatese, ki si jih boste želeli in jih z naročilom posredovali v pripravo.

napredek
domžale

Kaj naj vam ob koncu zaželimo. Vaš obisk - potem pa Dober tek!

Dobrodošli v naši novi Delikatesi na Ljubljanski 83.

V bogastvu človeško srce prej otrdi kot jajce v kipeči vodi.

Ludwig BORNE

SPOROČAMO

Mali oglasi

Varstvo na našem domu v Domžalah iščem za deklici stari dve leti. Telefon: 721-301.

Inštruiram matematiko in fiziko. Telefon: (061) 722-225.

Servis šivalnih strojev TINE KLANČAR, Vir, Čufarjeva 6, Domžale, telefon: (061) 723-324.

Inštruiram matematiko, fiziko in osnove elektrotehnike. Telefon: 738-662.

Rabite morda tapetniške storitve?

Izdelava, predelava sedežnih garnitur (oblažninena pohištva). Notranja dekoracija prostorov, tapison, itison, tapete, zavese.

SEVER PETER
TAPETNIŠTVO - DEKO-
RACIJE

Šmarca
Telefon: 813-951.

ZAHVALA

Ob smrti našega draga ata

ANTONA JOGER

se lepo zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste ga spremljali na njegovi zadnji poti, darovali cvetje, denar za maše in sočustvovali z nami. Zahvaljujemo se zdravnikom ZD Domžale, ki so bili vedno pripravljeni pomagati. Hvala DO LEK, gospodu kaplanu iz Doba, pevcem DU Domžale, praporščakom, ZB in KS Vir. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoča njegova družina.

Zemljo je tema oblila ko svečka življenja je tebi ugasnila. Bredka se žalost na nas je zgrnila, ker mati najdražja nas je zapustila.

Ob prezgodnji smrti naše drage mame

BERNARDE
OREHEK

iz Doba

ste nam številni stali ob strani, nam lajšali kruto bolečino in nam pomagali. Iskrena hvala vsem. Posebna zahvala dr. Goršku za njegovo pomoč, gospodu kaplanu iz Doba za lepo opravljen pogreb, gospe Danici Kuhar za poslovilni govor, pevcem iz Lukovice za lepo petje, Jožetu Josipoviču ter ostalim sosedom za pomoč, ki smo je bili deležni. Zahvaljujemo se za izrečeno sožalje, darovano cvetje ter številne maše. Hvala vsem, ki ste našo mamo pospremili na njeno zadnji poti in jo boste skupaj z nami ohranili v lepem spominu.

Iskrena hvala!

Vsi njeni.

Polaganje, brušenje in lakiranje parketa, polaganje plastike, tapisona in plute ter polaganje lesenih stenskih in stropnih oblog. Stražar, telefon: 712-176.

NA ROJSKI V DOMŽALAH

Avto Jolly – raj za rezervne dele

Oskrba za zastave, fiata, golfe, lancie, avtomobile znamke alfa romeo in za vse druge italijanske avtomobile bo na enem mestu kmalu popolna. Povejte želje... iz skladišča, če ne pa najkasneje v enem tednu boste imeli vse...

Ni še dolgo tega, kar se je bilo treba za vsako najmanjšo malenkost, če nas je na cesti ali kako drugače izdal naš pločevinasti ljubljenec – odpeljati v Trst in Celovec.

Ponudba je tudi v izbiri rezervnih delov za vsako vrstne avtomobile vse večja. Posebej toplo je poslej lahko pri srcu lastnikom zastav, fiatov, golfov, različnih volkswagenov. V celoti jih bodo poslej postregli – tako za motorne dele, pribor, kot tudi s potrebno pločevino po karambolih.

Smrketovi in Schaubachovi na Rojski 18 v Domžalah so vam pripravili bogato, vsakodnevno izbiro.

Velik rumen pano že vabi kupce, ki bodo stvari odbili lahko 20-30 odstotkov ceneje, kot pa so na voljo drugje. V časih, ko se pozna vsak dinar in ko so rezervni deli tako salamensko dragi, se pa to že pozna in je več kot le omembe vreden prihranek.

Avtomehaniki bodo za večje količine dobili še dodaten 5 odstotni popust.

Trgovina je odprta že nekaj dni, zato je prav, da se o navedenem prepričate na kraju samem.

Ob obisku so nam povedali, da bodo ustregli tudi drugim željam po avtomobilih, le da bo treba včasih počakati kak dan: vendar največ teden dni.

Cvetličarna

Ivanka Omers

Že dolga leta se mnogo občanov oskrbuje s cvetjem, šopki, aranžmaji, lončnicami, priborom, dekorativnimi predmeti in z vsem mogočim, kar nam lepša življenje v cvetličarni IVANKE OMERS v Domžalah. Gre za veliko in lepo cvetlično ponudbo, pri kateri se vidi, da Ivanka Omers in njeni živijo z njo in za njo.

Aranžmaji šopkov, različna darila, ki jih zna Ivanka Omers izjemno lepo aranžirati ter vse, kar storijo v tej cvetličarni nasproti Mercatorja govori o tem, da je cvetličarna OMERS v »špiči« naše cvetličarske ponudbe.

Svojim strankam ustrezajo tudi na posebne želje, pripravljajo okrasitve in aranžmaje prostorov na terenu, samo poklicati jih je treba na telefon 721-726.

Vsem strankam, pa tudi vsem Domžalčanom, ki jim je všeč cvetje in imajo radi lepoto želijo vse dobro ter priporočajo svoje storitve.

SREČNO NOVO LETO!

Gostilna Zajc na Mali loki

Že dolgo utečene gostilne ZAJC na Mali Loki sicer ni treba posebej predstavljati, pa vendar! Dandanašnji nas vznemirja mnogo stvari; veliko že ustaljenih vzrokov imamo za slabovoljnost, a lotevajo se nas še vedno nove skrbi... popestritve in razvedritve svojega življenja vsekakor potrebujemo: šef gostilne MILAN ZAJC ima naravni ali pa božji dar, če ne kar obojega, da razveseljuje svoje goste s svojo spontanostjo, nenarejenostjo in domiselnostjo, pa še – kar niti malo ni nevažno – z velikimi porcijami raznih zrezkov, svinjskih krac in podobno. Pa tudi še nikoli ni bilo slišati, da bi kdo žejan sel iz te hiše... Marsikoga bo potegnili tudi domačnost kmečke peči, na kateri pa sicer še nikogar nisem videl, ki ga je uneslo pri štetju kozarcev... nič pa nisem rekel, da tudi takih ni bilo... Važno pa je, da Zajc ni bil nikoli »zajc« in se tudi takih ne bi ustrašil s svojo nevsiljivo in dobrodušno vehementnostjo, ne najdem drugega izraza, pa kaj morem?!

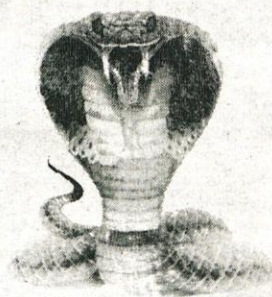
Na Viru –
Parmova 2 (nasproti avtoodpada
Vrhovec oz.
v bližini
prodajalne
INA-PLIN) –
odprl jo je
gostinec
BOJAN GALJOT

Trgovina Kobra

Trgovino potrebuje vsak zaselek! In jo slejkoprej sedaj tudi že ima. Pred dnevi je trgovino z oblačili in usnjeno konfekcijo odprl tudi Bojan GALJOT. Gre za trgovino oblačil, konfekcije za otroke kot za odrasle. Prodajajo tudi igrače, šolske potrebščine in še marsikaj drugega boste našli.

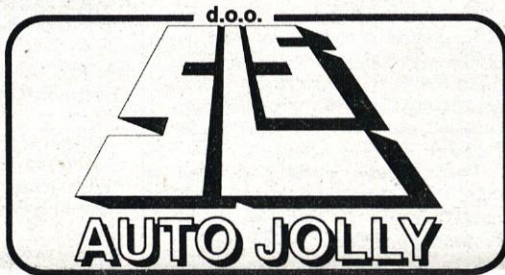
Trgovina meri 32 m², nahaja pa se v prizidku stanovanjske hiše. Dobavitelje za oblačila oz. konfekcijo je Bojan našel v Ljubljani in Kranju, prodajal pa bo tudi UNIVERSALINE izdelke.

Pa delovni čas? Odprto imajo od 9. do 12. ure in od 14. do 19. ure, ob sobotah boste lahko kupovali med 8. in 18. ure, pokličete nas lahko na tel.: (061) 714-062.

V trgovini AVTO JOLLY se boste avtomobilisti pri gospodu Bojanu oskrbeli z vsem, kar potrebujete za vašega jeklenega konjička. Če nimajo, vam bodo pa priskrbeli.

Trgovina je odprta vsak dan od 8. do 12. ure in od 13. do 16. ure, ob sobotah pa od 8. do 12. ure. Kupci lahko pokličete tudi na telefon 378-858. Jolly je neke vrste srečna karta – tudi trgovina na Rojski 18 je neke vrste srečna zadeva. Za tistega, ki si je doslej obrabljal pete na vseh koncih gotovo... Jolly za avtomobiliste...

Zanimivo v stanovanjski zadrugi Domžale

predavanja... da boste znali...

V mesecu januarju 1991 organiziramo poučna predavanja: – 9. 1. 1991 ob 17.00 v sejni sobi Razvojnega zavoda Domžale, Ljubljanska 76,

Izolirka Ljubljana – tema predstavitev in uporaba materialov Izolirke v gradbeništvu,

– 30. 1. 1991 ob 17.00 v sejni sobi Razvojnega zavoda Domžale, Ljubljanska 76,

Gorenje Velenje in Bojce Rermanj, dipl. ing. arh.,

tema – izbira ogrevalnih sistemov in uporaba alternativnih virov ogrevanja

Vse zainteresirane občane vabimo na ta predavanja.

stavbna zemljišča so še na voljo...

Občane Domžal obveščamo, da imamo na voljo še nekaj parcel za gradnjo vrstnih stanovanjskih hiš na področju Štude. Zainteresirane občane prosimo, da se za nadaljne informacije oglašijo na Stanovanjski zadrugi Domžale.

poučni filmi potrošnikom lahko veliko povedo...

V Stanovanjski zadrugi Domžale imamo na voljo filme posameznih proizvajalcev v katerih so predstavljeni njihovi izdelki, uporabnost in način vgrajevanja. Kogar ta tematika zanima lahko v prostorih zadruge posamezne filme tudi pogleda.

Članom stanovanjske zadruge in občanom Domžal želimo veliko zdravja in uspehov v novem letu 1991.

STANOVANJSKA ZADRUGA DOMŽALE

DOMŽALE, d.o.o. tel. 061/ 722 585

**KNJIGOVODSKE STORITVE
ZA MAJHNA PODJETJA**

**CIM d.o.o. podjetje
za trgovino, Dob
pri Domžalah**

Honorarno ali s skrajšanim delovnim časom takoj zaposlimo:

1. samostojnega računovodjo
2. snažilko

Kandidati naj zaradi razgovora prinesejo vloge osebno.

Vedno imamo na zalogi:

- industrijska maziva
- specialna maziva
- zaščitna – antikorozijska sredstva
- motorna olja
- sredstva za razmaščevanje – dekontaminacijo

MEPA
Svetovanje – ekonomska propaganda – marketing

Trgovina na drobno je odprta vsak dan od 7. do 16. ure in ob sobotah od 8. do 12. ure.

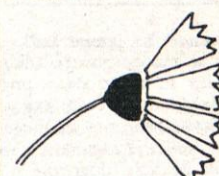
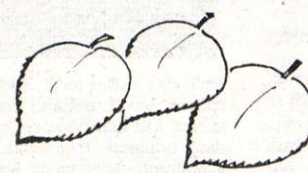
Voščimo vam lepe božične praznike ter uspešno, zdravo in mirno novo leto 1991!

**CIM d.o.o.,
podjetje za trgovino,
Dob pri Domžalah**

IVAN KEPIC

Za naše bralce, ki bodo pravilno rešili današnje križanko in nam rešitve s polnim imenom in naslovom poslali na Uredništvo Občinskega poročevalca, Domžale, Ljubljanska 70, p.p. 2 smo pripravili 10 lepih knjižnih nagrad. Rešitve pošljite najkasneje do 15. januarja 1991!

Uredništvo

[illegible]

Bolje je naleteti na srečnega moža in ženo kot na bankovec za pet funtov.

STEVENSON

JUBILEJ:

Sto let si star, ljubi naš Kamničan

Slovenec, 10. januar 1891

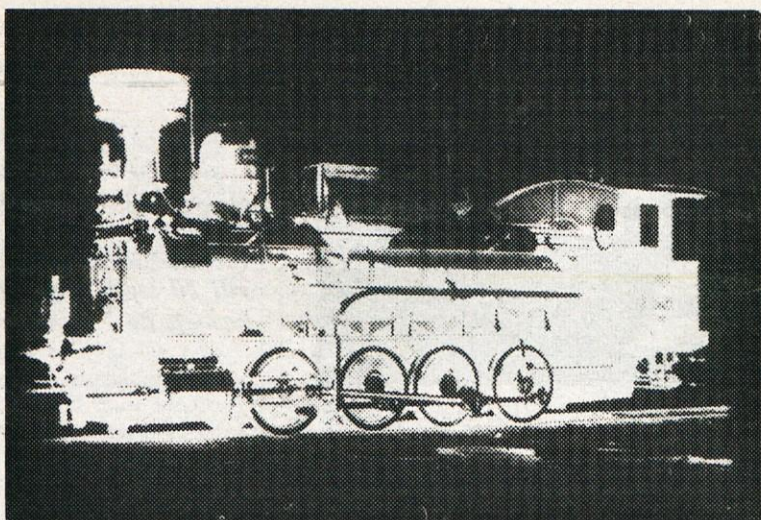
Ker se mnogo govori, zakaj kamniška železnica še ni izročena prometu, razglašamo se danes v »Laib. Ztg.« kot vzrok, da državna železnica ne more potrditi te proge, dokler je zametena v snegu. Dalje se tudi že vrše dogovori o prometnih troških, ki pa utegnejo v kratkem, biti dognani.

Slovenec, 27. januar 1891

Generalno ravnanje po c. kr. avst. državnih železnic naznanja, da se bode lokalna železniška proga Ljubljana – Kamnik s postajališči, oziroma postajališči: Črnuče (postajališče), Trzin, Domžale, Jarše – Mengeš, Homec (postajališče) in Kamnik jutri dne 28. tm. izročila javnemu prometu. Postaje se odprejo za skupni promet, postajališča pa samo za osebno vožnjo.

Slovenski narod in Slovenec, 28. januar 1891

Kamniška železnica otvorila se je danes brez vsake pomembne slovesnosti.

Prvi vlak odšel je iz Kamnika po 5. uri zjutraj in v Ljubljano vozil 1 uro in 25 minut. Od danes naprej bodo redno vsak dan odhajali trije vlaki iz Ljubljane v Kamnik, trije pa iz Kamnika v Ljubljano. Za promet je torej dovolj skrbjeno. Vozni red je nastopil: Iz Ljubljane odhaja vlak ob 7. uri 25 minut zjutraj, ob 12. uri opoldne in zvečer ob 6. uri 25 minut in sicer s posebnega kolodvora tikoma državnega (Rudolfove železnice kolodvora) v Šiški. Iz Kamnika dohajajo vlaki ob 6. uri 35 minut zjutraj, 11. uri 25 minut predpoldnem in ob 4. uri 15 minut popoldne.

Voznina je naslednje določena: III. razred: iz Ljubljane do Črnuče 13 kr., do Trzina 23 kr., do Domžal 29 kr., do Jarš Mengša 35 kr., do Homca 37 kr., do Kamnika 47 kr. II. razred: do Črnuče 25 kr., do Trzina 45 kr., do Domžal 58 kr., do Jarš Mengša 70 kr., do Homca 74 kr., do Kam-

nika 94 kr. I. razred: do Črnuče 37 kr., do Trzina 68 kr., do Domžal 86 kr., do Jarš Mengša 1 gld 5 kr., do Homca 1 gld 11 kr., do Kamnika 1 gld 41 kr. Ob tržnih dnevih v Ljubljani, to je v sredo in soboto, in ob nedeljah in praznikih izdajali se bodo vozni listki za tja in nazaj (tour in retour), ki bodo stali po razredih: za Črnuče 20, 38 in 56 kr., za Trzino 25, 68 kr in 1 gld in 1 kr., za Domžale 44, 86 in 1 gld 30 kr., za Jarše Mengeš 53 kr., 1 gld 6 kr in 1 gld 57 kr., za Homec 56 kr., 1 gld 12 kr in 1 gld 66 kr., za Kamnik 70 kr., 1 gld 92 kr in 2 gld 13 kr.

Proga Ljubljana Kamnik je 23 km dolga, na njej pa se bode gotovo razvil

Za lažje razumevanje naj povemo, da je imel goldinar 100 kron. Naj navedemo nekaj cen in povemo, da je bilo takrat razmerje med cenami posameznih artiklov precej drugačno, kot je danes. Posamezna številka časopisa Slovenec je veljala 7 kr., v Ljubljano na dom pošiljan pa na mesec 1 gld, za 2,10 m blaga za zimsko suknjo je bilo treba plačati 9 gld, za kg masla 88 kr., za kg masti 66 kr in za kg »špeha frišnega« 54 kr. Jedno jajce je veljalo 3 kr., liter mleka 8 kr., za kg govejega mesa je bilo treba odšteti 60 kr., za kg teletine pa 62 kr.

živahen promet, posebno ko prične ugodnejše vreme. Kamnik je sam po sebi jako lepo mesto, okolica prekrasna in polna najlepših sprehajališč, zato bode sedaj, ko je promet tako olajšan, Kamnik za izletnike imel bode posebno privlačno silo. Železnica bode za Kamnik in Ljubljano imela izvestno mnogo koristij.

Zbral:

MILOŠ LIKAR

Dedek Mraz sem bil, sem in bom...

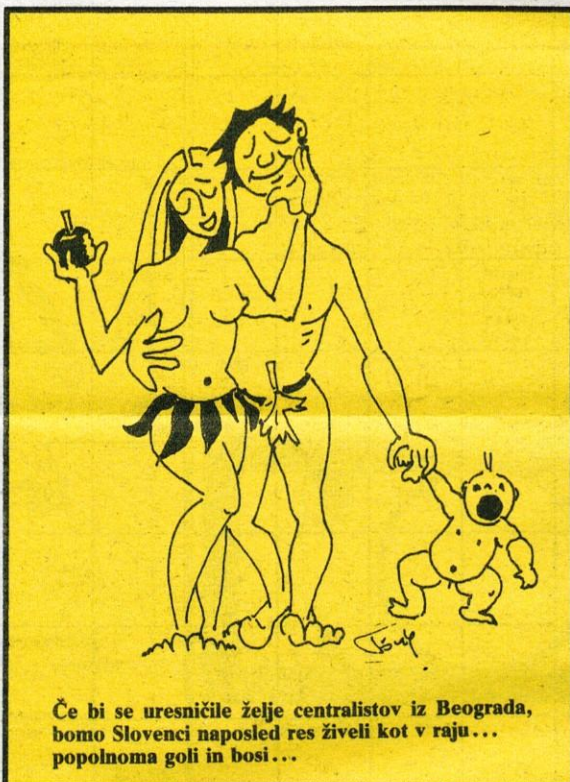

Verjeli ali ne, kar mi lo se mi je storilo, ko sem v prejšnji številki bral o mojem »tekmeču« Miklavžu, o meni pa niti besedice. Sem se zamislil in sam pri sebi sklenil: če o meni že ne pišejo, se bom pa sam oglasil, da bodo vedeli, da sem. Otroci, ki sem jih obiskal v vseh domžalskih vrtcih, v nekaterih podjetjih, celo v upravi, pa tudi v nekaterih krajevnih skupnostih vedo, da sem, saj sem jih tudi letos obiskal in obdaril... skromno... vendar iz srca...

Pa mi ni bilo lahko. Toliko bolezni, kot se mi jih je letos spravilo nad glavo, pa še ne... vse za to, da bi dokončno obležal, pa se nisem dal. Pridno sem jemal zdravila proti nahodu, proti različnim kašljem, v usta sem vlival različne sokce proti grožnjam, češ naj se že spravim v pokoj, nekateri so me hoteli razglasiti za tehnološki višek, drugi za ekonomski... jaz pa ne in ne, saj me moji delodajalci... to so otroci vseh barv, velikosti in starosti... čakajo... sem razmišljal in pridno pil sirupe proti ideološkim natolcevanjem, proti obrekovanjem, češ da sem star in grd, da bodo prišli lepši in boljši dedki. Pa sem vzdržal! Kaj se hoče, štiri desetletja dela človeka utrdi, pa ne bo dedka Mraza, ki je za mnoge mrtev, za otroke, verjeli ali ne, ne bo nikoli...

Zato srečno 1991, veliki in mali otroci, pridni in nagajivi, in na svidenje pred novim letom 1992. Se bom potrudil, da bom preživel vse bolezni, najbrž bo tudi kakšna šok terapija med njimi, samo da se spet srečamo. Varoval bom svoje zdravje, zato letos ne bom zmrzoval v novoletnem sprevedu, »šparal« za darila in nestrpno čakal, da se spet srečamo. Morda vi tudi!

vaš DEDEK MRAZ

Če bi se uresničile želje centralistov iz Beograda, bomo Slovenci naposled res živeli kot v raju... popolnoma goli in bos...

Epigrama

ZVEZNA

JA SAM SLOVENAC! – A SLABO SE ČUJE,
KER SLABA JE ZVEZA TJA DO BEOGRADA.
NOVA DRŽAVA PA SE NAVDUŠUJE,
SAJ JI PREBIVALSTVO NIČ VEČ NE UPADA.

France Cerar

Iz bližnje in daljne okolice

Pred letom dni otroka še ni pustil k verouku, potem je šel po vetru (sodobnosti poduku), a danes že Miklavža nam organizira, različna vrata vernikom povsod odpira.

Slamice

Zmeda z imeni ali
Kdo je kdo?

Udeleženci in nastopajoči na pogovoru o plebiscitu so imeli kar nekaj težav z imeni. Tako se je nastopajoči Milan Balazic pritoževal, da ni Milan, ampak Ivan, priklicali so duh Toneta Tomšiča, omenjali brata Jožeta Pučnika in sploh povzročili, da sedaj točno vemo, kdo je kdo...

V vinu je resnica...
tudi za stranke...

Če je verjeti trditvi, da je v vinu resnica, potem so najhujši strankarski nasprotniki najboljši prijatelji (ampak samo pri Repovžu...)

Za kakšno ceno?

Glede na izražene namene Trzinčev, da se osamosvojitvi in organizirajo samostojno občino in njihove želje, da bi iz tega dejstva izrekli kar največ od matere občine, jim moramo žal povedati: Izrekli boste natančno toliko, kot mi iz Beograda...

Samozavest pa
taka...

Glede na vzvišenost, samozavest, visokost, samozavestnost Eminence iz Trzina predvidevamo, da bo v primeru osamosvojitve tega dela naše občine Ljubljana postala predmestje Trzina...

Tuji ven

Iz dobro informiranih krogov in kvadratov iz Mengša je »procurlilo«, da bodo po zgledu sosednje občine Domžale bolj natančno pazili na to, kdo bo poslej njihov rojak. Tujcem (Domžalcem in okoličanom) vstop najstrožje prepovedati!

To bodo še zaostriili, ko bo »Mjengš« postal občina... Za mengeške pasose bo občane slikal Vido Repanšek, čeprav še ne vemo, ali ga bo sam dobil... delovno vizo pa so mu že objavili!

Kdor zna, pa zna...

Znani mežikajoči Moravčan, ki mu je delovna specialnost razbijanje avtomobilov, je našemu Najsvetejšemu v Moravčah povedal, da sploh ne ve, zakaj se rabi svinčnik. Nič hudega, tudi če ne bi vedel! Saj omenjeni mežikajoči Moravčan tudi ne ve, da se avto med drugim uporablja tudi za vožnjo...

Občni zbori, združite
se...

Smo v času vsesplošne racionalizacije in množičnega združevanja, zato pozivamo vsa društva, organizacije, lahko pa se jim pridružijo tudi stranke, da združijo svoje sile v enoviti nastopih na občnih zborskih. Predlog sicer ni izviran, ker je že uporabljen, je pa zanimiv, saj bi lahko imeli skupni občini zbor kotalkarji, čebelarji in godba...

Na vsak način
banko...

Moravčani hočejo v Mali Rusiji banko. Da bi slovenske bančnike prisilili v gradnjo, so celo tako »zleht«, da bodo za razdraženje povabili tiste bančnike južno od Kolpe in Sotle. Kdo bo moravska Gabrijela Makovec še ne vemo, predlagamo pa ime banke: BANKA MM (Sram ga bodi, kdor si upa pomisliti in razlagati, da to pomeni moravski mjav...).

Primek pove vse...

Menda se, kdor kaj dā nase, v Ihanu piše Hribar, če je bolj s hriba, pa Gregorin. Za Trzin že dolgo vemo, da se moraš tam pisati Mušič ali pa Habat, za daljše razglabljanje o drugih krajevnih skupnostih, pa je uredniškemu odboru zmanjkalo časa... pa drugi...

občinski poročevalec

Občinski poročevalec, glasilo občine Domžale, izhaja dvakrat mesečno, vsa gospodinjstva v občini ga dobivajo brezplačno. Glasilo ureja uredniški odbor v sestavi: Vera Vojska, glavna urednica, Matjaž Brojan, odgovorni urednik, Marjan Bolhar, Marjan Gorza, Pavle Pevec, Cveta Zalokar-Oražem, Tone Orel, Ivan Kepić, Janez Stibrič, Bogdan Osolin, Ivko Hribar, Igor Lipovšek-Lenasi, Martin Grošelj.

Glavna urednica: Vera Vojska, tel.: 721-321, odgovorni urednik: Matjaž Brojan, tel.: 711-686, tehnični urednik: Janez Demšar, tel.: 323-841, fotografije: Vido Repanšek, tel.: 737-660 popoldan.

Glasilo izhaja v nakladi 15.500 izvodov in ga tiska Tiskarna ljudske pravice Ljubljana. Rokopise sprejema odgovorni urednik, Ljubljanska 70, Domžale p. p. 2. Poslanih rokopisov in fotografij uredništvo ne vrača. Uradne ure uredništva: ponedeljek in petek od 10. do 13. ure in sredo od 10. do 13. ure in od 14. do 17. ure. Glasilo je na prodajni spletiščni izvirnega sveta SR Slovenije oproščeno plačila remelnega davka od prometa proizvodnje.

Hočemo kupleraj!

Čudim se, pa se ne morem načuditi tej brezbrzičnosti! Da nihče ničesar ne reče in ne stori. Krivcev je veliko. Jih bom potem našel...

Vsa Slovenija in še malo čez, nam zavidajo, da smo najbolj razvita občina. Po nas se zgledujejo, kako skrbimo in pospešujemo obrtništvo, podjetništvo, kulturo, šport, da gospodarstva sploh ne omenjamo in vse kar je živo.

Domžale so Švica, pa že zdavnaj v Evropi.

Tako govorijo, nevedneži nesrečni!

Mislijo: če imamo šol toliko, da jih prodajamo in posojamo, če imamo nešteto velikih in majhnih dvoran, raznih domov, starih in novih gradov, da imamo raj. Figo ga imamo!

O ja, podjetnikov, po zaslugi demokracije, uspešnih, pa tudi ne, teh tudi imamo. Po obrtnikov, velikih in majhnih!! Nikjer toliko! Seveda ni nobenemu nič podarjenega.

Toda, tragedija ostane, je tu. Kajti vseh obrti niso znali izkoristiti do konca! Na najstarejšo obrt nihče ne pomisli. Nihče se ne zmeni in zmiga. Kljub številnim združenjem, skupnostim, strankarstvu, odborom, društvom in organizacijam za človekove in druge pravice.

Skratka: kupleraja, prepotrebne ustanove za človeku dostojno življenje, nimamo. Vse imamo, še več kot potrebujemo, kupleraja pa ne. Povsod ga ustanavljajo. Ljubljana jih ima cel kup, vsak večji kraj ga premore. Pregrade se podirajo, meje odpirajo. Evropa je tu. Mi pa, feredže gor. Pa pravimo demokracija! Kupleraj! V Domžalah lahko samo sanjamo o njem. Nikoli ga ne bomo imeli. Pogoje pa imamo, takšne, da nikjer boljših! Če komu izraz kupleraj ne leži, lahko rečemo tudi javna hiša, bordel, kurbišče, hiša ljubezni in še kaj. Ampak kupleraj zveni tako domače, pristržno, zato ga uporabljamo.

Česa vsega ne bi pridobili, če bi ga imeli. Naštevam lahko brez konca. Brezposelnost, vse manj bi je bilo! Krepilo bi se bratstvo in edinstvo! Izginil bi šovinizem, nacionalizem in

separatizem. Do izraza bi prišlo Kardeljevo geslo: Združevati sredstva in dela. Opomoglo bi se zdravstvo, ki je na psu, kot slišimo. Tudi veterinarska in osemenjevalna služba bi pridobila na ugledu, tu je še turizem, šolstvo, kultura, monetarna politika. V bitko za človekove pravice sodi tudi telesna vzgoja Miganje!! Če se v kupleraju ne miga, potem se nikjer.

Kar je poglavito: te, tako lepe sanje so lahko uresničljive. Samo vodje manjka, prizadevnosti, poguma. Pač Balkan!

S samoprispevkom smo napravili še čudeže, zakaj ne bi še enega. Vem, da bi bili ljudje »za«. Saj so itak za vsako stvar »za«, če niso, se pa reče, da so bili »za«.

Sicer pa imamo kupleraj že zgrajen. Mislim stavbo. Grad TEN TEN, v katerem kraljujejo pajki, pa še kakšna zgubljena miška, je kot naročen za to človekoljubno ustanovo. Lokacijsko in po funkciji ustreza strogim predpisom številnih inspekcij.

Z razmeroma majhnimi adaptacijskimi posegi in stroški bi iz gradu lahko napravili »cukrček«, ki bi služil humanosti in blažil hude krizne čase. Nekaj skrivnih vhodov in izhodov, pa kakšen podzemni hodnik je treba. V celice, kjer bi se menjavala sredstva in delo, ki še stojijo, žal prazne, bi postavili samo »prične«, s pravimi jogiji in nekaj infrardečih žarnic. Zaradi tradicije in simbolov. To je tudi vse. Minimalni stroški.

In kar je glavno. Vodstveni kader je tu. Imamo ga? Domačega, kar je ob osamosvojitvi še posebno važno. Preobnovljenci in spreobrnjeni se drenjajo kot so se vedno, kdo bo višji. Kdora na pretek!

Kar vidim ga, generalnega direktorja, kako bi hodil in se skliceval na posebna pooblastila, ki bi jih prenašal v torbi. Pa tozadevnih, delavnih izkušenj ima. Že pet let se vsak dan izpopolnjuje na tem področju. Za konec apeliram na vse odgovorne: storimo kaj za svoj kupleraj, da nas ne bo kdo prehitel. Kaj pa potem?!

ANDREJ ZAJC

NAŠ ROKOVNJAČ ŽONČA

Pravijo, da bo
z novim letom
rokovnjačem odklenkala...

hm...

Žonta, nikar
ga ne serji!!

?

Ali ne vidiš, da
da vrnitve zemljišč
in stavb
nekdanjim lastnikom, –
rokovnjači kar lezejo
iz lukenj...

GOZDOVNI